

naša luč

1977

7

povejmo po domače!

pregovori

Hude čase naredé hudobni ljudje.
Kadar začno berači skupaj hoditi,
je blizu sneg.

Kasno vstati in rano jesti ni mogoče.

Kdor hitro da, dvakrat da.

Kdor mlad ne nori, starec znori.

Kdor nazadnje pride, dobi kost;
kdor prepozno, pa stoji.

Kdor pomladi eno uš ubije, jih sto ubije.

Kdor prvi dojde, njemu devotka.
Kdor rano vstaja, njemu kruha ostaja.

Kdor se poleti preobjeda, pozimi posnema medveda.

Kdor za mladih dni ne skrbi,
v starosti trpi.

Kdor zamudi, naj obira kosti!

Kdor zgodaj seje, zgodaj žanje.

Kesno je starega psa ples učiti.

Kolesa časa ni mogoče ustaviti,
še manj pognati nazaj.

Kosa kosí tudi mlade rožice.

Kratka je žalost, kratko veselje,
kratko tudi naše življenje.

Le otroci in norci mislijo, da sto goldinarjev in sto dni nikoli ne mine.

Lepota sivih las je prav obrnjen čas.

Listopada gredo duše v nebo kakor čebelice iz panjev.

Meni danes eden več velja ko jutri dva.

Minuta, ki je minila, se ne bo povrnila; kar časa zamudiš, ga vekomaj izgubiš.

Mladi mesec ne sveti vso noč.

Mnogo snega, mnogo sena.

Najboljši nasvet za vas je tisti, ki ga prinese čas.

Naj se kaka reč še tako skrije, poprej ali kasnej jo sonce obsije.

kako rečemo

Borí se z mlini na veter.

Bo tiha maša!

Bova zaorala!

Bral mu je levite.

Z vsemi štirimi se je branil.

Dobro mu jih je nabrenkala.

Jezike si brusijo ob njem.

Brž se figa naredi.

Ta človek cepi dlako.

Vedno nekam cika.

Za coklo je pri hiši.

Če hujšega ne bo, še umreti ne bo treba.

Če si rekel „a“, reci še „b“!

Čez glavo mu raste.

Malo čez les je.

Čistega vina mu je natočila.

To je človek in pol.

Črno na belem ostane.

primere

Janez je Janez, če ga tudi tri dni v maslu kuhaš.

Jaz sem proti njemu kakor kaplja na vejici.

Toliko vrst je kot ribniških grehov.

Je grd kot svinjski lonec.

Je hud kot kraški pes.

Kakor na svedru je.

Jé, kot da bi palil.

Je kot kokotov rep.

Oduren je kot rog.

Pisan je kot kočevski greh.

Počasen je kot sveto olje.

Je rdeč kakor Karlovčan.

Je sirov kot goba.

Siten je kot podrepna muha.

Tak je, kakor bi muho iz močnika potegnili.

Tako je, kakor bi ciganu belega kruha dal.

besede

DUŠA —

zlata duša; prodana duša; pasja duša; ima kosmato dušo; izgubljena duša; verne duše; to ti je duša!; žive duše ni bilo; mirne duše ti to povem; zraven bom z vso dušo; on je duša upora; fara ima sto duš; komaj se me še duša drži; na dušo mu je pihal; krivica mu bo na duši gorela; odprla mu je svojo dušo; tako sem lačen, da imam dušo na jeziku; dušo si je privezal; sprememba mi je po duši; kako ti je pri duši?; iz dna duše; to mi leži na duši; človeka pri duši zazebe; v dušo mu je segel; na vso dušo je tekla; voz stresa dušo iz telesa; od strahu mu je duša zlezla v pete; jedel je, kolikor mu je dala duša; duša sili na jezik; dušica ljuba moja!

ENKRAT —

enkrat sem že bil vaš bebec, ali drugo pot ne bom več; enkrat za vselej; enkrat ni nobenkrat; še enkrat več; še enkrat toliko; jutri se dobiva! No, vendar enkrat!

FIGA —

figo napraviti, tiščati, pokazati, držati; za vsako figo se joka; konjska figa; figovo pero; to ti je figa mož! (= kdor se ne drži besede, mevža); to ti je figovec! (= strahopetec, neznačajnež).

GLAVA —

bistra, puhla, prazna, učena, zvita, trda, zmešana glava; mrtvaška glava; glavo mi bo razneslo; glavo je položil na blazino; glavo je povešila; vino gre v glavo; od nog do

Slika na naslovni strani:

Kužno znamenje na domžalskem polju.

naša luč

1977 7

mesečnik
za slovence
na tujem

leto 26
september 1977

Ureja uredniški odbor.
Odgovorni urednik:
Dr. Janez Hornboček.

Založba: Družba
sv. Mohorja v Celovcu.
Tisk: Tiskarna Družbe
sv. Mohorja v Celovcu.
Izhaja vsak mesec razen
julija in avgusta.

Naročnina:

Anglija	3 angl. f.
Avstrija	100 šil.
Belgija	220 bel. fran.
Francija	30 fr. fran.
Italija	6000 lir
Švica	16 š. fran.
Nizozemska	13 n. gld.
Nemčija	16 n. mark
Švedska	25 š. kron
Avstralija	6 av. dol.
Kanada	7 kan. dol.
ZDA	7 am. dol.

Razlika v cenah je pogojena zaradi neenakih poštnin in posameznih državah in različnih deviznih preračunavanj.

Naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava „Naše luči“.

Uredništvo in uprava:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt,
Austria.

Printed in Austria

med nami rečeno

Kar se je zadnje tedne dogajalo v novo zgrajeni kongresni palači v Beogradu, je pravzaprav sramota za Evropo 20. stoletja. Zastopniki 33. evropskih držav pa še Kanade in ZDA so tu več tednov pripravljali dnevni red nadaljevalne konference o evropski varnosti in sodelovanju, ki se bo vršila jeseni. Ves spor se je zgostil v vprašanje o človekovih pravicah, se pravi, ali bo smela konferenca ugotavljati, koliko so posamezne države članice uresničile dogovor o človekovih pravicah, ki so ga podpisale pred dvema letoma v Helsinkih.

To pomeni, da je napredni človek 20. stoletja došel do točke, ko niti ne sme govoriti o sploh najvažnejšem naravnem vprašanju, o svojih prirojenih, neodtujljivih pravicah. Kakšen drug namen naj sploh imajo zakonodaje, družbene ureditve, mednarodni dogovori in vse drugo, kar k temu spada, če ne tega, da človeku zagotovijo njegove pravice? In o tem sedaj nekateri režimi ne dovolijo govoriti.

Da bi vzhodnoevropske, tako imenovane socialistične države s komunističnimi režimi rade izrinile razpravljanje o človekovih pravicah z dnevnega reda, je zanje same slabo spričevalo: s tem dokazujejo, da se dobro zavedajo, da te pravice svojim državljanom kratijo. Pri svoji nameri se skrivajo za izgovor, da bi bilo takšno ugotavljanje vmešavanje v njihove notranje razmere.

Zahodnjaki so si sicer povsem na jasnem, kaj se v deželah s komunističnimi režimi dogaja, a se glede razpravljanja o človekovih pravicah na beograjski jesenski konferenci razhajajo iz taktičnih razlogov. Medtem ko so nekateri (severnoameriški Carter) odločno za to, da se o njih govori, pa drugi (zahodnonemški Schmidt, francoski Giscard d'Estaing, kanadski Trudeau) to odklanjajo, češ da bi s tem spravili v slabo voljo Sovjete in tako zavrli proces popuščanja napetosti. Boljše je, tako menijo ti, dosegati za ljudi v vzhodnih državah korak za korakom majhne konkretne pravice kot pa z zahtevami vseh pravic ta proces ustaviti.

Bivši sekretar CK KP Češkoslovaške Mlynar, ki je pred kratkim zaprosil za politični azil v Avstriji, je izjavil, da na eni strani ni mogoče na beograjski konferenci vprašanja o uresničevanju priznanih človekovih pravic v posameznih deželah tako postaviti, da bodo totalitarne diktature razkrinkane; na drugi strani pa da ne bi bilo prav obiti dejanske kršitve teh pravic z molkom.

Ali sploh bodo in v kolikšni meri bodo govorili na beograjski konferenci o uresničevanju in neuresničevanju človekovih pravic ostaja odprto vprašanje.

Vsekakor je helsinška konferenca odprla s svojo sklepno listino marsikomu oči; v njej jasno stoji, do česa imajo posamezniki in narodi pravico: do popolne enakopravnosti, do popolne verske, miselne, politične, informacijske svobode, do resnične samoodločbe o družbeni ureditvi brez botstva raznih partij. Te spoznave naj gospodje, ki so jih podpisali, tudi dejansko uresničijo!

Helsinška sklepna listina se za nekatere podpisnike vedno bolj spreminja v bumerang.

Na praznik apostolov Petra in Pavla so slovenski škofje na petih krajih Slovenije podeljevali diakonom mašniško posvečenje. V Cerkvi na Slovenskem je letos triindvajset novih duhovnikov.

kaj pa doma?

Novi glasniki božje besede so bili potrjeni z voljo ljudstva in posvečevalca, ki je v imenu Cerkve polagal nanje roke in klical Svetega Duha, da jih posveti za službo človeku in Bogu.

Ljubljana, Maribor, Log pri Vipavi, Odranci, Ormož — v svetiščih teh krajev so potekali posvečevalni obredi. Bile so to slovesnosti, podobne toliko drugim, pa hkrati vse presegajo. Lepa so in veličastna posvečenja v velikih stolnicah, globoko doživeta pa so tudi tista v domači cerkvi, kjer je zbrano župnijsko občestvo, iz katerega je novomašnik izšel.

Odkod so prišli ti fantje, ki jim veljajo posvečevalni obredi? Iz delavskih ali kmečkih družin? Kdo jih je za to delo navdušil? Kako bodo družbi koristili?

Čemu bi se ubadali s temi vprašanji? Prišli so in zdaj so tukaj. Cerkev na Slovenskem jih potrebuje. Rodila jih je slovenska mati in jih pošilja k svojemu ljudstvu. Škof jih je posvetil. Obljubili so, da bodo mašniško službo med vernim slovenskim ljudstvom opravljali zvesto.

(Družina, 10. 7. 77)

RADENSKA ČETRTRA — Radenska spada med štiri največje svetovne proizvajalce mineralne vode na svetu. Čeprav je minilo od odkritja radenskih vrelcev mineralne vode že 144 let, pa sodi začetek izkoriščanja tega naravnega bogastva dobro stoletje nazaj. Največji raz-

stopilo je 26 pevskih skupin. Posamezne nastope pa je imelo pet oktetov.

GORE TERJAJO ČEDALJE VEČ ŽRTEV — Letos je na slovenskih gorah izgubilo življenja že 18 planincev.

SANACIJA BLEJSKEGA JEZERA — Blejsko jezero je bilo že precej onesnaženo. Toda po lanskem intenzivnem čiščenju so že doseženi prvi rezultati zdravljenja jezera. Tako bo letos Blejsko jezero bolj čisto kot zadnja leta.

ŠTEVILO KRVODAJALCEV NARASČA — V mariborski občini je iz leta v leto vse več krvodajalcev. Največji porast se je začel po letu 1953. Sedaj je v Mariboru 50.000 krvodajalcev, od katerih jih je v preteklem letu darovalo kri 11.072.

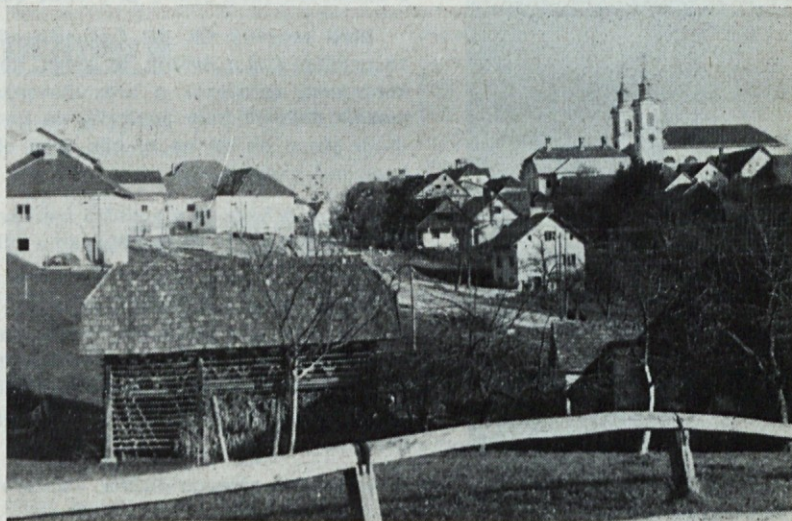
voj pa je „Radenska“ napravila po letu 1965, ko so prodali letno 40 milijonov litrov slatine. Letos pa bo poslala Radenska na trg že 235 milijonov litrov mineralne vode in brezalkoholnih pijač.

SLOVENSKI OKTET V AFRIKI — V dvajsetih dneh je na poti, dolgi skoraj 20 tisoč kilometrov, Slovenski oktet kar petnajstkrat zapel na Cipru, v Egiptu, v Somaliji, v Keniji in v Tanzaniji.

SREČANJE OKTETOV — V Šentjerneju, v prijetnem kraju pod Gorjanci, je bilo konec junija že tradicionalno srečanje oktetov. Na-

25 LET „ISKRE“ V TURČIJI — Kranjska tovarna „Iskra“ je bila pred 25 leti prva jugoslovanska tovarna elektrotehnične smeri, ki ji je uspel prodor v Turčijo. Takrat

Velike Lašče so pomembne v naši kulturni zgodovini po rojajih, ki so postavili temelje slovenski književnosti.

je začela izvažati v Turčijo kinoprojektorje. Ko pa so potem v „Iskri“ prenehali s proizvodnjo kinoprojektorjev, je turško tržišče prevzelo telefonske aparate in električne števec. S postopnim ekonomskim razvojem pa so v Turčiji začeli graditi lastno podjetje za električno opremo, pri čemer je „Iskra“ veliko sodelovala in pomagala.

ALPINISTI USPEŠNI V ANDIH — Jugoslovanska alpinistična odprava, v kateri je 12 alpinistov iz Moistrane, Jesenic in Ljubljane, je dosegla 6634 m visok vrh Yerupaja v perujskih centralnih Andih. Na vrh so se povzpeli po 1400 metrov visoki zaledeneli steni. Celoten vzpon je trajal deset dni, na vrh pa sta prva stopila Marjan in Janez Dolžan.

ŽELEZNIŠKI „KRIŽ“ SLOVENIJE KONČAN — Pred kratkim so slovesno odprli še zadnji del slovenskega železniškega „križa“: 16 kilometrov elektrificirane proge med Mariborom in Šentiljem.

FILM O TESLI — Predsednik newyorške občine Manhattan Parcy Suton je sprejel zagrebško televizijsko ekipo, ki v ZDA snema dele serije o Nikoli Tesli. Župan Suton je nedavno odkril spominsko ploščo na hiši, v kateri je naš rojak živel več let.

MALO, A DOBRO — Na 1. slovenski razstavi domače in umetne obrti v Slovenj Gradcu so podelili več odličij in priznanj za gorenjske izdelke. Med najboljše so uvrstili razne čipke, gorjuške pipe, pisala za trnčice, steklo, kroparsko okovje, tla-kovec, dražgoški kruhek, kranjske cekarje in komat.

NOVI KILOMETRI ŽIC — V zadnjih dveh letih so postavili 380 KV-ne daljnovode od hrvaške meje do Krškega in Maribora, od Maribora do Podloga, od Podloga do Šoštanja in od Šoštanja do Maribora. Gradnja teh objektov je stala 650 milijonov dinarjev. Vsi dograjeni

objekti so pripravljeni na obratovanje.

Jeruzalem v bližini Ljutomera je naselje vrh griča sredi samih vinogradov; tu rastejo najzlahtnejša vina.

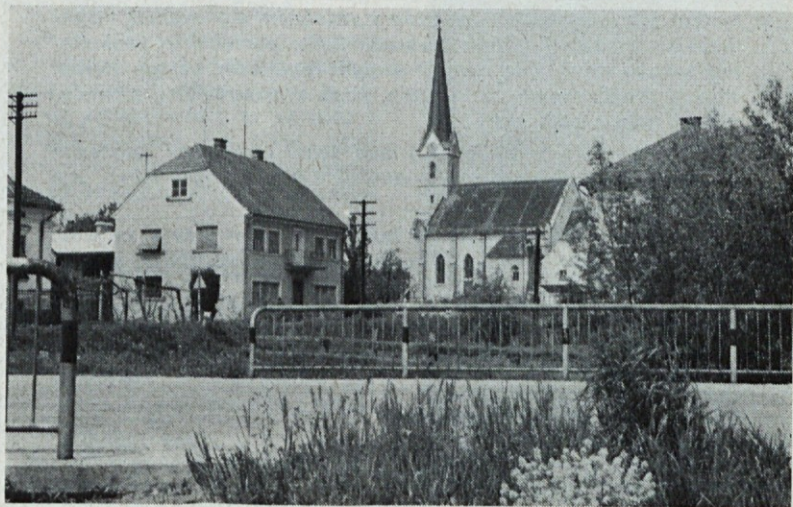
MUZEJSKI VLAK SPET NA TIRIH

— Ob 120-letnici proge Ljubljana—Trst in stoletnici železniške postaje Trst je bila proslava v obliki zgodovinske vožnje. Z ljubljanske železniške postaje je odpeljal pravcati muzejski vlak. Parno vleko je v Borovnici zamenjala električna, od Sežane do Trsta pa je vozila zopet parna lokomotiva ljubljanske potnike. Istočasno je iz Trsta s tržaškimi potniki odpeljal muzejski vlak, ki je peljal v Ljubljano.

„TEDEN RADIA '77“ — V struškem domu poezije je bil „Teden radia '77“, tradicionalni pregled dosežkov jugoslovanskih radijskih postaj. Na otvoritveni slovesnosti je bilo približno 400 radijskih sodelavcev

dalje na 10. strani

Križevci pri Ljutomeru so središče Murskega polja.

Predragi moji tarani!

Velikokrat se v mislih ubadam s to svojo zdomsko župnijo: miru mi ne da neobičajna raztresenost vernikov po ogromnem področju. Kako premostiti razdalje med verniki in župnijskim središčem in med verniki med seboj, kako skrbeti dalje? Z drugo besedo: kako vso župnijo čim tesneje med seboj povezati?

Že pred leti se mi je porodila misel o majhnih verskih središčih na raznih koncih župnije: okrog dobre verne družine ali zavzetega katoličana naj bi se zbirali sosede oziroma tisti, ki živijo tam blizu.

Ta moja ideja ni moja: stara je kot krščanstvo. Že apostol Pavel je na svojih misijonskih poteh ustanavljal takšna verska ognjišča. V novejšem času je ta misel spet oživela po nekaterih delih sveta, npr. v Južni Ameriki. Pa tudi za prihodnost napovedujejo, da bo to običajna oblika cerkvene organizacije, ki bo nadomestila sedanje župnije.

Kakor je bilo v času prvega krščanstva, tako je tudi danes pogansko okolje vedno bolj nasilno nad človekovim osebnim svetom. Vernik se čuti v svoji veri ogroženega in potrebuje povezave z ljudmi istega mišljenja, ob katerih bo lahko svojo vero razvijal naprej. Župnije z več tisoč verniki so prevelike, da bi posameznik našel v njih osebno zatočišče. Odtod klic po majhnih verskih občestvih.

Naše zdomske župnije so zaradi medsebojne oddaljenosti vernikov še manj sposobne nuditi posameznikom osebno zavetje. Zato kar same kličejo po ustanavljanju majhnih verskih žarišč.

Tedenska srečanja takšnih malih skupin naj bi imela čim manj organizacijske navlake, obsegala naj bi pa tri dejavnosti: molitev (če le mogoče, tudi mašo v zasebnem stanovanju), verski razgovor o najbolj aktualnih vprašanjih in pomenek o konkretni medsebojni pomoči in pomoči drugim (bolnikom, usluge starim, varstvo otrok, verouk za mladino, pouk v materinščini, tolmačenje na tujih uradih ipd.).

Člani teh skupin bi se tako med seboj povezovali, istočasno pa bi svojo vero vedno bolj poživljali. Le tako bi bili lahko „sol zemlje“ in „kvas sveta“.

Načrt mi je všeč. Največjo težavo pa vidim prav v začetku: kje dobiti posameznike ali družine, ki bi začele zbirati sosede v ta namen?

Morda se mi bo pa kdo sam javil? Ali sem prevelik optimist?

Vsekakor se bom s temi načrti še ukvarjal.

Prav lepo Vas pozdravljam!

Vaš župnik

revež v cestnem jarku

Kvalificirani tolmač judovskega civilnega in cerkvenega prava, ki je skušal z vprašanjem, kako bi si lahko kupil večnost, Jezusa pritisniti ob zid, je bil zaplotniška duša. Pa obenem naivnež, saj je precenjeval svoj razum in podcenjeval Jezusovega.

Jezus je njegovo igro izpregledal. Najbrž mu je tudi zato odgovoril z novim vprašanjem: „Kaj stoji v Mojzesovi postavi?“

Učitelj postave je pravilno odgovoril: „Ljubezen do Boga z vsemi močmi in ljubezen do bližnjega kakor do sebe — to dvoje je v postavi na prvem mestu.“

„Prav si povedal,“ mu je Jezus odgovoril. „Dejaj tako, pa boš živel!“

Nič čudnega, da je postalo možu nerodno: njegova igra je bila razgaljena. Zato je brž poiskal ovinek, preko katerega bi se lahko rešil, in je vprašal: „Kdo pa je moj bližnji?“

Jezus je vprašanje sprejel in nanj odgovoril s kratko podobo:

Neki mož se je napotil iz Jeruzalema v Jeriho. Pot je znana kot zelo tvegana, saj je s številnimi ovinki in tesnimi prehodi med gorami naravnost skušnjavsko vabljiva za razbojnike in tatove. Mož je na tej poti padel v past: razbojniki so ga iz skrivališča napadli, izropali, po vrhu vsega še pretepli; potem so ga pustili na pol mrtvega ob poti.

Po naključju so prišli po tisti, poti v krajšem časovnem zaporedju trije ljudje: duhovnik, levit in Samarijan, torej dva rojaka tistega ob poti in obenem cerkvena človeka, ki sta imela zapoved ljubezni do Boga in bližnjega v mezincu in sta bila tako rekoč plačana za uveljavljanje obeh zapovedi v življenju, in tretji, judovski sovražnik, hereetik in razkolnik.

Duhovnik je prihajal domov z dela: nastavljen je bil pri Jeruzalemskem templju, živel pa je v duhovniškem mestu Jerihi. Uzri je reveža ob poti. Umaknil se je na drugo stran poti, morda zato, da bi s tem sam sebe prepričal, da ga ni opazil, in je odšel naprej. Mož je kot duhovnik na celi črti odpovedal.

Potem je prišel mimo levit, nižji uslužbenec templja. Tudi ta je šel na drugo plat, kot da je bilo umikanje pred nesrečami sosedu nekakšna običajna kleriška drža. Tudi ta je odšel dalje. Tako je tudi ta grešil.

Končno je prišel Samarijan. Opazil je na tleh ležečega Juda. Sklonil se je k njemu, mu po praksi tedanje preproste medicine obliil rane z oljem, da mu je olajšal bolečine, in z vinom, da mu jih je razkužil, in povezal z zasilnim povojem, ga posadil na oslička, odpeljal v krčmo, zanj plačal in naročil, naj mu dobro strežejo, stroške bo pa povrnil on, ko se vrne.

„Kateri od teh treh se je izkazal za bližnjega revežu v jarku?“ je vprašal Jezus pravnika.

Odgovor je bil na dlani: „Tretji.“

„Ravnaj tudi ti tako!“ je končal Jezus pogovor.

Gospod je postavil v tej kratki podobi zvezo med konkretno dobroto (olje, vino, obveze, transport, hotelnina) človeku, ki je je potreben, na eni strani, in vstopom v večnost na drugi. Vstopnica v življenje ni zastoj. Sodnik nas bo ob sodbi odvezal od marsičesa, od prve zapovedi (= dvojne ljubezni) nas ne bo.

čepprav se zdi neverjetno :

če nimaš časa, dolgo moli!

Vedno je napravil name vtis prizor, o katerem beremo v 2. Mojzesovi knjigi. Bežeči Izraelci nalletijo na prve sovražnike, Amalečane, in nastane strašna bitka. Namesto da bi nam pisatelj opisoval junaštvo Jozueta in njegovih bojevnikov, nam obširno pripoveduje o Mojzesu, Aronu in Huru, ki so se umaknili vrh nekega griča, daleč proč od bitke.

„Ko je Mojzes roko držal kvišku, je zmagoval Amalek. A Mojzove roke so se utrudile; zato sta vzela kamen in mu ga podložila in sedel je nanj. Aron in Hur sta mu podpirala roke, eden na eni, drugi na drugi strani. Tako so ostale njegove roke trdne do sončnega zahoda. In Jozue je premagal Amaleka.“

Lep način opisavanja bitke! Namesto da bi govoril o junakih, nam govori o tistih, ki stojijo ob strani, za kulisami. Namesto da bi nam poročal o vsem, kar se dogaja na bojnem polju, usmeri objektiv na grič, kjer trije možje na samotnem kraju delajo nekaj čudnega.

Če pa dobro premislimo, je prav tu krščanski ključ za pravo razumevanje nekaterih zmag. Lahko bi rekli, da zmagajo tisti, ki se niso z orožjem bojevali. Še bolje, odločilna bitka se odigrava na griču. Kar se dogaja v dolini, je le posledica tega.

Pred približno dvajsetimi leti sem prejel morda najvažnejši pouk v svojem življenju. Kardinal Lercaro je govoril duhovnikom moje škofije o potrebi premišljevanja kot protistrupu za aktivizem in zapravljanje moči.

Na koncu je vstal mlad duhovnik in rekel:

„Eminenca, v teoriji so to lepe stvari. Praksa pa nasprotno govori. Poglejte moj primer! Vsako jutro vstanem ob pol sedmih. Ob sedmih sem v cerkvi za mašo in spovedovanje. Nato grem v šolo. Takoj po kosilu pridejo otroci. Nato pridejo na vrsto bolniki, delo v pisarni, obiski. Zvečer sem z mladino čez polnoč. Še sreča, da dohim čas za brevir. Res ne vem, kje naj staknem tiste pol ure za premišljevanje, kar vi s tako vne- mo priporočate.“

„Prav imaš, prijatelj. Dam ti popolnoma prav,“ je rekel kardinal. „Pri vseh teh opravilih, ki te dušijo, res ne moreš pol ure premišljevati. To ti jaz zagotavljam. V tvojem primeru ni dovolj pol ure, potrebno bi bilo vsaj poldrugo uro.“

Morda kdo poreče, da ga je zabil. V resnici pa ta odgovor izraža osupljivo nesorazmerje med aktivizmom in molitvijo in premišljevanjem.

Če naraščajo opravila, odgovornosti, delo, če imam vedno manj časa, če toliko ljudi sitnari in zateva mogoče in nemogoče stvari, takrat se mi samo po sebi zazdi najbolj prav, da skrajšam molitev.

V resnici pa to ni prav. Z naraščanjem dela mora naraščati tudi duhovno življenje. Razširjena dejavnost zahteva poglobljeno molitev. Bliskoviti ritem življenja je treba pomirjevati s podaljšanimi postanki razmišljanja.

Drugače se bom v kratkem znašel utrujen, prazen, ugašen, z motorjem, ki je obstal zaradi pretiranih obratov. In pri vsem tem nisem nikoli vključil brzine. In se nisem premaknil kljub vsej naglici. Zdaj pa sem zamaknjen v tisti dim, ki je nastal zaradi mojih ožganih, hrupnih, lahkomišelnih podvigov.

Preveč sem zaposlen. Prav zato moram biti zaposlen tudi z Bogom. Nimam časa. Zato moram še več moliti. Ne zmorem vsega. Zato se moram tudi ustaviti.

Molitve ne smemo nikoli potisniti med vsakdanja opravila. Nasprotno, molitev mora biti nosilec dneva. In čim bolj narašča teža opravil, tem bolj mora naraščati teža molitve.

Če preveč kopičim opremo in pohištvo ter se nič ne brigam za temelj, se bo kmalu vse zrušilo. Zato je nujno, da veliko molijo zlasti tisti, ki nimajo časa, ki so zaposleni in imajo veliko dela.

Ali se kdo spominja duhovnika Mihaela Favreauxa? Pred dobrimi dvajsetimi leti je bil duhovnik delavec. Delal je v Marseillu. V pristanišču je razkladal ladje. Nekega dne ga je zdrobil tovor, ki se je odtrgal z visokega žerjava.

Ko so odnesli truplo v njegovo sobico, so našli v njegovi mizici dnevnik. Na neki strani je bilo zapisano tole: „Najboljše sredstvo za pridobivanje časa je molitev.“

Nimaš časa za molitev? Govoriš o pomanjkanju „goriva“? Pokažem ti bližnjico, da si pridobiš ogrom-

no časa. Pogumno se loti dela, ki ti bo zagotovilo bogato plačilo!

Ko nimaš časa, poklekni in dolgo moli! Spoznal boš, da si se obogetil s časom. Toliko ga boš imel, da ga boš še drugim razdaljal.

Alessandro Pronzato

slovenska Cerkev živi

Konec maja so popolnoma napolnili Marijino cerkev na Brezjah otroci mnogih dolenjskih, primorskih in gorenjskih župnij: bil je shod bralcev Mavrice. Pri skupni maši so živahno sodelovali z molitvijo in petjem. Po maši je urednik Mavrice, župnik Bertonec, podelil zastopnikom veroučnih šol posebne diplome, nekaterim sodelavcem pri Mavričinih igrah pa odli-

bonton in bonton

Že od otroških let, posebno pa še, ko sem bil v šolah, pa tudi potlej, ko sem že odrasel, sem sovražil „bonton“. „Vilice je treba dr-

žati v levi, nož izključno v desni roki...“ In tako naprej.

Pa sem videl nemalokrat, da so odlični gospodje in tudi gospe vse vedeli, kako velja držati vilice in nož, jedli pa so požrešno in grdo.

Hkrati pa sem videl, kako lepo so jedli moj stari ata (bontona še malo niso poznali), ko sva hodila v rovte in so po opraviilu vzeli hlebec v roke in ga spoštljivo rezali, kako so z nožičem posegli v deščeno škatlo z zaseko in jo okusno razmazali po kosih kruha in — ne bom pozabil — kako so pobrali vse drobtine s čistega prta, jih ponesli k ustom in jih skrbno usuli vanje.

Spominjam se imenitnika, ki se je imel za pomembnega človeka, pa je pil kakor krava (tako se reče, a krava lepo pije!) in bil potlej kakor žival (kakšno krivico delamo živalim, ki zmeraj ostanejo pametne!).

Moj stari ata pa so tako lepo pokleknili k studencu in zajeli vode v dlani in jo potlej s slastjo, a po-

božno popili. Stari ata niso bili šolani kakor oni gospod, nikoli niso brali bontona, a so zmeraj vse tako lepo naredili.

Z lepim vedenjem je natanko tako kot z lepim govorjenjem: ni ga, če ni iz srca. Ne boš se ga naučil iz knjige.

Veliko je zelo šolanih ljudi, ki natanko vedo, kako se lepo in pravilno po slovensko govorijo, vsa „slovnična“ pravila o tem so jim znana, govore pa grdo, surovo, oblastno, z vrha, brez spoštovanja do tistih, ki jim govoré. Govoré le „pravilno“, ne govoré pa iz srca, iz ljubezni. A prav je samo, če govoriš iskreno iz sebe, pa čeprav ne po pravilih.

Mnogi preprosti ljudje govoré lepo, čeprav ne poznajo pravil o lepem govorjenju. Veselje jih je poslušati. In prav tako je mnogo preprostih ljudi, ki ničesar ne vedo o bontonu, pa je njihovo vedenje vzgledno in čedno. Veselje jih je gledati.

kovanja: zlate, srebrne in bronaste pirhe.

Ves maj, posebno pa še na binkošti, so širom po Sloveniji pripravile župnije *srečanja bolnikov*. Člani župnijskih svetov so poskrbeli za prevoz bolnikov v cerkev, po maši pa za pogostitev v župnijskih prostorih. Svojci so pripeljali k srečanjem tudi ostarele in onemogle. Taka srečanja so bila v Petrovčah, pri Novi Štiti v Savinjski dolini, v opatijski cerkvi v Celju, v Mengšu, Kamniku in Cerkljah, pri Novi Štiti na Dolenjskem, na Mirenskem gradu in v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

22. maja se je vršila v frančiškanski cerkvi v Mariboru *revija otroških pevskih zborov*. Nastopilo je 10 zborov s 150 pevci iz mestnih in okoliških župnij. Vsak zbor je zapel po dve pesmi, na koncu so pa vsi skupaj dodali še dve. Revija Mavrica je nastopajočim zborom

podelila posebno diplomu kot priznanje za prizadevnost.

V začetku junija so se zbrali v božjepotni cerkvi na Dobrovi pri

Ljudje se toliko mučijo. Tudi moji starši so se mučili.

Na Silvestrovo sem ju obiskal. Pripovedoval sem jima o Ferdu, ki ga oba poznata. Moj sošolec je bil. Imel je strica duhovnika, ki je bil eden najimenitnejših slovenskih pridigarjev.

S Ferdom sva se na Silvestrovo srečala. Rekel mi je, ko mi je voščil: „Še malo — pa bo treba umreti. Oh, kaj je življenje! Stric mi je večkrat rekel: „Ferdo, ko jih boš šestdeset, se usedi in premisli svoje življenje, pa boš videl, da je vse skupaj en velik nič.“

To sem povedal atu in mami, ki sta oba stara: ata enoinosemdeset, mama skoraj osemdeset. Pa je rekla mama: „Ne, življenje je veliko, življenje ni en velik nič.“

Ljudje se mučijo. Ljudje trpijo. Ljudje zaslužijo, da jih častimo, ker je v vsakem človeku tudi dobrot. Ne vidimo jim v srce. Nihče ni brez razloga slab.

o

Ob petih je zazvonilo, a ne v bližnji farni cerkvi, temveč daleč notri v ravnini. Najprej samo veliki zvon, zatem pritrkavanje. Mehko se je razlivalo čez vso deželico — za vsa ušesa, za vsa srca. Pred Bogom smo vsi enaki. Svobodni smo in v svobodi vsi enaki, vse nas obliva človeško dostojanstvo.

Pepca, ki že nekaj let pomaga naši družini, je prišla k nama, da nama bo kaj skuhalo in pomagala, da bo vse v redu. Pripeljala se je z avtobusom. V Toplicah je vstopilo dekle, ki jo je Pepca dobro poznala. Bila je po modi oblečena in močno nadišavljena, vihala je nos, kot to delajo punce, dokler so prepričane, da so edine in najlepše na svetu in da vse gleda samo vanje. Šla je mimo Pepce in je ni marala spoznati. Ni pozdravila, ni voščila za novo leto. (Ni še vedela in morda ne bo nikoli vedela, da je človek najlepši, kadar je prijazen.) Pepca pač ni imenitna, torej ni razloga, da bi jo pozdra-

vila, ker potlej bi morala celó sestiti k nji in se z njo pogovarjati.

In vendar — kaj je najlepšega prinesel naš čas? Da smo vsi enaki — tisti, ki je minister ali škof, in oni, ki dela v tovarni ali kanalih, moški in ženske, stari in mladi, črni in beli. (To je seveda povedal že Jezus, a smo na to pozabili.)

Ali pa smo s spoznanjem in priznanjem enakosti vseh ljudi to enakost tudi uresničili? Ni več baronov in plemenitih gospa, res je. Ni več obveznih prednosti, priplekov, poklekov, rokopobjubov itd, res je. Ampak še zmeraj je mnogo poniževanja, brezobzirnosti, surovosti in še marsičesa drugega v odnosih med ljudmi.

Gesla so lepa, pa tudi poceni. Treba je dejanj.

Lepih dejanj, ki z njimi častimo človeka.

Iz dela: Mirko Mahnič, *Knjiga o našem vedenju*, MD Celje 1976

misli

Anica ima najrajši otroške oči, zvezde in rože. „To je najlepše, kar je Bog ustvaril.“ Prebijaš se skozi življenje in doživljaš razočaranja. Ljudje nosijo masko. Ko jo snamejo, vas je strah. Idealisti se umaknejo v svoj svet oči, zvezd in rož. Ona pa si je zapisala v življenjsko vodilo: Ko nas obišče trpljenje, ko se nam zgodi krivica, ne pozabljajmo, da je odpuščanje največje maščenje velikih duš!

V otroških očeh ni zvijače. Vse je še tako, kot bi se pravkar spustilo iz božje dlani. Tam je odsev neba, v kar se želimo pretopiti spotoma, ko živimo. Odsev božje dobrote je, kjer se nekoč spočijemo mi, potrošniki starega sveta, obsedeni od karieristične borbe za prva mesta, za boljši jutri, za osebni interes, čast...

Morda se je Anica zato umaknila svetu, ker ne prenese starega sveta, v svet rož, s katerimi vsak teden skrbno krasí svetišče.

Najrajši prinese Mariji vrtnice.

„Vrtnica, kraljica rož. Ho-diš po svetu zaprtih oči? Da-nes samo drvite in najlepše stvari gredo mimo vas. Le-pe so tudi druge rože. Na-geljni. Hortenzije se pravkar razcvetajo. Potonke so binkoštné. Narcise krasijo oltar spomladi. Krizanteme so jesenske. Na oltarju mi niso všeč. Spominjajo na smrt. Oltar se mi takrat za-zdi žalosten. Lilije so lepe, imajo pa premočan duh. Astre poživljajo.“

Roža je življenje. V njej se pretaka čudežna reka skrivnosti, šepet nevidnega Boga, lepota Marijine duše.

(Družina, 10. julija 1977).

Ljubljani slepi k skupnemu bogoslužju in prijateljskemu srečanju. V cerkvi so obhajali spokorno bogoslužje in mašo; med njo je neki slepec bral berilo iz knjige z Braillovo pisavo, mlado slepo dekle pa je zapela in zaigrala na kitaro pesem Mariji, ki jo je sama sestavila in uglasbila. Po maši so slepce pogostili v domu Marijinih sester. Pozdravil jih je tudi urednik Družine, saj izdaja Družina zanje poseben verski list „Sodelavci v ljubezni“, tiskan v pisavi za slepe.

Na praznik apostolov Petra in Pavla so slovenski škofje na petih krajih Slovenije podeljevali diakonom mašniško posvečenje. Ljubljanski nadškof jih je posvetil v stolnici enajst, mariborski škof v svoji šest, koprski v Logu pri Vipavi enega, pomožni mariborski v Odrancih v Prekmurju štiri, v Ormožu pa enega. Čeprav je bilo posvečenje na delovni dan, je bilo pri obredih ogromno ljudi, samo v Ormožu okrog 2000.

10. julija je bil Dobrnič na Dolenjskem ves v slavlolikih: praznovali so 900 let župnije, 200 let zgraditve sedanje župnijske cerkve in 180 let krsta kasnejšega misijonskega škofa Friderika Baraga. K prazniku se je zbralo skoraj 4000 vernikov, med njimi tudi rojakov iz Amerike. Bogoslužje je vodil ljubljanski nadškof, somaševalo pa je 20 duhovnikov. Med mašo in po njej so nastopili združeni pevski zbori iz dolenjskih župnij z okrog 300 pevkami in pevci. Z ubranim petjem so množico silno navdušili. Glavni govornik je bil prelat dr. Fajdiga.

Sredi julija je bila evangeličanska skupnost v Bodoncih v Prekmurju gostiteljica srečanja članov treh krščanskih Cerkva: katoliške, evangeličanske in binkoštné. Pogovore so pripravili člani vseh treh skupin. V soboto in nedeljo so se vrstila predavanja, poleg tega pa so se zbrali verniki vseh treh Cerkva k sobotnemu bogoslužju in nedeljski maši ter evangeličanski

božji službi. Cerkev je bila oba-krat nabito polna.

Nabito polna ljubljanska stolnica vernikov, osem škofov in 250 duhovnikov je zadnjo nedeljo v juliju praznovalo zlato mašo ljubljanskega nadškofa Pogačnika. Z nadškofom so somaševali vsi navzoči škofje in osemdeset duhovnikov.

Papež je poslal zlatomašniku posebno pismo, ki je neobičajno toplo in prijateljsko. Pismo omenja tudi to, da je bil nadškof zaprt („... Pretrpel si mnoge neprilike in tudi vezi...“) in da ima slovenska Cerkev težave s svojim tiskom („... Končno je treba tvojemu duhovniškemu prizadevanju pripisati odlične pisateljske in tiskarske pobude, ki si kljub nemajhnim težavam pridobivajo vedno več bralcev...“).

Mariborski škof Držek je pridigal. Prelepa je bila primerjava med novo in zlato mašo: „Na zunanaj se slovesnost zlate maše ne razlikuje veliko od nove maše. Le oseba mašnika, ki daruje sveto daritev, je v obeh primerih različna. Novomašnik je še nepopisan list. Pred njim je negotova bodočnost, a veliki načrti. Cerkev gleda nanj z velikim upanjem, a obenem s strahom, ali bo izpolnil njene upe... Pri zlati maši je slika povsem drugačna. Zlatomašnik je duhovnik, ki je pol stoletja zvesto služil Gospodu in božjemu ljudstvu. Tu ni nobene negotovosti več, nobene bojazni glede prihodnosti. Zlatomašnikovo življenje in delo pripadata v glavnem zgodovini, ki bo to delo presojala in gotovo izrekla priznanje in pohvalo.“

Pel je šenklaški zbor, vmes je navdušeno pelo vse občestvo, nekajkrat je zaigral orkester. Čeprav je bila gneča v stolnici nepopisna, so vsi zavzeto sledili ne ravno kratki slovesnosti. Kdor ni mogel v cerkev, je lahko na ozvočenem škofijskem dvorišču vsaj poslušal, kaj se v stolnici dogaja. Seveda pa nista te edinstvene slovesnosti v slovenskem prostoru prenašala ne ljubljanski radio ne televizija.

prenova slovenske Cerkve

Slovenski škofje so se odločili za pokoncilsko prenovo slovenske Cerkve. Izdali so listino o zakramentih in želé, da o njej razpravljamo vsi slovenski katoličani.

NAŠA LUČ objavlja omenjeno listino po enotah. Vsi, ki vam pridejo ta besedila v roke, razmišljajte in se razgovarjajte v majhnih skupinah po župnijah ali zasebnih stanovanjih o njih! Kritiko, predloge, izboljšave in druga spoznanja sporočite svojemu slovenskemu župniku, nacionalnemu delegatu v svoji deželi ali pa direktorju slovenskih dušnih pastirjev v zdomstvu msgr. Kunstlju!

POMEN EVHARISTIJE ZA CERKEV, ČLOVEŠTVO IN VSE STVARSTVO

Kot dejavna navzočnost Kristusove velikonočne skrivnosti je *evharistija bistvenega pomena za Cerkve*. Cerkve obstoji zato, ker obstoji evharistija. Obhajanje evharistije gradi Cerkve. Cerkve je enkrat za vselej ustanovljena iz Kristusove velikonočne skrivnosti, a stalno se vzdržuje pri življenju in raste ter se prenavlja prav iz spominskega ponavzočevanja Kristusovega odrešenjskega dejanja.

Na kratko bi lahko pomen evharistične daritve označili z besedami: *Evharistična daritev je vir in vrhunec ter središče vsega cerkvenega bogočastja in celotnega krščanskega življenja za vesoljno in za krajevno Cerkve ter za vsakega posameznega vernika.*

Obhajanje evharistije ima pomen ne le za Cerkve, temveč tudi za ves človeški rod in vse vesoljstvo. Cerkve z ustreznim opravljanjem mašne daritve na najučinkovitejši način služi svetu in ga posvečuje.

KRISTUS PO SVETEM DUHU ZBIRA BOŽJE LJUDSTVO

Pri evharistični daritvi deluje Kristus po Svetem Duhu. Ker Sveti Duh deluje povsod tam, kjer gre za milost, so verniki prav pri mašni daritvi še v posebni meri deležni Svetega Duha.

Mašna daritev je sveti shod ali zbor božjega ljudstva, ki ga Kristus z močjo Svetega Duha zbere v eno občestvo, da bi obhajalo Gospodov spomin. *Sveti Duh* je tisti, ki stalno nagiblje božje ljudstvo, da bi se zbiralo k poslušanju božje besede in skupaj obhajalo evharistično daritev.

Pri evharistični daritvi še posebej pride do izraza dejstvo, da *človek ni le posameznik*, ki bi lahko Boga častil na skrivnem, v svoji sobi; *je tudi* — in sicer do globin svoje narave — *družbeno bitje*. Kristus ni odrešil le posameznikov, temveč je s svojo velikonočno skrivnostjo zbral božje ljudstvo. Zaveze, ki jo je sklenil v svoji krvi, ne more obnavljati posameznik, temveč Cerkve.

Obhajanje evharistije pomeni shod ljubezni. Evharistična skrivnost je najprej izraz največje Očetove in Kristusove ljubezni do ljudi. Zato je največja spodbuda in moč za našo ljubezen do Boga in do ljudi. *Zberemo se zato, da bi svoje življenje bolj usmerili v Boga, obenem pa tudi zato, da bi ga usmerili v svoje brate in sestre.* Dostikrat se niti ne poznamo in se ne zanimamo drug za drugega. Pri mašni daritvi se kristjani globlje povežejo drug z drugim, sosed s sosedom, mož z ženo, otroci s starši, starši z otroki; seveda, če dejavno sodelujejo. Tako v vedno večji polnosti postavljamo božje ljudstvo.

1. Zaradi središčnega pomena sv. evharistije v življenju Cerkve in vsakega kristjana *bodo dušni pastirji in kateheti o njej pogosto govorili, vsi verniki pa bodo o njej pogosto razmišljali.*

2. Komaj kaj tako zelo odbija nekristjane ali obrobne kristjane od Cerkve, kakor nasprotje med mašo in vsakdanjim življenjem. Kdor se udeležuje evharistične daritve, mora skladno z njo tudi živeti, sicer njegova udeležba nima pravega pomena. Zlasti moti kršenje zapovedi ljubezni: mržnja, sovraštvo, prepiri, nesloga, trdosrčnost v odnosu do ljudi in stiski (starih, bolnih, osamelih in tistih, ki blodijo ali živijo v bedi).

3. Mašo bomo pravilno cenili in vzljubili le, če jo bomo povezovali s svojim vsakdanjim krščanskim življenjem v družini, v poklicu, v javnosti in kjerkoli.

kaj pa doma?

nadaljevanje s 3. strani

iz domovine in tujine. Sodelovalo je tudi 50 novinarjev iz tujih radijskih postaj.

SVEČANOST V MAUTHAUSNU — Ob 32-letnici osvoboditve nekdanjega nacističnega taborišča v Mauthausnu v bližini Linza v Gornji Avstriji je bila na kraju, kjer je nekdanje stalo taborišče, velika spominska svečanost. Zbralo se je več tisoč ljudi iz vse Evrope. Posebna slovesnost je bila tudi pred spomenikom, ki so ga postavili v spomin na 13.000 Jugoslovancev, žrtev grobe mučenja.

STO TISOČ TRAKTORJEV — Če bodo vsi sedanji in bodoči proizvajalci traktorjev uresničili svoje napovedi, bo Jugoslavija v nekaj letih proizvajala 100.000 traktorjev letno, tako da bodo pred njo le še ZDA in SZ. Naš trg pa letno sprejme 45 do 50 tisoč traktorjev; od tega jih precej uvažamo, ker vseh potrebnih tipov po načrtih ne delamo in ne bomo delali doma. — Kam s tolikimi traktorji?!

ZAMRZOVALNE SKRINJE ZA IRAK — Loške tovarne hladilnikov bodo v letošnjem letu zabeležile rekorden izvoz zamrzovalnih skrinj. 10.000 jih bodo izvozili samo v Irak. Prvih 5.000 so že odposlali do konca junija, ostale pa bodo jeseni.

20 LET POMURSKEGA TISKA — S slavnostnim zborom in kulturnim sporedom je več kot 500-članski kolektiv soboškega založniško-grafičnega podjetja „Pomurski tisk“ pred kratkim praznoval 20-letnico svojega obstoja in dela. Ob tem prazniku so odprli novo proizvodno halo Kartonaža, ki je opremljena z najbolj sodobnimi stroji.

IZJEMNO RASTLINJE — Rastlinski vrt „Arboretum“ v Volčjem

iz slovenskega tiska

Z izrezki iz slovenskih revij in časopisov, ki izhajajo doma in po svetu, skušamo zasledovati dogajanje med Slovenci. Za utemeljenost komentarjev in mnenj ne odgovarjamo.

družina

„DRUŽINA“ izhaja dvakrat na mesec. Izvred stane 50 par. letna naročnina 12 Ndin za innoštvu

OSVOBOJENI OD VREDNOTE?

Eden razlogov za zanimanje za pojav vernosti, ki ga kažeta SZDL in ZK, je verjetno v stališču, ki je bilo po pisanju *Dela* (8. junija 1977) izraženo na posvetovanju v Zagrebu, kjer je bilo rečeno, da je klerikalizem „edina sploh možna opozicija v naših samoupravnih socialističnih odnosih“.

Klerikalizem pojmuje kot prizadevanje posameznih nosilcev cerkvene organizacije, da bi prek vernosti ljudi vplivali tudi na tista področja družbenega in političnega življenja, ki nimajo z vero kot takšno nič opraviti. Takšen klerikalizem pa se ne pojavlja samo po zaslugi vernikov, temveč ga lahko poraja tudi položaj, v katerem se verniki znajdejo.

Bilo bi skrajno naivno misliti, da je nekakšna oblasteljnost prirojena vernosti kot takšni. Pač pa bodo verni ljudje nujno in nehoti težili k temu, da bi po svoje vplivali na družbeno dogajanje, če se bodo v svoji veri čutili ogrožene. Takrat se bodo v vesti čutili dolžne svojo vero braniti, saj jim je dragocena svetinja in vrednota, kot domovina, materin jezik in kultura ter vse tisto, kar jim pomaga v duhovnem življenju v najširšem pomenu besede. Vernik je take vrednote v vesti dolžan braniti, ščititi in pospeševati.

Zato se popolnoma strinjam s tistimi, ki poudarjajo, da se ni mogoče boriti proti klerikalizmu, če se hkrati ne bojujemo tudi proti tako imenovanemu sektaštvu, se pravi, razločevanju nevernih in vernih na škodo zadnjih, proti njihovem zapostavljanju in podcenjevanju.

Vendar pa v tem boju proti sektaštvu pogosto ostajamo na pol poti. Ne mislim tako na primere, ko vernik zaradi svoje vernosti ne izpolnjuje ustreznih moralnih in političnih pogojev za kakšno večjo odgovornost. Rajši bi opozoril še na nekaj drugega.

Prav zadnje dni smo v našem najpomembnejšem dnevniku ponovno brali o „osvoboditvi od religije“, da se mora ZK borovati „proti vsaki odtujitvi, tudi verski“, ali pa celo, da brezbožje ni pogoj, pač pa bo „rezultat razvoja socialističnih samoupravnih družbenih odnosov“.

Zaradi takih izjav bo prenekateri verni človek zbežan in bo prepričan, da se bori proti samemu sebi, da pomaga odpravljati in uničevati, kar mu je najsvetejše, če se vključuje v naše družbeno življenje.

Ko je na lanske božični dan *Delo* objavilo članek I. Račana s podobnimi mislimi, je v prvi letošnji številki *Znamenja* V. G. zelo umestno zapisal: „Ali si ne bodo verni, ki jim vera pomeni resnično vrednoto, ob branju teh vrstic zastavili vprašanja, koliko je potem sodelovanje pri graditvi socializma sploh opravičljivo pred njihovo vestjo, če to pomeni isto kakor „osvobajanje izpod vpliva religije in verske zavesti“ ali celo „rušenje materialnih in duhovnih pogojev religioznosti?“

Ob takih izjavah ne bodo po mojem mnenju prav nič zalegle retorične opombe, da so to teoretične napovedi, ki jih naj verniki s svojo prakso ovržejo. Če vernik na primer bere, da pri nas ne samo ne na-

meravamo pospeševati vernosti, temveč bomo do nje zavzemali stališča, ki so temu nasprotna, mu tudi ne bo veliko pomenilo in imponiralo zagotovilo, da bomo pri tem nasprotovanju spoštovali človečanske svoboščine in pravice. Naš verni občan bi potreboval več kot nadpoprečno mero optimizma, da se ne bi umaknil na rob družbenega življenja in delovanja.

Tako se začnemo vrteti v začaranem krogu. Verniki se zaradi takega gledanja na vernost odtegujejo večjemu družbenemu vključevanju in postajajo v tem smislu pasivni; tisti, ki vernost načelno odklanjajo kot nezdržljivo s polnim osvobojenjem človeka, pa mislijo, da imajo dokaz za svojo dogmatično trditev, da je vera praviloma opij, da pasivira ljudi in je zato treba ljudi tudi od nje osvoboditi. V resnici pa ni vera kot takšna tista, ki dela verne ljudi pasivne, temveč veliko bolj dogmatično stališče, da je vernik nujno in bistveno odtujen in zaslužjen človek, ki ga bo treba osvoboditi od njegove vernosti. Poleg vseh drugih okoliščin ustvarja takšno obravnavanje vernikov ugodne pogoje za klerikalizem.

Če omenjeno dogmatično opredeljevanje religije in gledanje na njeno prihodnost ne služi prizadevanju za odpravo klerikalizma, je jasno, da tudi boja zoper sektaštvo ne podpira. Če verniku dopovedujemo (kot J. Volfand v sobotni prilogi *De la* 4. junija letos), da biti ateist ni pogoj za vključevanje v prizadevanje za socializem in samoupravljanje, pač pa bosta socializem in samoupravljanje pripeljala do ateizma, to vernega človeka ne bo moglo navdušiti, da bi se pridružil temu prizadevanju. Vernik se bo počutil nekako tako kot obsojenec, ki ga ne bodo ustrelili, pač pa sestradali, ali kot bolnik, ki mu tvorbe ne bodo izrezali, temveč storili, da se bo posušila ali zakrnela.

Če pa se vernost enači z odtujenostjo in zaslužjenostjo, bodo verniki veljali za manjvredne, kvečjemu za pomilovanja vredne ljudi. S tem pa smo praktično že v sektaštvu, če ne družbeno političnem, pa v moralnem, in zelo lahki so prehodi. Zato se je treba proti moralnemu sektaštvu boriti s spoštovanjem vernosti. Vernik bo resnično enakopraven takrat, ko bo veri šlo enako spoštovanje kot neveri.

Ko so tekle razprave o zakonu o pravnem položaju verskih skupnosti, je bilo večkrat naglašeno, da črka ne more zagotoviti vsega. Tudi koordinacijski odbori, katerih pomen je bil prav tako večkrat poudarjen, imajo namen pospeševati in podpirati medsebojno razumevanje, usklajevanje in s tem tudi spoštovanje. Verni ljudje bomo mogli resno in sproščeno sodelovati pri takšnih pogovorih, ko ne bomo živeli v bojazni, da nekateri pričakujejo in si želijo, naj vernost čimprej izgine iz naše srede.

Šele ko vernost kot takšna ne bo nikogar motila, ne današnja ne jutrišnja, se bo tudi na primer neverni učitelj v šoli lažje obvaroval, da ne bo nasilno pospeševal „zgodovinskega razvoja osvobajanja od vernostne odtujitve“. Drugače bo tako ali drugače začel v moči svoje „znanstvene razlage“ vere učencu dopovedovati, da sodi zaradi tega, ker hodi k verouku in v cerkev, k poginu zapisanemu plemenu nekakšnih poslednjih Mohikancev. S tem bo pa mlademu človeku vcepil občutek manjvrednosti, ker je veren. Mogoče bo celo uspel, da bo otrok začel svojo vero skrivati ali pa jo bo zatajil. Toda kaj bo s tem dosegel? Po vsej verjetnosti bo naredil dvoličnega, neiskrenega ali celo ciničnega občana.

Dokler je za nekoga vera vrednota, je v interesu družbe, da more on to vrednoto, sebe in družbo, ki mu to omogoča, spoštovati in spoštovanje tudi uživati. Po logiki pisanja, ki ga imamo v mislih, pa lahko verni človek pričakuje, da ga bodo spoštovali kvečjemu *kljub* njegovi vernosti. Moti me tisti „kljub“ in je zame nesprejemljiv. Pravo spoštovanje in s tem tudi pravo enakopravnost bodo verni občani uživali samo tam, kjer jih ne bodo spoštovali *kljub* njihovi veri — tako kot tudi ne zaradi nje — temveč čisto preprosto kot ljudi, z njihovo vero vred.

T. Stres

potoku slavi letos 25 let obstoja. Ta botanični vrt ima na 80 hektarjih površine kar 4000 rastlinskih vrst. „Arboretum“ pa je uradno starejši kot 25 let. Začetki tega edinstvenega parka v Sloveniji namreč segajo v leto 1880, ko je Ferdinand Souvan podrl grajski zid in načrtno sadil neobičajna drevesa in redke vrste grmovja. Leta 1920 je njegov sin zasadil francoski park, ki je danes najlepši ohranjeni park te vrste v Jugoslaviji.

SLAB REKORD — Jugoslovani popije povprečno na leto skoraj 18 litrov čistega alkohola (več žganih pijač in manj vina). Proizvodnja alkoholnih pijač pa se je v prvih treh mesecih letošnjega leta v primerjavi z ustreznim obdobjem lanskega leta povečala še za celih 210 odstotkov.

bled — Konec maja so na Bledu svečano odprli nov hotel „Park“. Novi hotel ima 340 postelj in je nedvomno velika pridobitev za turistične ponudbe Bleda.

BREŽICE — Na brežiškem gradu je bila prireditev „Cvetje in pesem 77“, ki jo je organiziralo Hortikulturno društvo Brežice. Na tri-dnevni razstavi so v posavskem muzeju sodelovali poleg domačinov še gostje iz Zagreba, Ljubljane in Novega mesta. V kulturnem programu sta nastopila domači pevski zbor in godba na pihala „Kapela“.

CERKVENJAK — Osnovna šola Cerkenjak je že peti pripravila srečanje mladih literatov iz osmih osnovnih šol mariborske in lenarške občine. Na prireditvi, ki so jo popestrili z glasbenimi točkami in folkloro domačinov, so avtorji prebrali osem proznih besedil in pesmi.

ČRNA — V rudniku kaolina v Črni pri Kamniku se je zgodila nesreča. V globini 120 metrov v „sekciji 2“ je vdrla v rov voda, pomešana z muljem, in zalila dva kopača. Eden se je rešil, drugi pa je ostal v jami in so ga rešili, ko je bil že mrtev.

ČRNOMELJ — Pred kratkim so odprli novo cesto Otovac-Sredgora v občini Črnomelj. Nova cesta je dolga 10 km in je speljana po novi trasi skozi prejšnj neprehoden gozd. Nova cesta bo zblížala Bello krajino z Rogom ter bistveno skrajšala pot v Kočevje in do Mirne gore.

DOBERDOB — Ob petindvajseti obletnici smrti primorskega skladatelja Vinka Vodopivca je priredil Svet slovenskih organizacij v Furlaniji-Juljski krajini dvodnevni kulturni tabor v Doberdobu.

FRANKOLOVO — Frankolovčani se sicer ne morejo pohvaliti z velikim plavalnim bazenom, saj meri le 8 x 8 metrov, zato pa je v njem zmeraj čista voda pri 19 stopinjah. Izvir termalne vode, domačini ga imenujejo Toplica, je znan že iz rimskih časov. Pomešal se je z bližnjimi mrzlimi izvirkami, sicer bi bila voda toplejša.

JAMNIK — Neznanec je vlomil v cerkev v Jamniku. Razbil je steklo na oknu zakristije in skozi kovinsko mrežo segel v notranjost ter snel sliko, ki prikazuje 13. postajo križevega pota. Sliko je izrezal iz okvira ter jo odnesel. Slika je vredna 10.000 dinarjev.

JEVNICA — Včasih neurejeno naselje dobiva po zaslugi krajanov čedalje lepšo podobo. Pred kratkim so dobili še 4 kilometre asfaltirane ceste. Tu v Jevnici tečejo tudi dela za nov stanovanjski blok ter za otroški vrtec.

KANIŽARICA PRI ČRNOMLJU — Ta premogovnik rjavega premoga slavi letos 120 let obstoja. Letos je jama spet oživila. Za začetek izkopljejo 100 ton premoga na dan.

LJUBLJANA — V nedeljo, 31. julija, je v ljubljanski stolnici obhajal svoj zlatomašni jubilej ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik. Ob jubilaru so se poleg ostalih štirih slovenskih škofov zbrali še paapežev nuncij v Jugoslaviji Cecchini, predsednik jugoslovanske škofovske konference zagreški nadškof Franjo Kuharič, reški nadškof Jo-

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

MORALNA ZMAGA LISTINE 77

Kakor proži kamen, ki ga vržeš v vodo, vedno več in večje kroge in vzvalovi na daleč vodno gladino, tako odmeva po Češkoslovaški vsebina *Listine 77*, čeprav nosi samo 241 podpisov. Tudi ne utegne med narodom utišati odmeva *Listine 77* vladino preganjanje podpisnikov in pristašev z znanimi šikanami komunističnega patenta.

O tem pripoveduje v intervjuju za švicarsko *Die Weltwoche* sopodpisnik *Listine* Zdenek Mlynar, nekdanji sekretar CK KP Češkoslovaške.

Na vprašanje, v čem vidi pomen *Listine*, meni Mlynar, da zaradi policijskih in drugih represalij sicer ni mogoče pričakovati od vsakogar javnega priznanja *Listine*, da je pa le-ta drugače oživila: desetstisoči jo berejo, prepisujejo in širijo! Proti temu je policija povsem brez moči. Zelo pogosto drami delavski sloj, ponajveč mladino, vprašanje, zakaj vlada ne spoštuje človekovih pravic, kot se je mednarodno zavezala.

Namen *Listine* je, pravi Mlynar, sprožiti pobudo državljanov proti uradni samovolji. Čim bolj oblastniki preganjajo njene pristaše, tem bolj si zapravljajo narodovo zaupanje. „Čim suroveje postopajo, tem večja je moralna zmaga *Listine*,“ ugotavlja Mlynar. Tako se tudi tu uveljavlja zakon o vzrokih in učinkih.

Med važnejšimi represalijami proti pristašem *Listine* navaja Mlynar poleg aretacij odpuste iz služb brez odpovednega roka in premeščanja na nižja, nestrokovna in slabše plačana delovna mesta. Pri odpustih iz služb zaradi političnih razlogov je treba upoštevati, da obstaja v komunističnih deželah pravzaprav en sam delodajalec, zaposlitev pa je vezana na pristanek policijskih ali političnih organov. Na vsakem novem delovnem mestu zahtevajo spričevalo prejšnjega delodajalca, ki v danem primeru vpiše kot razlog odpustitve: sovražno delovanje proti državi s podpisom *Listine 77*.

Taka „karakteristika“ jemlje prizadetemu pravico do brezposelne podpore in tak tudi ne more računati s prispevki prijateljev, ker ga preganja kazenski zakon kot „zajedalca“, kar je na Češkoslovaškem zločin. Preostane mu samo sprejeti delo, ki mu ga določijo oblasti, kar pa pomeni prisilno delo za nedoločen čas ali celo dosmrtno.

Političnega brezposelnega izključijo iz enotnega delavskega sindikata in se torej v času najhušje nuje in potrebe ne more opreti nanj. Zato Mlynar poziva, naj se evropski sindikalisti zadevno obrnejo na češkoslovaške sindikate in na mednarodno delavsko federacijo za pomoč prizadetim.

V nadaljnjem poudarja Mlynar oporo, ki jo dobivajo pristaši *Listine 77* od javnega mnenja, tiska, organizacij in vlad na Zahodu, kar daje gibanju za človekove pravice velik zagon in krha ostrino oblastvenih nasprotnih ukrepov. *Listina 77* je pravzaprav otrok Helsinkov, saj zahteva prav to, kar določa helsinški dokument.

V Sovjetski zvezi samizdat, na Češkoslovaškem *Listina 77*, po drugih rdečih deželah bo nemara kak drugačen kamen vzvaloval površje zatajevanega nezadovoljstva tlačenih ljudstev.

Svobodna Slovenija, Buenos Aires, 16. junija 1977.

SIJ

SLOVENSKE
SVOBODE

SPOMENICA O ZATIRANJU ČLOVEKOVIH IN NARODNIH PRAVIC

Pred beograjsko konferenco je enajst središčnih organizacij vzhodnoevropskih beguncev v Švici izročilo zvezni vladi v Bernu spomenico o človekovih pravicah. Sklicujoč se na *Listino Združenih narodov*, na *Izjavo Združenih narodov o človekovih pravicah* (od 10. decembra 1948)

in na *Mednarodno pogodbo o državljanskih in človekovih pravicah* (od 16. decembra 1966) izrekajo organizacije upanje, da bo švicarsko odposlanstvo na beograjski konferenci naredilo vse, da se v vzhodnoevropskih deželah doseže uveljavljanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Spomenica ima deset točk. V prvi izrecno imenujejo Jugoslavijo, v kateri se je „1971 začela nova stalinizacija“. Spomenici so dodana poročila o položaju v posameznih državah. O Jugoslaviji poudarjajo, da ne zatira samo posameznikov, ampak tudi narode.

Spomenico so podpisali zastopniki Bolgarov, Čehov, Estoncev, Hrvatov, Letoncev, Litvancev, Madžarov, Slovakov, Slovencev in Ukrajincev pa več švicarskih organizacij in posameznikov.

Sij slovenske svobode, Buenos Aires, 15. julija 1977, str. 8.

iz tujega tiska

Z izrezki iz tujih časopisov osvetljujemo življenje v domovini. Izbor komentarjev skuša biti čim tehtnejši.

LIGA ZA ČLOVEKOVE PRAVICE DOLŽI JUGOSLAVIJO

Mednarodna liga za človekove pravice je očitala jugoslovanski vladi „tisočkratno“ kršitev deklaracije o človekovih pravicah, mednarodnega dogovora o državljanskih in političnih pravicah in helsinške sklepne listine. V poročilu, ki ga je naslovila na države podpisnice helsinških dokumentov, državnega in partijskega poglavarja Tita in na glavnega tajnika Združenih narodov Waldheima, biča „samovoljni režim“ in „metode tajne policije“.

Po poročilu, katerega objava časovno sovпада z beograjsko nadaljevalno konferenco, je v jugoslovanskih zaporih okrog 600 „krivcev zaradi prepričanja“, kar je „poprečno več kot v Sovjetski zvezi, absolutno vzeto pa več kot v kateri koli drugi vzhodnoevropski deželi razen Rusije in morda Albanije. Upanje vzbujajoča demokratizacija in razvoj gospodarskih in kulturnih svoboščin, ki ju je bilo mogoče ugotoviti v Jugoslaviji pred 1971, sta bila v zadnjih petih letih močno zatrta.

Med zatiralnimi ukrepi navaja poročilo politične procese, aretacije odvetnikov političnih jetnikov, valove čistk na univerzah, bojkotiranje umetnikov in pisateljev ter prepoved časopisov in knjig.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 8. julija 1977.

BAJE 1.500 POLITIČNIH ZAPORNIKOV V JUGOSLAVIJI

V jugoslovanskih zaporih sedi trenutno menda od 1000 do 1500 političnih jetnikov. *Mednarodni odbor proti zatiranju* je v Parizu objavil, da je to izid preiskave o „zatiranju“ v Jugoslaviji. V poročilu, ki se naslanja na dognanja in cenitve organizacije *Amnesty international*, cenijo število Jugoslovancev, obsojenih zaradi „prestopkov proti narodu in državi“, na 1000 do 1500. K temu je treba dodati 6000 do 8000 zapornikov, ki sedijo zaradi manjših kaznivih dejanj, kot npr. „širjenja vznemirljivih in neresničnih informacij“ ali „žalitve državnih ustanov.“

Süddeutsche Zeitung, München, 10. junija 1977.

sip Pavličić in mnogi duhovniki. Jubilantu je v nabito polni stolnici spregovoril mariborski škof doktor Maksimilijan Držečnik, ki je orisal življenjsko delo in pot slavljenja.

LJUBLJANA — Profesorji teološke fakultete v Ljubljani in oddelka v Mariboru so konec junija obiskali teološko fakulteto v Gradcu. Na univerzi jih je pozdravil zastopnik rektorja univerze in dekan graške teološke fakultete dr. Hugo Schendenwein. Seznanil jih je s problemi te fakultete, kjer študira 150 študentov, vendar je skoraj dve tretjini laikov. Popoldne jih je v letni rezidenci na gradu Seggau pri Lipnici sprejel tudi graški škof Janez Weber.

NOVO MESTO — V začetku avgusta se je pod pokroviteljstvom delovnega kolektiva tekstilne tovarne „Novoteks“ začela tradicionalna „7. Dolenjska slikarska kolonija“, kjer so znani slovenski slikarji lovili na platno slikarske motive Dolenjske.

PTUJ — V ptujskem gostišču „Novi svet“ so se sešli zbiralci značk iz Slovenije, Hrvaške ter Bosne in Hercegovine. To je bilo prvo tovrstno srečanje.

PERNICE — Na enem izmed zadnjih nastopov kmečke godbe na pihala s Pernic nad Muto so desetino članom te godbe izročili Galusovo priznanje. Kmečka godba s Pernic v zadnjem času sodeluje na domala vseh proslavah na Muti, Vuženici, Vuhredu in drugih krajih občine Radlje ob Dravi.

RADENCI — Kljub muhastemu vremenu so pomurski hotelirji to poletje bili zadovoljni z obiskom domačih, predvsem pa tujih gostov. Tako je bil redno zaseden hotel „Radin“ v Radencih. Vedno več turistov se odloča, da preživi dopust v toplicah Moravci. Tudi v Murski Soboti in Ljutomeru so bili zadovoljni z obiskom.

RADOVLJICA — Tu je eden redkih čebelarskih muzejev v Sloveniji. Pred kratkim je imel v prostoru muzeja zanimivo predavanje ing.

Franeček Šivica o gozdnem medenju. Predavanja so se udeležili številni čebelarji. Po predavanju je bil ogled pašniškega čebelnjaka nad železniškim predorom v Radovljici ter ekskurzija po gozdni poti v Radovljici.

SEMIČ — V Semiču v Beli krajini so konec junija pripravili tradicionalno prireditev „Semiške igre“. Prireditev je nekakšna kopija iz televizije znanih „iger brez meja“. Prireditev je odlično uspela in tako pričakovanja organizatorjev letos niso bila preoptimistična, saj je bil obisk zelo velik.

SPODNJA POLSKAVA — Letos praznuje Prostovoljno gasilsko društvo iz Sp. Polskave 90. obletnico delovanja. Ob tej slovesnosti so 7. avgusta odprli obnovljeni gasilski dom. Celotna obnova doma je veljala 560 tisoč dinarjev, k temu pa je še treba prišteti veliko količino lesa, ki so ga darovali vaščani, ter prostovoljno delo.

SREDIŠČE OB DRAVI — Tu bodo zgradili sušilnico za žito in krmo. Z njo bodo odpravili težave pri sušenju žitaric in koruze ter prihranili na transportnih stroških. Zmogljivost sušilnice bo 144 ton dnevno.

SEMPETER PRI GORICI — Tu so odprli prenovljene in povečane prostore prodajalne „Naša knjiga“. Stari prostori niso bili več ustrezni. Sedaj imajo preko 70 kvadratnih metrov uporabne površine s povsem novo razporeditvijo in boljši pregled nad knjigami, šolskimi, pisarniškimi in drugimi potrebščinami.

ŠENTILJ — Pred kratkim so odprli v Šentilju novo šolo s 15-imi učilnicami, štirimi kabineti, sodobno kuhinjo, večnamenskim prostorom in telovadnico. Slovenska šola v Šentilju deluje že 200 let.

ŠKOFJA LOKA — Maja je bil v grajski kapeli na Loškem gradu izredno uspel koncert komornega zbora „Loka“ iz Škofje Loke. Zbor je pod vodstvom dirigenta Janeza Močnika zadel dela domačih skladateljev. Program je povezoval gle-

VPRASANJE ČLOVEKOVIH PRAVIC V JUGOSLAVIJI

Zdi se, da je vprašanje človekovih pravic v Jugoslaviji postalo zadnji čas spet aktualno. Državni prazniki nekaterih republik, med njimi Srbije in Hrvaške, so minili, ne da bi bila, kot je bilo svoj čas naznanjeno, razglašena širša amnestija. Prva možnost bi bila sedaj Dan republike 29. novembra.

Kot vzrok, da je splošna amnestija političnih jetnikov v začetku leta propadla, navajajo v Beogradu neuradno to, da ni hotel že izdelanega odloka Tito podpisati. To je menda utemeljil s „pritiskom iz tujine“, čeprav so dali predlog jugoslovanski najvišji politiki sami. Poleg tega pravijo tudi, da je povzročalo glavobol vprašanje, kaj storiti z obsojenimi kominformovci.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 6. avgusta 1977.

JUGOSLOVANSKI KOMUNISTI NISO DEMOKRATI

Kdor je v očeh Brežnjeva in Suslova izdajalec komunizma, prebežnik k socialni demokraciji ali buržoaziji, tisti še zdaleč ni nujno človek svobode in demokracije.

Od leta 1948 Sovjeti vsakih nekaj let ponovno napadejo jugoslovanske komuniste in jih imenujejo „meščanske nacionaliste“, tiste, ki pripravljajo pot kapitalizmu. A niti en dan od spora med Stalinom in Titom ni bil režim v Jugoslaviji tak, da bi ga lahko imeli za vsaj na pol svobodnega ali demokratičnega.

Za prebivalce Jugoslavije je njihov komunizem v primeri s sovjetskim daleč manjše zlo. A kar je lahko za vzhodne Evropejce prednost, to bi bilo za nas še vedno zlo.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 27. junija 1977

VEČINA PARTIJCEV MISLI DRUGAČE KOT PARTIJSKO VODSTVO

Djilas je dejal, da je kljub „čistkam“ zadnjih let preiskava v partiji zagrebškega okraja pokazala, da je približno 45% partijcev pripravljenih priznati, da mislijo drugače kot partijsko vodstvo. Treba je domnevati, da še drug del partijcev enako misli, a tega ne prizna, če je vprašan.

Torej so komunisti manjšina ne le v svoji deželi, marveč tudi znotraj partije same? To je neizogibno, odgovarja Djilas, če male kadrške partije povečamo v masovne partije z milijoni članstva.

„Nasprotno sile“ so vdrle na mnoga področja, na katerih je na zunaj še vse na liniji: v časnikarstvo, uradniški aparat, diplomacijo, gospodarsko birokracijo.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 1. julija 1977.

KARDINAL WYSZYNSKI BRANI ČLOVEKOVE PRAVICE

Poljski primas kardinal Wyszyński je v pridigi v Čenstohovi odločno zahteval spoštovanje krščanskih vrednot kot bistvene sestavine človekovih in državljanskih pravic in resnično enake pravice za vernike. Pred okrog 20.000 verniki, ki so se zbrali na tem Marijinem romarskem kraju, je rekel primas: „Imamo ne le pravico, ampak tudi dolžnost zahtevati, da so v naši domovini vernemu človeku pravice priznane.“ Ker je krščanski evangelij prišel na Poljsko prej kot ostali nauki in narod prežl in ker je 90% poljskega prebivalstva vernega, ne bi bilo prav, da bi zahtevali spoštovanje tega prepričanja „kot moledujoči berači“.

Primasu gre očitno za več kot le za boj proti utesnjevanju Cerkve in vernih in za polno uresničenje ustavnega določila, da ne sme biti nihče zaradi svoje vere zapostavljan. Wyszyński je zahteval „nacionalno šolo“, ki mora mladino tako vzgajati, „kot to želi narod, in ne, kot hoče eno ali drugo ministrstvo ali uradniki ali referenti. Oni so v službi narodne vzgoje, ne pa diktatorji vzgoje“.

Poljski primas je izjavil, da se človekove pravice, ki so jih kasneje mednarodno potrdili, nahajajo v osnovi že v evangeliju. S tem je izrazil, da Cerkev pri trenutno živahnih razgovorih o človekovih pravicah ne le ne stoji ob strani, temveč je bila že vselej dejansko prva naravna borilka za človekove pravice.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 7. maja 1977.

POLJSKI ŠKOFJE BRANIJO PRAVICO DO VERSKEGA ŽIVLJENJA

Poročilo 158. konference poljskih škofov ugotavlja povečani pritisk brezbožne ideologije na nekatere družbene plasti, predvsem na mladino. „Ta položaj naj katoliške starše in vse sinove Cerkve vzpodbudi k budnosti, da branijo mladi rod pred brezboštvom, laizacijo in materialističnim življenjskim slogom.“

V nekem drugem delu poročila pozivajo k uporabi proti temu, da v državnih počitniških kolonijah otroci ne morejo k božji službi: „Dolžnostim do Boga odgovarjajo pravice do svobodnega izpolnjevanja le-teh v slehernem življenjskem položaju, tudi na počitniških kolonijah. Pravica do svobodnega izvrševanja verskih dolžnosti in vaj je temeljna človekova pravica, ki jo priznava ves svobodni kulturni svet. Utesnjevanje verske svobode je očitno kršenje pravičnosti in zato ima sleherni poštenjak dolžnost, da ga odločno odkloni, predvsem starši v obrambo pravic svojih otrok.“

Škofje ugotavljajo „na osnovi svojih izkušenj v škofijah, da je razlika med upoštevanja vrednimi izjavami najvišjih državnih oblasti in ravnanjem pokrajinskih oblasti, ki še naprej otežkočujejo dušnopastirsko in katehitično delo Cerkve“.

Škofje razglašajo pravico Cerkve, ki je ni mogoče prezreti, da govori veljavno tudi o čisto svetno-družbenih vprašanjih. Po državnem mnenju veljavna ločitev cerkveno-bogoslužnega področja od državno-gospodarsko-družbenega se zdi Cerkvi očitno zanj toliko manj obvezujoča, kolikor se je tudi država ne drži, saj postavlja ta Cerkvi ovire na njenem najbolj svojskem področju. Škofje omenjajo besede okrožnice Janeza XXIII: „Katoliški laiki morajo tudi svoje ravnanje v družbenih vprašanjih prilagajati načelom in navodilom Cerkve.“

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 10. maja 1977.

NALOGA PAVLA VI.

Veliko govora je bilo o odnosih med Vatikanom in Madžarsko, ko je pred nedavnim obiskal papeža partijski sekretar Kadar. Takšni odnosi imajo lahko neki smisel, a tega jim dajejo samo madžarski katoličani in njihova usoda pod komunistično oblastjo. Karkoli Vatikan v svoji politiki do Madžarske stori, je treba meriti po tem, ali je tisto vernikom v pomoč. V ta namen je marsikaj dovoljeno, tudi prijateljstvo — če le kaj koristi.

Papež je Kadarju govoril o tem, da ni nekdanja napetost še povsem izžvenela. S tem je dal budimpeštanski vladi predujem. Položaj Cerkve v deželi je namreč precej napet. Pritisk na starše, ki pošiljajo svoje otroke k verouku, ne popusti. Nobenih sprememb ni pri zapostavljanju aktivnih katoličanov v poklicnem življenju in pri njihovem dostopu do visokih šol.

Ali ne bi bila ob tem bolj priporočljiva papeževa beseda zaskrbljenosti? Madžarski katoličani nimajo poleg njega nikogar, ki bi jim lahko pomagal. Če bodo dobili vtis, da je Vatikanu nemoten odnos do Budimpešte sam sebi cilj, bodo obupali.

Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt, 11. junija 1977.

dališki in filmski igralec Jože Zupan. Grajska kapela je bila veliko premajhna, da bi lahko sprejela številne obiskovalce.

TRBOVLJE — Junija je Gasilsko društvo Trbovlje-mesto slavilo 90-letnico obstoja. Ob tej priložnosti so priredili tekmovanje gasilcev iz Zasavja, nato je bila parada in zborovanje gasilcev. Nekaterim prizadevnim gasilcem so podelili priznanja.

TRGOVIŠČE — V Trgovišču v ormoški občini so odprli nov lovski dom. Za objekt, v katerem je približno 300 kvadratnih metrov kornice površine, so lovci te družine opravili približno 8500 ur prostovoljnega dela. Vrednost doma cenijo na dva milijona dinarjev.

TRŽIČ — Tovarna pil „Triglav“ o opustitvi osnovne proizvodnje, to je pilarske, ne razmišlja. Lani se je količinska proizvodnja pil zmanjšala za 20 odstotkov v primerjavi z letom 1975. Vendar utegne biti s prenasitčenostjo kmalu konec, saj povpraševanje po pilah spet narasta.

ZADOBROVA PRI LJUBLJANI — V začetku avgusta je bilo v Zadobrovi pri Ljubljani sedmo področno tekmovanje traktoristov. Tekmovalci so se pomerili v spretnostni vožnji ter v preizkusu teoretičnega znanja.

ZASIP PRI BLEDU — Ob 50-letnici obstoja in dela Kulturno-prosvetnega društva in pevskega zbora „Zasip“ so izdali publikacijo, ki v primerni obliki in vsebini pripoveduje o 900-letnici Zasipa. V njej je zgodovinski oris in razvoj vasi, ki leži na prisojnim vznožju Homa dva kilometra od Bleda.

ŽALEC — V blagovnici kmetijskega kombinata „Hmezad“ Žalec bo mogoče po sistemu „staro za novo“ kupovati tudi traktorje in drugo kmetijsko mehanizacijo. Tako bodo ustregli kmetovalcem, ki bi radi kupili močnejše stroje, pa ne vedó, kam bi s sedanjiimi.

kako si pridobiš prijatelje?

V debati zanesljivo zmagaš le tedaj, če se ji izogneš. Žolčnim debatam se je treba izogibati kakor kačam in plazovom.

V devetih izmed desetih primerov se debate končajo tako, da je vsak sodelujoči še trdneje zagledan v svoj prav.

V debati sploh ni mogoče zmagati. Če si poražen, si poražen; če pa zmagaš, si prav tako poražen, zakaj s tem, da si razgalil luknje v nasprotnikovih argumentih in mu dokazal, da ni čisto pri pameti, si ga ponižal. Ranil si njegov ponos, užaljeni človek pa nam tako ali drugače nasprotuje, pa najsi ima prav ali ne.

Vzajemna zavarovalnica „Penn“ je vsem svojim zastopnikom dala navodilo, naj se z nikomer ne prereka. Prerekanje in prodajanje se med seboj izključujeta. S prerekanjem ni mogoče nikogar poboljšati, sploh pa si s tem ni mogoče pridobiti odjemalcev.

Spominjam se nekega svojega tečajnika, bojevitega Irca z imenom Pat. Pat je bil precej nevzgojen in se je rad pričkal z ljudmi. Sprva je bil šofer, nato pa agent neke avtomobilske tovarne, vendar slab agent, zakaj z ljudmi, s katerimi naj bi sklepal kupčije, se je stalno prerekal. Če je možni kupec rekel kaj čez „njegove“ kamione, je Pat zardel do ušes in se spustil v prepir. V besednih dvobojih je največkrat dokazal svoj prav in odšel od možnega kupca z občutkom, da je „tega tipa pošteno zabil“, prodal pa mu seveda ni nič.

Temu možaku ni bil potreben

moj pouk o govorništvu, pač pa ga je bilo treba poučiti, naj brzda svoj jezik in se izogiba besednim bitkam. Zdaj je Pat uspešen agent neke newyorške avtomobilske firme. Naj o tem pripoveduje sam:

„Če zdaj pridem h kakemu interesentu in mi ta reče: ‚Kaj? Avto P! Ne maram ga niti zastoj. Ljubši mi je avto T,‘ mu odvrnem: ‚Avto T je imeniten; kdor ga kupi, se res ne kesa. Proizvaja ga solidna tovarna.‘ Ob takem odgovoru možni kupec branil in se ogreval za naprej hvaliti avta T, če se z njim strinjam. Tako je pogovor o avtih T končan in počasi mu začnem opisovati odlike avta P.

Nekoč sem ravnal drugače. Ves rdeč sem se znašal nad konkurenčnimi vozili in čim bolj sem se znašal nad njimi, bolj se je možni kupec branil in se ogreval za nakup pri konkurenci. Če se ozrem nazaj, se čudim, da sem sploh kaj prodal. Precejšen kos svojega življenja sem zapravil s preklanjem. Sedaj molčim in to se mi bolj splača.“

Napoleonov komornik Constant je pogosto igral biljard z Napoleonovo ženo Jožefino. V svojih spominih piše: „Čeprav nisem bil pri igrah čisto neizkušen, sem vendar izgubil. Dopuščal sem namreč, da je ona zmagala, ker ji je to tako prijalo.“

Posnemajmo Constanta in dopuščajmo, da nas naše žene, naši možje in naši odjemalci premagujejo v drobnih prepirčkih, ki jih prinaša življenje!

„Mržnje ne končaš z mržnjo, marveč z ljubeznijo,“ je učil Buda. Nesporazumi ne smejo preraščati v prepir. Poravnati jih je treba s taktom, z dobro voljo in z željo, slišati tudi stališče drugega.

Lincoln je nekoč dejal: „Če imamo v važnih rečeh samo pol toliko prav kakor nasprotnik, je treba popustiti, pri malo pomembnih rečeh pa celo tedaj, kadar imamo prav. Bolje se je psu izogniti, kakor pa pustiti, da te ugrizne. Tudi če psa ubiješ, si s tem ugriza ne zaleliš.“

malo za šalo malo za res

KDOR JE Z MAJHNIM ZADOVOLJEN, GA TUDI MILIJONI RAZVESELIJO.

Rešitev je na dlani, tovariši! Majčkena investicija, takole približno 800 milijonov, nam bo za najmanj 600 milijonov zmanjšala letno izgubo.

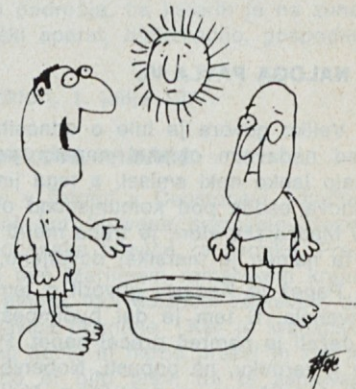
TUDI VODILNI NE MARAJO POTRESOV. TRESEJO SE JIM TUDI STOLČKI.

Za svoje delo je dobil z vseh strani same pohvale. Drugi pa so se morali zadovoljiti z denarjem.

PRAV ZANIMA ME, KAJ BODO NEKATERI NAŠI TOVARIŠI OBLJUBLJALI V LEPŠI PRIHODNOSTI, KO BOMO IMELI ŽE VSE.

Velika živina ima ponavadi tudi velik hlev.

PROSJAČENJE PRI NAS JE STROGO PREPOVEDANO. RAZEN ZA DRŽAVO.

**– To leto smo zahvaljujoč sindikalni akciji za rekreacijo delavcev med dopustom dobili –
lavor.**

Po Pavlihu

„Kadar vidim kaj smešnega, se moram vselej smejati.“

„Kako se pa potem moreš obriti, ko se gledaš v ogledalo?“

Ježek se je izgubil na vrtu. Prikolovratil je do kaktusa in ves srečen vzdiknil: „O mama, ali si ti?“

Škot si pride sposoditi konja. „Kakšnega hočete: belega ali črnega?“

„Tisto je vseeno. Le dolg mora biti. Smo štirje.“

Direktor sprašuje kandidata za službo o njegovih lastnostih.

„Ali kadite?“

„Ne.“

„Pa alkohol?“

„Ga ne pijem.“

„Pa takole kakšno prepovedano prijateljstvo?“

„Ne, tudi tega ne poznam.“

„Tako, da pravzaprav nimate nobene napake?“

„No, kakšno že. Na primer to, da rad lažem.“

„Ne vem, kaj je z menoj, gospod doktor. Vedno teže prestopim domači prag.“

„Trezen ali pijan?“

„Ne bi hotel biti v vaši koži.“

„Zakaj ne?“

„Ker bi mi bila pretesna.“

Škot je prišel v cvetličarno in vprašal:

„Po koliko so vrtnice?“

„Pet jih dobite za en funt.“

„Kako pet? Ali mislite, da imam pet žen?“

Na pohodu je vprašal komandir vojaka, ali ve, v katero smer se pomika kolona.

„Proti jugu,“ je rekel ta.

„Točno. Iz česa to sklepaš?“

„Ker mi je vedno bolj vroče.“

Prijateljica prijateljici: „Majda je izredno pametna. O vsaki stvari se posvetuje z mano.“

Majhna šolarka je potovala v avtobusu. Neki moški, po poklicu učitelj, jo je vprašal, koliko je stara.

„Šest let imam in že hodim v šolo,“ je povedala ponosno.

„Jaz sem pa star petintrideset let, pa tudi hodim v šolo. Kaj misliš, zakaj?“

„Najbrž ste bolj trde glave.“

„Nič ne jokaj, Petrček, če te boli, ker ti je zobozdravnik izpulil zob. Jutri bo že bolje.“

„Saj jutri ne bom več jokal.“

„No, ali se boš poročil z menoj ali ne?“ vpraša dekle fanta.

„Kaj ti ne pride nič pametnejšega na misel?“

„O, mi, a tisti se bo poročil z drugo.“

Škot gre v javno kopališče.

„Koliko stane vstopnica?“

„Pol funta. Če jih vzamete deset skupaj, vas stanejo le štiri funte.“

„Kar eno samo mi dajte! Kdo mi pa garantira, da bom živel deset let?“

„Glejte, gospod doktor, kako se mi roka trese!“

„Pa veliko pijete?“

„Ne, večino razlijem.“

Šef uradniku: „Kaj delate v nedeljo dopoldne?“

„Prav nič.“

„No, potem bi vas rad opozoril, da je danes četrtek.“

V trgovini z živalmi.

„Rad bi papigo.“

„Trenutno nimamo nobene. Lahko po vam ponudimo žolno.“

„Kaj tudi govori?“

„Ja, le v Morzejevi abecedi.“

Vodič vodi skupino turistov po starem gradu. Na nekem hodniku zagledajo pet okostnjakov.

„Kdo pa so tile?“ so turisti radovedni.

„Veste, včasih se kakšna skupina turistov izgubi, ker bi si radi prihranili napitnino za vodiča.“

„Sanjal sem, da sem te v planinah izgubil.“

„In si me kasneje našel?“

„Ne, saj te niti iskal nisem.“

Natakar piše račun: „Zrezka vam ne bom zaračunal, ker je ostal cel. Plačati pa boste morali skrivljene vilice in zlomljen nož.“

Na klop v mestnem parku je sedel starejši mož, da bi se sončil. Na klopi je že sedel slabše napravljen moški in se ves čas praskal.

„Kaj imate bolhe?“ ga je prišlek vprašal.

„Bolhe? Saj nisem pes! Uši imam.“

Pri gostilniški mizi stalnih gostov se razgovarjajo, ali spada volovska vprega še v moderno kmetijstvo.

„Ah, kaj,“ zaključil eden od omizja razgovor. „Dokler bom jaz živel, bodo voli še.“

Hudičev advokat

MORRIS WEST —
JOŽE ŠKERBEC

Angleški duhovnik monsinjor Blaise Meredith je zaposlen pri Obredni kongregaciji v Rimu kot „hudičev advokat“: to čudno ime je uradni naslov človeka, ki mora preiskati napake svetniškega kandidata.

Meredith zve, da ima raka in torej le še nekaj mesecev življenja. Kljub temu ga prefekt Obredne kongregacije pokliče iz Londona v Rim in ga prosi, da bi kot „hudičev advokat“ preiskal življenje nekega Giacoma Neroneja, ki so ga italijanski komunistični gverilci zadnje leto vojne ustrelili na skrajnem jugu

Italije, v Gemelli del Monti. V življenju Neroneja sicer ni bilo vse čisto, a ljudje so ga začeli takoj po smrti častiti kot svetnika.

Meredith je odpotoval v Kalabrijo. V Valente je bil gost tamkajšnjega škofa Avrelija, silno praktičnega in dobrega človeka.

O Neroneju je zvedel, da je imel najbrž izmišljeno ime, da je bil 30 do 35 let star in da ni nihče vedel, odkod je. V Gemelli del Monti je prišel ranjen in bolan za malarijo. Mlada vdova Nina Sanduzzi ga je sprejela k sebi. Zapustil jo je nosečo in si zgradil hišo v bližnji dolini. Tam je potem živel v molitvi in pomaganju najbolj potrebnim. Ko so prišli v kraj Nemci, se je z njimi pogajal v prid domačinom. To so mu gverilci očitili kot kolaboracionizem in ga zato ustrelili.

Meredith je našel v spisih o Neroneju štiri čudeže na njegovo priprošnjo, ki bi jih utegnili Obredna kongregacija v Rimu sprejeti.

Hudičev advokat se je odpeljal v Gemello Minore zaslišat očitidce o Neronejevem življenju. Na tamkajšnjem dvorcu se je seznanil z angleško grofico Ano Luizo de Sanctis, s čudaškim angleškim slikarjem Nicholasom Blackom, z zdravnikom judovskega porekla Aldom Meyerjem in z zapuščenim starim župnikom Anzelmom.

Meredith je zvedel od Meyerja, da je bil Nerone angleški častnik in ubežnik. Ko je namreč z nekaj vojak čistil neko messinsko četrt, je iz ene od hiš nekdo nanje ustrelil. Nerone je vrgel v tisto stanovanje bombo. Ko je potem vstopil, je z grozo videl, da je z bombo ubil strelca — starega mornarja, neko žensko in dojenčka. To ga je nagnilo, da je iz vojske zbežal.

Meyerju je Nerone tudi povedal, da je bil včasih katoličan, da pa je za dolgo časa nehal verovati, a dogodki zadnje vojne so ga spet napotili k Bogu.

Ko je Ninin sin Paolo začel prvi dan delati na vrtu grofice Ane de Sanctis, se mu je ta nenadoma približala. Začela mu je pripovedovati o njegovem očetu, Neroneju. Povedala mu je med drugim, da je bil Anglež. Ko se je Paolo temu začudil, ga je vprašala: „Ali ti ni mati tega povedala?“

Odkimal je z glavo.

„Kaj ti ni nikdar dejala, da si mu podoben?“

„Včasih, vendar ne pogosto.“

„To je drugi razlog, zakaj hočem, da se tu dobro obnašaš. Jaz bom poskrbela, da boš šel v zavod v Valento, da se boš naučil brati, pisati in pravilno govoriti in se primerno oblačiti. Kasneje, kdo ve, če ne postaneš lahko celo moj prijatelj... Bi rad?“

„In bi smel iti v Rim?“

„Seveda,“ se mu je nasmehnila. „Si zelo želiš, kajne?“

„Zelo, gospa.“

„Gospod Black bi te lahko peljal na obisk.“ Grofica se je še zmeraj smehljala, vendar v njenih očeh je bilo čudno opozorilo. Ne da bi se vsega tega zavedal, je Paolo hitro dejal:

„Rajši bi šel z vami.“

Iztegnil je roke v južnjaški kretinji, kot da prosi, in ona ga je prijelja zanje ter ga potegnila k sebi, da je bil pred njenimi nogami na pol kleče, na pol čepé. Parfum, ki je prihajal od nje, ga je zajel in videl je lahko, kako so se dvigale in nižale njene prsi pod tanko obleko. Obraz mu je obdala z rokami, ga dvignila in mu mehko govorila:

„Najprej, Paolo, moram dobiti zaupanje vate. Naučiti se moraš, da boš hranil zase skrivnosti, da ne boš razklepetal vsega vaščanom, pa tudi monsinjorju ne ali gospodu Blacku.“

„Ne bom, gospa. Obljubim vam.“

„Tedad bomo premislili, Paolo. Toda niti besedice o tem, niti tvoji materi.“

„Ne, niti besedice!“

Grofičine roke so bile mehke, njena lica nadišavljena in spreletel ga je čuden občutek, da bi se rada sklonila in ga poljubila, toda v istem trenutku se je zaslišal od zad ropot korakov in sladki glas Nicholas Blacka, ki je dejal:

„Dragica, ves sram ste izgubili. Otrok še ni zamenjal mlečnih zob, pa ga že hočete zapeljati.“

„Dobro, da govorite vi, Nicki, o zapeljevanju!“

Besede so bile angleške in Paolo jih ni razumel, a ob pogledu na kozji obraz slikarja in na od jeze zardeli obraz grofice se je čutil kot

miš v kotu, na katero prežita dve mački, da se vržeta nanjo.

Kmalu po poldnevu se je vrnil Blaise Meredith v graščino, da bi se umil in pred kosilom malo spočil. Ni bil nezadovoljen z dopoldanskim delom. Meyer je bil izvrstna priča in njegovi spomini so bili doživeti in vendar nepristranski. Prvikrat, odkar je začel s postopkom, je jemal Giacoma Nero neja kot človeka in ne kot pripoved.

Rajši bi obedoval z Meyerjem, da bi se razgovarjal naprej o naslednjem kritičnem razdobju v Neronejevem življenju. Toda Meyer ga ni povabil in Meredith je razumel, da doktor potrebuje časa, da si opomore, in samote, da začne brati spise umrlega.

Zleknen na postelji in z že domačo bolečino v želodcu je premišljeval, kako se bo moral vesti med kosilom do grofice in Nicholas Blacka. Sedaj, ko je vedel, da je grofica sleparka, obadva pa zarotnika, mu je postal njegov položaj skrajno neprijeten. Kot gosta hiše sta ga vezali obzirnost in vljudnost. Kot duhovnik ni smel biti udeležen pri kvarjenju otroka niti z molkom. Kot hudičev advokat je prišel iskat pričevanj in je potreboval sodelovanje priči.

Znova, kot se mu je zgodilo že v hiši očeta Anzelma, se je zadeva Giacoma Neroneja tako razblinila, da je izgubila vso važnost. Šlo je za duše in, če je imelo duhovništvo kakšen smisel, je bil to skrb za duše. To reči je preprosto, izvajati pa hudo zamotano. Ničesar ne bi rešil, če bi vihtel z božjimi zapovedmi kot z gorjačo nad glavami. Ni imelo smisla groziti s pogubljenjem človeku, ki je šel nasproti peklju po lastnih nogah. Treba je bilo prositi za božjo milost in potem tipati kot dober psiholog, dokler ne bi odkril strahu, ki bi ga lahko pripravił do resničnega kesanja ali do ljubezni; ta bi ga pritegnila k spokorjenju. Še tedaj bi bilo treba počakati na primeren kraj in trenutek in še bi se lahko vse skupaj ponesrečilo. Kadar je telo bolno in razum zaskrbljen, se težava podvoji.

Ko je prišla ura za kosilo, je vstal, se počesal, se oblekel v ten-

ko haljo in odšel na teraso. Nicholas Black je sedel sam pri mizi pod progasto plahto. Pozdravil je Mereditha s kretnjo in mu dejal:

„Grofica me je naprosila, naj jo oprostim. Migreno ima. Kosila bo v svoji sobi. Upa, da se bomo videli pri večerji.“

Meredith se je rahlo priklonil in sedel. Strežnik je takoj razgrnil prtič in natočil vina in ledeno mrzle vode v čaše.

„Ali vam je šlo dobro dopoldne?“ je vprašal slikar.

„Zelo dobro. Veliko sem zvedel. Doktor Meyer je izvrstna priča.“

„Zelo nadarjen je. Preseneča me, da si ni ustvaril boljšega položaja.“

Meredith na namigljaj ni odgovoril. Ni maral razpravljati, dokler je jedel predjed.

Black se je posvetil jedi, pil vino in oba sta nekaj časa molčala. Nato ga je slikar spet vprašal:

„Kako je z vašim zdravjem, monsijnor?“

„Ne posebno dobro. Meyerjeva diagnoza je hujša, kot sem upal. Pravi, da je stvar treh mesecev.“

Vas hudo boli?“

„Precej.“

„Težko boste končali tukajšnji primer v treh mesecih.“

Meredith se je trpko nasmehnil.

„Bojim se, da ga ne bom. Na srečo Cerkev s temi rečmi ne hiti. Stoletje ali dve, ni važno.“

„Vendar imam vtis, da zelo želite, da bi ga končali.“

„Na voljo imam priče,“ je dejal hladno Meredith. „Nekateri sodelujejo. Čim več izjav lahko zberem sedaj, tem bolje bo za vse. Poleg tega,“ odstranil si je drobtinico z ustnega kota, „kadar je določen rok, človek nenadno odkrije, da je ta kratek. Priđe noč, ko človek ne more več delati.“

„Ali se bojite umreti, monsijnor?“

„Kdo se ne boji?“

Black je pikro pripomnil:

„Vi ste vsaj iskreni. Mnogi vaših kolegov niso.“

„Mnogim se ni bilo treba soočiti s stvarnostjo,“ je rezko odvrnil Meredith. „Vi ste se?“

Black se je zasmejal in spil dolg požirek vina, nato se je pomaknil nazaj na stolu, medtem ko je strež-

nik zamenjaval krožnike. Porogljivo se je opravičil:

„Govoril sem v šali, monsijnor. Prosim vas, da mi oprostite.“

Meredith se je lotil rib, ne da bi kaj rekel. Malo kasneje je prišel izza drevesa Paolo Sanduzzi in šel prek trate proti kuhinji. Slikar ga je spremljal s pogledom in Meredith je od strani opazoval Blacka. Ko je deček zginil za hišnim voglom, se je slikar obrnil k mizi in dejal nekam brezbrizno:

„Očarljiv deček je. Klasični David. Škoda je, da se zgublja v kraju, kot je ta. Čudim se, da Cerkev ničesar ne stori zanj. Ne bi bilo primerno, da bi sin blaženega pregnal dekleta in imel opravka s policijo kot kateri koli drugi fant. Ali niste tudi vi tega mnenja?“

Slikarjeva nesramnost je napolnila Meredithu mero do vrha. Hrupno je odložil nož in vilice in dejal hladno in jasno:

„Če se deček pokvari, Mr. Black, boste odgovarjali vi! Zakaj ne odidete in ga ne pustite pri miru?“

dalje na 38. strani

slovenci po evropi

anglija

V domu „Rdečega križa“ v Harrow je umrla 27. aprila gospa C. Cauchi. Bila je pokopana na novem pokopališču v kraju Pinner. Ko so bili angleški državljani pred nekaj leti izgnani iz Egipta, je pokojnica prišla z njimi. Bila je vsa leta bolna in ni mogla hoditi. Domačih tu ni imela. Naj v miru počiva!

Že v prilogi za junij smo povedali, da je v kraju Rochdale umrl 17. maja Franc Leskovec. Pokopan je bil 20. maja v Rochdale. Tu je zapustil brata, ki živi na Škotskem z družino. — Vsem naše sožalje!

V nedeljo, 6. julija, je bil „Slovenski dan“, ki je zelo lepo uspel tako po številu kot tudi po programu, najbolj pa še po prijateljskem razpoloženju, ki se je razvilo ob domači zabavi. Vsem, ki so se trudili, zares lepa hvala!

V nedeljo, 19. junija, je bilo *romanje narodov* v kraj Aylesford, kakor lansko leto. Tudi spored je bil isti. P. Werenfried je govoril pri maši in popoldan, da Bog prihaja nazaj, tudi v kraje, od koder je bil izgnan. Tudi razstava je bila

in popoldanska procesija s križi. Slovencev se je udeležilo 25. Letos je bilo tudi več poljskih narodnih noš. Pater je obiskal še druge kraje kot Motherwell, Glasgow, Birmingham in Manchester. Povsod je bil podoben spored, le procesija je odpadla.

V Wolverhamptonu sta praznovala g. Basso in ga. Jožica, roj. Križman *srebrno poroko* 25. junija. Čestitamo in želimo, da bi praznovala tudi zlato in biserno poroko.

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Najprej obveščamo naše vernike, da nas bo v nedeljo, 2. oktobra, obiskal predsednik slovenske škofovske komisije za izseljence, škof dr. Stanislav Lenič. Podrobnejši program bo objavljen posebej. Že zdaj opozarjamo vse, ki imajo narodne noše, da si jih bodo takrat oblekli.

Eno nedeljo prej, to je 25. septembra, pa bomo skupaj z linškim škofom obhajali „dan tujcev“. Letos se bomo zbrali spet v škofijski cerkvi (novi Dom). Škofova maša bo ob desetih popoldne.

V soboto, 18. junija, se je v farin cerkvi v Kleinmünchnu poročila gdč. Metka Zorè, članica našega pevskega zbora. Seveda je pri poročni maši zbor tudi prepeval v glavnem slovenske pesmi. Tudi eno od beril je bilo slovensko. Svatbeno kosilo je bilo v Ebelsbergu. Mnogo rojakov je bilo tam navzočih. Dva harmonikarja in en trobentač so skrbeli, da so plesa željni prišli na svoj račun. Posebno je vžigal s svojo harmoniko nevestin stric g. Franc Zorè, ki včasih igra tudi pri Radiu Celovec. Med plesnimi odmori se je pelo, da je bilo veselje. Nevesti in ženinu želimo božji blagoslov na skupni življenjski poti.

SALZBURŠKA

SALZBURG — Poletni meseci, ko ni teologov in študentov in mnogi odidejo na potreben dopust, se razredčijo naše vrste.

Junija, ko smo imeli mašo v Niederalmu, pa je bila farna cerkev skoraj polna. Po maši smo se zbrali na župnijskem vrtu, kjer je dišalo po čevapčičih, ki sta jih pripravila g. Peter in ga. Marija Zver. Ob zvokih harmonike, ki jo je mojstrsko nategoval g. Adolf Namestnik, smo se celò zavrteli. Pa tudi prepevali smo, da so se mimoidoči domačini z zavidanjem ozirali na veselo skupnost. Ob mraku smo se kar neradi razšli na domove.

HALLEIN — 10. julija je po kratki bolezni umrl v salzburški bolnišnici naš rojak Jožef Gjerkeš. 16 let je bil zaposlen v Vigaunu pri Halleinu. Pokopan je bil doma v Trnju v črenšovski župniji. Star je bil komaj 53 let. Zapušča ženo in 2 sinova, ki jim izrekamo naše sožalje!

SPITTAL ob Dravi

Obljuba dela dolg, zato naj se zopet malo oglasimo in povemo

Slovenski in poljski rojaki v narodnih nošah ob letošnjem „romanju narodov“ pred cerkvijo v Aylesfordu (Anglija).

novice, ki so se nabrale v tem času.

V marcu smo imeli tretje *versko predavanje*, zadnje te vrste, ki ga je vodil g. kaplan Opetnik. Bilo je zanimivo in obojestransko koristno. Poslušali smo in tudi krepko posegali v debato. Včasih smo bili manj, včasih bolj vneti. Da pa je bila udeležba vzorna, se pa kar sami pohvalimo. !

V velikonočnem tednu smo imeli *velikonočno obnovo*. Od vsega se nas je nekaj prišlo; da je precej tudi mimo naših ušes šlo, je pa razumljivo, saj tudi vsako zrno ne skali. Salezijanska duhovnika sta nas lepo vpeljala v velikonočno vngilijo.

Na véliki petek smo po cerkvenih ceremonijah poslušali na magnetofon posnet križev pot, katerega so brali slovenski skavtje iz Celovca. Kar vzorno smo vztrajali do konca. Z zmagoslavno pesmijo „Kristus je vstal“ smo na velikonočno nedeljo zapuščali našo majhno Marijino kapelico ob cesti.

belgija

LIMBURG-LIEGE

V majniku je „Slomškova“ skupnost preživljala pravo „mobilizacijo“. V soboto pred prvo nedeljo sta „Vesela mladina“ in „Študentovski ansambel“ nastopila na slovenski prireditvi v Charleroi; drugo nedeljo so člani imeli opravka s slovensko razstavo v Genku; tretjo nedeljo sta pevski zbor in „Vesela mladina“ sodelovala pri jubilejnih slovesnostih Društva sv. Barbare Heerlerheide-Brunssum v Holandiji; četrto nedeljo je v Eisdeni bil materinski dan in peto nedeljo sta pevski zbor in „Vesela mladina“ nastopila na Binkoštnem srečanju v Neussu v Nemčiji.

Iskrena hvala vsem za požrtvovalnost! Posebno priznanje gre naši mladini, ki je tiste dni bila pred šolskimi izpiti. Naš „novo pečeni“ psiholog z univerze v Leuvenu g. Polde Cverle je v odsotnosti g. Vilija Roglja v majniku prvič vršil na-

Pozdravne besede izs. duhovnika g. Kazimira Gaberca na letošnji, 24. slovenski prireditvi v Gilly-Haies (Charleroi). V ozadju pevci in pevke slovenskega pevskega zbora „Simon Gregorčič“ iz Bruslja, ob strani stoji povevodja g. Franc Gjo-rek.

logo pevovodje. Dobro se je izkazal. Zasluži čestitke in zahvalo nas vseh.

Ne bomo podrobno poročali o materinskem dnevu v Eisdeni. Veliko nas je bilo in prav lepo smo se imeli.

Že sedaj opozarjamo na SLOVENSKI DAN, ki bo v soboto, 8. oktobra 1977, popoldne v veliki dvorani Kultureel Center v Eisdeni. Program bo odličen, muzika, kot je nismo še nikoli imeli! Naj nihče ne manjka! Toplo se priporočamo tudi rojakom iz okolice Liège-a.

Poroka: Nismo še poročali o poroki, ki sta jo sklenila g. Anton Kidjemet in gdč. Josephine Bos v Eisdeni. Materi obeh novoporočencev sta Slovenki. Toniju in Josephini iskreno čestitamo in želimo obilje božjega blagoslova.

O poroki gdč. Majde Mlekuž bomo poročali prihodnjič.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

SLOVENSKO ROMANJE V LOURDES: Od ponedeljka, 19. julija do ponedeljka 25. julija t. l. smo iz za-

padne Belgije poromali v pravi Lurd pod Pireneji. Nas je bilo le 29 iz Belgije, kakih 14 iz Francije in okoli 130 iz Slovenije. Uspelo nam je spraviti v sklad „naše“ romanje z onim iz Slovenije in „uradnim“ iz Tournai ter napraviti celodnevni izlet v Španijo, v obmorsko in letoviško mesto San Sebastian. Počastili smo Boga in Mater božjo na kraju Njenih prikazovanj sv. Bernardki, si okrepili versko zavest in doživeli veseljnost Cerkve. Vsak izmed nas se je vr-

Pri točki „Naši najmlajši“ so letos na 24. slovenski prireditvi v Gilly-Haies nastopili le trije: Mariette in Josiane Moyaux iz Charleroi in Sonja Lafourt iz Lobbes (na sredi).

*Prizor iz
veseloigre
„Cilka, hči
divjega lovca“.
Ob strani se
lepo vidi plakat
vabila na
letošnjo,
24. slovensko
prireditiv
v Gilly-Haies
(Charleroi).*

nil v svojo vsakdanjost — obogaten, saj smo občutili materinsko roko Marije, matere Cerkve! Če Bog da, čez par let ponovno potujemo k Mariji v Lurd, če ne prej pa leta 1980!

Sedaj pa še nekaj drugih novic: V bolnišnici Notre-Dame v Frameries je 16. junija umrla ga. Avgusta Pirih, roj. Volcaert iz Elouges. Čeprav Belgijka po rodu je izrečno hotela, da opravi pogreb slovenski izs. duhovnik. Naj počiva v miru! Na svojem domu v Quaregnon-u je 6. julija t. l. umrl g. Josip Hreščak, upokojeni rudar, ki se je pred 80 leti rodil v Trstu (l. 1897). Pokopali smo ga 8. julija. Naj počiva v miru. Njegovi ženi in hčerki ter ostalim sorodnikom naše sožalje!

V sredo, 6. julija, je izs. duhovnik *krstil* v župni cerkvi Ste. Barbe v Flénu malega Bertranda, drugga sina v družini Flament-Kogoj, ki sicer stalno živijo v Švici.

gkm.

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo v cerkvi sv. Vincencija Pavelskega, 95 rue de Sèvres, Pariz 6°, métro Vanneau:

— prve tri nedelje v septembru *ob šestih popoldne*,

— z zadnjo nedeljo v septembru (25. 9.) pa zopet začnemo *ob petih popoldne*.

Slovenska pisarna — 7 rue Gu-

tenberg, Pariz 15°, tel. 577-69-93, métro Charles-Michels — je odprta vsak četrtek popoldne, sicer pa po dogovoru z duhovnikom.

Birma in prvo obhajilo: Binkošti, 29. maja, so bile tudi praznik naše skupnosti. Med nas je prišel msgr. Kunstelj, slovenski narodni delegat za izseljence, in potrdil v veri z zakramentom svete birme Bernarda Golenka, Dominika Kotnjeka, Paskala Mauriča in Marjana Puglja.

V obhajilu pa so prvič prejeli Kristusovo telo: Erik Furlani, Sanda Ivančič, Boris Komen, Boris Pugelj, Veronika Renko in Nataša Vadjnal.

Naloga vse naše skupnosti je, da naše mlade s svojim vzgledom in svojim življenjem podpiramo na njihovi življenjski krščanski poti.

Poletno srečanje: V soboto, 25. junija, smo imeli lepo in prijetno poletno srečanje v dvorani na rue Charles Fourier. Udeležba je bila vključno temu, da so nekateri že odšli na počitnice, številna in vzdušje ob odlični godbi „Pariških slavčkov“ je bilo nadvse domače. Društvo Slovencev in vsi, ki so tako požrtvovalno sodelovali, zaslužijo iskreno zahvalo in priznanje!

Misijonsko predavanje: V nedeljo, 18. septembra, bo med nami naš misijonar v afriški deželi Togo, pater Evgen Ketiš, in bo takoj po maši pokazal v dvorani poleg cerkve skioptične slike in film o svojem misijonskem področju. Z obilno udeležbo pokažimo, da je misijonska dejavnost tudi bistveni del našega krščanskega življenja.

Veronauk in šola: Vse naše go-

vorjenje o našem krščanstvu in slovenstvu bi bilo dokaj prazno, če ne bi našim otrokom poskrbeli dobrega poznanja krščanske vere in vsaj osnovnih temeljev našega jezika. Veronauk ima namen, da otrokom odkrije Boga in božjo ljubezen do nas, da jim razodene Kristusovo odrešitveno delo in da jih vzgoji k temu, da bodo sami aktivni člani v Cerkvi; pouk slovenskega jezika pa tudi našim otrokom v svetu odpira vrata v lepi domači svet.

Ko po počitnicah znova nadaljujemo z veronaukom in šolo, naj naši starši mislijo na to svoje poslanstvo in naj se ne ustrašijo majhnih žrtev, ki jih od njih to poslanstvo zahteva.

Z veronaukom in šolo bomo nadaljevali v *nedeljo, 25. septembra, ob pol treh popoldne* v prostorih Ste. Agnès, 23 rue Oudinot, Pariz 7°. Za vpis v prvo leto je potrebno, da otrok to leto dopolni osmo leto.

Jubilej zaslužne slovenske sestre: Kdo ne pozna v Parizu sestre Cirile Knafelc? Že od leta 1947 pridno pomaga pri našem farnem delu, pri veronauku in šoli otrok, pri vseh naših prireditvah; kjerkoli je treba „pljuniti v roke“ in pomagati, je vedno pripravljena. Sestra Marija Cirila Knafelc je redovnica iz reda Oblates de l'Assomption. Ko

Letošnji prvoobhajanci v Parizu s sestro Rozalijo.

Sestra Marija Cirila Knafelc (Pariz).

letos praznuje 30-letnico, odkar pomaga pri našem delu in ko je lani čisto tiho in neopaženo 14. oktobra praznovala 60 let, odkar je v prečanski župniji pri Novem mestu zagledala luč sveta, ji izrekamo svoje čestitke in najboljše želje!

Morda se tudi spomnimo *dveh duhovniških jubilejev*: G. Čretnik in g. Kavalar iz Pas-de-Calais sta 29. junija praznovala 30-letnico, odkar sta bila posvečena v duhovnika, 5. julija pa je g. Kavalar praznoval 30-letnico svoje nove maše, ki jo je imel na Tirolskem, g. Čretnik pa 2. julija isto obletnico, ko je v Rimu imel novo mašo, v oktobru bo pa poteklo 30 let, odkar deluje med Slovenci v Parizu. Kdor vsaj malo pozna to delo, njegove ogromne težave in probleme, zna tembolj ceniti to delo in bo še z večjo zavzetostjo pomagal pri delu naših duhovnikov, saj je to naše skupno delo!

MELUN (Seine-et-Marne)

K skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 11. septembra, ob devetih dopoldne v poljski cerkvi Dammarie, 81 rue Adrien Chatelain.

CHILLEURS-AUX-BOIS (Loiret)

V nedeljo, 2. oktobra, bomo ob desetih dopoldne imeli skupno mašo, h kateri ste vsi prijazno vabljeni. Priložnost za spoved je pred mašo.

CHAMONIX

17. in 18. julija so štirje slovenski alpinisti po 21 urah zelo naporne-

ga plezanja odprli „Slovensko pot“ v severni steni Grandes Jorasses, ki je ena najtežjih sten v francoskih Alpah in v Alpah sploh.

PAS-DE-CALAIS in NORD

Z novimi močmi smo po počitnicah začeli svoje delo. Tudi katekizem in slovenski tečaj bosta začela z vpisom v sredo, 14. septembra: v Méricourtu dopoldne, v Lievinu popoldne, v Bruayu v torek zvečer. Starše lepo vabimo, naj otroke redno pošiljajo v šolo in nedeljsko službo božjo.

Romanji v La Salette in v Lourdes sta izredno lepo uspeli. Pridružili smo se skupinam, ki so prišle iz Gorice in Trsta, oziroma iz domovine in Belgije.

19. maja je bil za vso okolico Méricourt velik praznik *obletnice posvetitve kapele „Matere izseljencev“* in *prvo obhajilo* petih otrok.

V Bruay-en-Artois je bila na binkošti pri *prvem obhajilu* Nataly Brodar. Na Telovo je v Lievinu prvič prejelo Jezusa trideset otrok.

Zakrament sv. krsta so prejeli: v Méricourt-s-Lens 17. maja Renaud Zorko, 21. maja Franc Janez Bernard Hribovšek in Virginija Stefanija Gratpanche; 12. junija Lovrencija Zawada; 10. julija Johan Dumešič; 17. julija Izabela Marcela Coquelle; 7. avgusta Mihael Szymanski.

Naj bo Gospod njih moč in pomoč!

VZHODNA LOTARINGIJA

Več kot sto naših rojakov je pohitelo v počitnicah v domovino in drugim na oddih. — Nekateri pa so odšli na večni oddih.

Vse naše rojake je napolnilo z žalostjo sporočilo od doma, da je tam umrla od vseh spoštovana mati Marija Kotar. Zapustila nas je tu s sklepom, da ostane doma, da bi se lažje pozdravila — pa je bila to njena zadnja pot v domovino.

12. 5. je umrla na Hochwaldu Marija Božičnik, 63 let stara. Naj se odpočije v Bogu! Svojcem naše iskreno sožalje!

Z veseljem pa smo pričakovali naš veliki praznik *Marije z Brezij*, katerega smo letos izjemoma praznovali na binkoštni ponedeljek, 30. maja.

Čez 700 rojakov od vseh strani je napolnilo Marijino cerkev v Habsterdicku. Zelo veseli smo bili, da je maševal naš dobri prijatelj g. Kunstelj iz Londona; z njim je sodelovalo 13 slovenskih duhovnikov in dva francoska. Petje cerkvenega zbora „Slomšek“ je vodil naš dobri prijatelj g. Stanko Kavalar iz severne Francije. Lepe so bile pridige g. Kunsteljna, g. Čretnika in popoldne g. Dejaka, ki je slovesno obhajal 25-letnico mašništva; g. Vinko Žakelj je lepo prepeval popoldne litanije Matere božje; vse to je z navdušenjem napolnilo vse navzoče! Naši mlajši duhovniki — gg. Gajšek, Uršič, Bucik in Mla-

Vodnjak, ki ga je naš misijonar p. Evgen Ketiš skopal v Togu (Afrika) tik pred odhodom na oddih v Evropo.

Vodnjak bo potreben otroški bolnišnici, ki je že v zidavi. Ogledat si ga je prišel tudi krajevni škof.

kar pa so s svojo mladostno živahnostjo pri kosilu in zunaj cerkve z izrednim veseljem pomnožili dobro razpoloženje vseh navzočih.

Naša dobra Mati Marija naj vam vsem s svojo mogočno priprošnjo povrne vse vaše delo!

Po tej veseli proslavi pa so zopet sledili žalostni dnevi — *slovo od naših umrlih*:

10. 6. je umrla na Hochwaldu 84 let stara Alojzija Štrekalij, roj. Detela. — 18. 6. je umrl v Cité Bois Richard 71 let stari Andrej Slamnik. — 2. 7. je šel v večnost naš dobri Martin Erzetič, 76 let star, v Farebersviller.

6. 7. je umrl v bolnišnici Forbach po enomesečni nezvesti naš dragi Mihael Mauc, 87 let star, vzoren mož in oče 11 otrok. Dolgo let — dokler je bil še pri moči — je bil vnet raznašalec „Naše luči“ po Stiringu in vseh sosednih kolonijah; kot vzgleden katoliški mož je enajstkrat obiskal Marijo v Lurdu in bil stalni obiskovalec nedeljske sv. maše.

4. 7. je umrla na Hochwaldu Marline Stanič, stara 47 let. — 12. 7. je umrla 82 let stara dobra mati Atanazija Ceglec v Creutzwald. — 14. 7. nas je zapustil Franc Voga, upokojeni rudar, 77 let star, v Habsterdicku, Stiring-Wendel. — 28. 7. je umrl Peter Ivančič, 64 let star, pokopan v Schonecku 2. 8.

Vsem rajnim želimo srečno večnost, sorodnikom pa izražamo krščansko sožalje!

Veselite pa se 23. 7. napolnilo srce *ženina in neveste* Eveline Povh in Rogerja Spiranskega pri slovesni

sveti maši v Merlebachu. Želimo jima vso srečo in polno veselja!

V nedeljo, 24. 7., pa je bila *krščen* v župni cerkvi v Merlebachu Katarina Levec iz Stiringa, hčerka Leona in Lidije, roj. Lazar; boter in botra sta prišla iz domovine. Božje Dete naj varuje otroka in vodi starše v nadaljnjem življenju!

Končno sporočamo, da bo cerkveni zbor „Slomšek“ iz Merlebacha šel na izlet v nedeljo, 4. 9., v Luxembourg in vse najlepše kraje omenjene dežele. Vsako nedeljo bo vse oznanjeno. Priglasite se pri podpisnem in pri predsedniku „Slomška“ Silvu Mav, Rue de Savoie, Merlebach!

Svete maše po kolonijah bodo pravočasno oznanjene v Merlebachu in po kolonijah.

Vse dobro vam želi

Stanko iz Merlebacha.

NICA

Življenje naše skupnosti na tem koncu Francije se odvija brez večjih pretresov. Vrstijo se veseli, pa tudi neprijetni dogodki. Nezaposlenosti med našimi ljudmi ni in letos se je od tukaj le ena družina za stalno vrnila v domovino. Isti mož nas je že obiskal in mu je žal, da se je preneglil.

Pred počitnicami so nekateri *doživeli nesrečo*. Tako se je Gabrijel Vidic že pomladi ponesrečil z avtom in so ga hudo ponesrečenega prepeljali v bolnišnico. Bilo je malo upanja, da bo preživel, toda z božjo pomočjo in zavzetostjo zdravniškega osebja je ostal pri življe-

nju; po kratkem času je zapustil bolnico in je v hišnem zdravljenju.

Štefan Furlan je v kratkem času doživel že drugo nesrečo pri delu; tokrat mu je zmečkalo palec desne roke. Zdravniki so vse poskusili, da bi mu z operacijami in šivanjem rešili prst, toda končno so mu ga morali odrezati. Še dolgo se ne bo mogel vrniti na delo.

Družini Štucin se je aprila *rodil* sin, ki je bil na binkošti *krščen* na ime Friderik. Njihovemu veselju se vsi pridružujemo, otroku pa želimo čvrsto zdravje in rast v milosti.

CANNES

Tudi letos se bomo zbirali *k slovenski maši* vsaj enkrat na mesec. Že parkrat smo morali menjavati kapelo za našo slovensko mašo. Upajmo, da nam bo letos mogoče vrniti se k sestram „Auxiliatrices“, ki dokončavajo svoj novi samostan in kapelo. Naša srečanja bomo začeli v oktobru, o čemer boste še pravočasno obveščeni.

MARSEILLE

Pred počitnicami smo se še parkrat srečali. Na binkoštni ponedeljek smo se zbrali v Les Milles, kjer smo imeli *slovensko mašo*, potem pa srečanje pri Pavlinovih. Gospa Plešnarjeva nam je odlično pripravila špansko specialiteto „paella“. Za to srečanje niso mogli biti vsi obveščeni, ker je bila prekinjena telefonska linija in tako gostitelji niso mogli vse obvestiti. Obveščeni so bili le tisti, ki so prišli na binkošti k slovenski maši.

Naše prihodnje srečanje bo v nedeljo, 18. septembra, ob 5. uri popoldan v Eoures-u kot običajno. Pozdravljeni in na svidenje!

nemčija

ZAHOĐNI BERLIN

Ko otroci „tega sveta“ vedno bolj uravnavajo svoje dejavnosti po nebesnih znamenjih kozoroga, dvojčkov, rib itd., je slovenska katoliška skupnost v Berlinu prežive-

dalje na 26. strani

Toulon:
Verganova
družina si je
na lepem kraju
uredila svoj dom
na območju
občine
Solliès-Pont.

Slovenski dom v Parizu

V oktobru bo preteklo dve leti, odkar smo začeli s širokopotezno akcijo za zbiranje prispevkov za Slovenski dom v Parizu. Mnogi, zlasti v Franciji in Ameriki, pa tudi v Nemčiji in drugod, so velikodušno odgovorili na naš poziv, prenekateri pa so skeptično stali ob strani in se, kot da se jih to ne tiče, samo spraševali, ali bomo uspeli ali ne.

Medtem smo šli pogledat vsaj 10 objektov, ki so bili na prodaj in ki bi eventualno prišli za nas v poštev, pa se je vedno izkazalo, da zaradi enega ali drugega razloga ne odgovarjajo cilju, ki smo si ga zastavili.

Kot blisk pa se je prve dni v juliju med Slovenci v Parizu in okolici raznesla vest, da smo zadnje dni junija našli, kar smo iskali, in dobro našli.

Naprodaj je enonadstropna hiša s petimi sobami, kjer je možnost napraviti še kako sobo; gradnja je solidna in v odličnem stanju; poleg hiše pa je stavba, ki je doslej služila za trgovske namene (površina tal 107 m²), iz katere bi se dala napraviti precej velika in lepa dvorana; pod dvorano, v visokem podzemlju, pa kapela in učilnice, nad dvorano pa bi lahko zgradili, kadar bi imeli za to potrebna finančna sredstva, še eno nadstropje s sobami (gradbeno dovoljenje za nadstropje je svoj čas že bilo dano, pa ni bilo izrabljeno).

Vse je v dobrem, brez pretiravanja rečeno v odličnem stanju, leži v mirni ulici, lahko dosegljivo z metrom, kar je za nas bistvene važnosti, 200 metrov oddaljeno od perifernega bulvarja, torej z lahkoto dosegljivo z avtom tako za tiste, ki živijo v Parizu, kakor za tiste, ki živé izven Pariza.

Vsi Slovenci, ki so šli pogledat, so navdušeni nad hišo in stavbo poleg in želijo, da jo kupimo.

Lastnica, mlada gospa, ki je po svojih starših letos hišo podedovala, je najprej zahtevala, da bi že v prvem tednu v juliju podpisali in dali kavcijo, nato je počakala teden dni na naš odgovor in končno pristala, da damo odgovor v začetku septembra. Čeprav ima drugega kupca, ki bi dal takoj višjo ceno, je dala prednost nam, ker je verjetno na hišo navezana in bi si jo od časa do časa rada prišla pogledat.

Prvotno je lastnica zahtevala 650.000 F, potem smo dosegli, da je znižala ceno na 600.000 F, toda pod pogojem, da plačamo pred koncem tega leta; v skrajnem primeru bi lastnica pristala na enoletni kredit, bi bila pa v tem primeru cena za 50.000 F višja, višji torej tudi notarski stroški. Toda pariška škofija, ki bi juridično stvar vzela pod svoje varstvo, absolutno zahteva, da moramo imeti zagotovljeni denar, da plačamo pred koncem letošnjega leta.

Cena in notarski stroški, če je plačano pred koncem leta 1977, bi skupaj zneslo 700.000 F, ki jih moramo v par mesecih imeti, če hočemo to kupiti.

Nabranega imamo 186.000 F, za prostore na Guten-tenbergu, ki so tudi pod škofijskim juridičnim varstvom, bi po oceni strokovnjakov dobili 240.000 F, od neke mednarodne organizacije imamo obljubljenih 100.000 F podpore, manjka nam torej nujno vsaj 174.000 F, katerim bi seveda morali dodati še stroške, ki bodo s predelavo in opremo in ki bodo gotovo znesli vsaj 150.000 F (čeprav računamo, da bodo Slovenci mnogo dela opravili prostovoljno in zastonj, kakor so že mnogi obljubili).

Tak je torej položaj prve dni avgusta, ko pišem te vrstice.

S prošnjami smo se obrnili na razne strani, pričakujemo pozitivne odgovore, nimamo jih pa še ne.

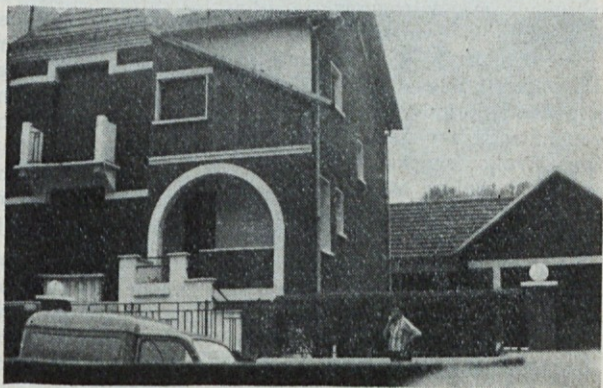
Navedem par stavkov iz pisma, ki sem ga 12. julija poslal v Ameriko in ga je medtem „Ameriška domovina“ objavila:

„Gospod Jože Melaher je v ‚Ameriški domovini‘ 26. aprila letos zapisal, da že trideset let delam in garam v Parizu in v Franciji. Res sem prav te dni praznoval 30-letnico svojega mašniškega posvečenja in nove maše, pa sem v delu in skrbah, ki jih imam, mogel komaj par trenutkov posvetiti temu lepemu in vsakemu duhovniku dragemu spominu, v oktobru pa bo preteklo 30 let, kar delujem — ne v Gospodovem ‚vinogradu‘, ampak v njegovem ‚kamolomu‘ v Parizu. Če namreč mislim na naše težko delo in na naše cigansko življenje, ki nam je vsakdanji delež, povem včasih — malo za šalo, malo za res —, da je to tako težko delo, da bi ga zmogel samo ali svetnik ali norec, in da je dvakrat težko, ko človek vé, da ni svetnik, si pa vendar domišlja, da tudi norec ni.

Gospod profesor Sever pa je v ‚Ameriški domovini‘ 6. maja letos zapisal o nas v Parizu: ‚Strehe nimajo‘ in kako je težko priti do nje. 30 let se že borim za to in vem, kaj to pomeni.

Sreča ali edinstvena priložnost je kakor zlati las, ki ga nese veter: če ga zagradiš, ga imaš; če ne zagradiš takoj, ga veter odnese, ti pa ostaneš samo

To bo Slovenski dom v Parizu,
če bo denar do začetka tega meseca!

z bridko mislijo, zakaj nisi zagrabil pravočasno in takoj.

In namen mojega pisma?

Najprej, da bi vse spodbudil, da bi goreče molili za končni uspeh naše akcije. Bo morda kdo rekel: Tu ne gre za božjo pomoč, ampak za denar. Res gre za denar in k temu se bom povrnil, še važnejši pa je božji blagoslov. Že v svetem pismu beremo: „Če Gospod ne zida hiše, se zaman trudijo njeni zidarji.“ Iz lastnega življenja in iz lastnih izkušenj vem, da je včasih bilo, človeško govorjeno, kar skoro nespametno misliti na to ali ono rešitev, pa se je z božjo pomočjo, proti vsemu pričakovanju, le našla. Zato vso našo akcijo res toplo priporočam v molitev, da bi se prav odločili in da bi za to odločitev dobili tudi potrebna sredstva...“

Tako sem med drugim napisal rojakom v Ameriki.

Prve dni v septembru torej moramo dati odgovor glede hiše, o kateri sodimo, da bi odgovarjala našim potrebam.

Če ne bomo do takrat imeli zagotovljenih denarnih sredstev, čeprav smo napravili vse, kar je bilo v naši moči, da bi uspeli, bomo pač morali sprejeti, da ni bila božja volja, da to dobimo, in bomo z isto zavzetostjo kot doslej morali iskati kaj drugega, naprej zbirati denarna sredstva in čakati, da ponovno odkrijemo kaj primernega.

Če pa bomo imeli zagotovljeno, da do 10. 12. 1977 dobimo potrebni denar, bomo v septembru podpisali.

ZATO SE NA VSE IN NA VSAKOGAR OBRAČAMO Z VPRAŠANJEM: KOLIKO BI NAM K MANJKAJOČI VSOTI PRISPEVALI?

Ponavljam, kar sem napisal rojakom v Ameriki:

„Vem, da je predrzno vprašanje. Toda trkam, trkam, trkam in prosim, prosim, prosim. Denar za nakup moramo imeti najkasneje do 10. decembra. Kdor bo prispeval, bo pomagal postaviti v središču Evrope trajen slovenski spomenik, še trajnejši spomenik pa si

bo postavil v srcih hvaležnih Slovencev, obenem pa si bo naložil zlati zaklad na nebeški banki, kjer ni nobene devalvacije.“

In še eno stvar bi rad omenil:

Tisti, ki ste nam že kaj dali, ste s svojim darom omogočili, da sedaj na nakup sploh lahko resno mislimo, ste torej postavili temelje;

tisti, ki pa boste sedaj dali prvič, drugič, tretjič, četrtič..., boste pa omogočili, da bo dolgoletna želja in dolgotrajna nujna potreba postala SLOVENSKI DOM IN SLOVENSKA KAPELA V PARIZU.

KONKRETNO:

Kdor je pripravljen dati, naj ali denar takoj pošlje ali pa naj nam pismeno takoj sporoči, koliko je pripravljen dati do 10. 12. 1977.

Na podlagi Vaših odgovorov in na podlagi odgovorov vseh tistih, na katere smo se že in se še bomo te dni obrnili, ter na podlagi določenih juridičnih zagotovil, o katerih moramo predhodno biti na jasnem, bomo dali odgovor lastnici.

Z zaupanjem v božjo pomoč bomo čakali Vaš odgovor, da bo odbor v Vašem imenu povedal, če smo zmožni izrabiti in zagrabiti edinstveno priložnost.

Pariz, v avgustu 1977.

Nace Čretnik,
predsednik
Odbora za Slovenski dom
v Parizu.

Darove pošiljajte na poštni čekovni račun:

C. C. P. PARIS 19285 04 F
MISSION CATHOLIQUE SLOVENE
7 rue Gutenberg
75015 PARIS

ali bančne čeke na isti naslov ali pa izročite svoj dar našim poverjenikom. Ali pa pošljite pismeni odgovor, da boste v tem in tem času dali toliko in toliko.

nadaljevanje s 24. strani

la mesec maj v znamenju Marije, Evharistije in Svetega Duha.

Ob sobotah in nedeljah smo pri šmarnicah prepevali Mariji slavo in ji posebno priporočali letošnje prvoobhajance ter naše mlade družine. Tretjo majsko nedeljo smo romali v cerkev Marijinega materinstva ob Heiligensee. Sončno vreme, cvetoča narava, domača lese na cerkev z veliko Marijino ikono, velika udeležba, Marijine pesmi in posvetitev Mariji — vse to nam je porajalo v srcih nekoliko tistega „nadzemeljskega raja“, o katerem poje majniška pesem.

Posebno v maju so imeli starši prvoobhajancev polno skrb, ki pa so bile tudi osrečujoče, da bi svoje otroke čim bolj pripravili na prejem prvega sv. obhajila. Na sestanku z dušnim pastirjem so sklenili, da jih bodo med bližnjo pripravo na obhajilo vzgajali k veselju nad Jezusovim prihodom, k hvaležnosti do Jezusa in k delom ljubezni do bližnjega.

Zvečer pred prvim obhajilom so imeli prvoobhajanci, njihovi starši in sorodniki obhajanje zakramenta sprave. Prvoobhajilna slovesnost je bila na binkošti. Pred mašo so prvoobhajanci obnovili krstno ob-

ljubo in peli ter deklamirali ustrezne pesmi.

Zelo lepo so potem prvoobhajanci in njihovi starši oblikovali sv. mašo. Otroci so napovedovali predarovanjske prošnje, prinesli darove na oltar, obdali oltar z gorečimi svečami med spremenjenjem, nesli zbranim rojakom poljub miru itd.

Starši so brali berila, oblikovali prošnje, vodili predobhajilne molitve, pripeljali otroke k obhajilu in skupaj z njimi prejeli obhajilo pod obema podobama itd. Slovesnost smo sklenili z zahvalno pesmijo in z zahvalo otrok staršem.

Po božji službi v cerkvi je bila v

slovenski dvorani pogostitev prvo-obhajancev. „Tako lepega prvega obhajila še nismo doživeli,“ so menili rojaki, ki so se kajpada tega dogodka številno udeležili.

Na praznik Svetega Duha (binkošti) smo se pripravljali z devetdnevno in nagovori, ki jih je imel naš dušni pastir o Svetem Duhu po berlinskem radiu ves teden pred binkošti. Na binkošti in binkoštni ponedeljek smo po pridigi poskušali z duhovnim treningom doživeti govorico Svetega Duha v vesti.

Za binkoštni praznike smo tudi volili nove člane v cerkveni svet. Kandidati so bili: Cimerman Marjan, Cuderman Ignac, Jakoploč Olga, Jensterle Franc, Kovačič Herman, Mavrin Marija, Milharčič Janez, Paulick Lojzka, Rajh Ivan in Štarkel Vesna. Že prej pa so bili izbrani od cerkvenega sveta naslednji rojaki: Flisar Stefan, Maroška Cilka, Pucko Stefan, Pukmajster Franc in ing. Vrhovnik Marjan.

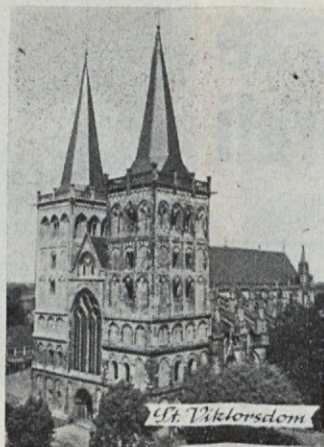
Na binkoštni ponedeljek nas je razveselil s koncertom in plesno muziko znani slovenski ansambel 'Veseli planšarji'. Velika dvorana Kolpingovega doma je bila nabita rojakov, ki so s priznanjem spremljali izvajanje ansambla.

Zakrament sv. krsta je prejel Saša Šarič. Vso krščansko srečo njemu in njegovim staršem!

STUTTGART-okolica

Letošnji majnik in junij sta prinesla med življenje Slovencev na Württemberškem toliko razgibanosti kot komaj kdaj prej. Prireditelj je sledila prireditvi: materinski dan, romarski izlet, binkoštno srečanje, potovanje na Tirolsko, zaključek sobotne šole, prvobhajanska slavnost.

Romarski izlet na Hohenrechberg je bil na Vnebohod, 19. maja, in je zelo lepo uspel. Ob 3. uri popoldne se nas je zbralo v božjepotni cerkvi okrog 200 rojakov, večina družine, k sveti maši in šmarčni pobožnosti. Po maši smo do poznih popoldanskih ur piknikovali na zelenem travniku pod cerkvijo. Dišalo je po pečenih klobasah, za žejne so bile na razpolago pijače,

Kosilo za 12 DM morate pravočasno naročiti pri svojem duhovniku.

Staro zgodovinsko mesto Xanten leži 22 km od Wesla ali pa 24 km od Kamp Lintforta.

za vse sveži gorski zrak in polno veselja ob rokovanju z znanci in prijatelji.

Šolsko leto na sobotni šoli v Stuttgartu in v Ludwigsburgu smo zaključili 18. junija. Okrog 60 otrok je dobilo spričevala z ocenami v veronauku, slovenščini in vedenju. Ob tej priliki naj izrečemo posebno pohvalo tistim staršem, ki so redno vozili v šolo svoje otroke, čeprav stanujejo izven mesta Stuttgarta, oziroma Ludwigsburga.

Tirolska ima že od nekdaj pri-

SLOVENCİ SEVERNEGA PORENJA
IN VESTFALSKE! VSI NA

veliko jesensko romanje v Xanten

V NEDELJO, 25. SEPTEMBRA 1977!

PROGRAM: ob 10. uri ogled muzeja — 12.30 maša, litanije, škofov pozdrav — 13.30 ogled znamenitosti v cerkvi pod strokovnim vodstvom — 14.30 kosilo v gostišču „Schützenhaus“ — 15.30 ogled amfiteatra. — Od 17.—19. ure družabni večer v veliki dvorani gostišča „Schützenhaus“.

jeten zvok za Slovence. Na praznik presvetega Rešnjega Telesa, 9. junija, se nas je odpeljalo 6 avtomobilov (34 oseb) v to deželo, da se na Brandenbergu udeležimo Telove procesije, ki jo znajo tako lepo organizirati.

Res, lep zgled smo našli pri ver-nih Tirolcih! Na prvi hip so se nam prikupili, da smo ostali še tri dni med njimi ter se pozanimali o njihovem življenju. Pridni, prijazni so Tirolci in lepe hiše imajo. To lahko rečemo. (Dalje na 30. strani)

OBERHAUSEN

Učenka
slovenske šole
Andreja Guček
ob slavlju
prvega
sv. obhajila
v Rheinhausnu
(Duisburg,
Zahodna
Nemčija —
starši so doma
s Kozjanskega).
Čestitamo!

za binkošti smo se spet zbrali

3000 naših rojakov na dveh srečanjih v zahodni nemčiji

Sindelfingen pri Stuttgartu in Neuss ob Renu — dva slovenska binkoštna tabora, obsijana od sonca in prežeta s slovenskim duhom in veseljem. 2000 naših ljudi na prvem kraju, 1000 na drugem. Kdo ne bi bil praznika iz vsega srca vesel!

SINDELINGEN PRI STUTTERTU

Žarečih obrazov so stopali v cerkev sv. Trojice Slovenci od blizu in daleč. Božji hram se je povsem napolnil. Spredaj narodne noše, po klopek ostali verniki, na koru moški zbor s Tržaškega „Fantje izpod Grmade“, okrog oltarja sedem duhovnikov.

Med mašo je glavni celebrant dr. Janez Zdešar, delegat slovenskih duhovnikov v ZR Nemčiji, razvil mi-

sel o važnosti vere v razsvetljevalno moč Sv. Duha pri reševanju vsakdanjih težav.

Molitev in petje, obhajila in zbratost — vse je bilo prežeto z božjim ognjem od zgoraj.

Izpred veličastne dvorane je zletelo štiristo pozdravov v obliki popisanih balonov v zrak (eden je priletel v bližino Dunaja!). Naj še drugi vedo, da smo spet zažgali binkoštni ogenj vere in slovenstva! Vsega skupaj se je doslej v enajstih letih zbralo k temu kresu že okrog 25.000 rojakov!

Veličastna dvorana. Tri srca nad odrom in bleščeč napis SLOVENSKEGA DUHA — SLOVENSKEGA SRCA, spodaj pa gozd rož.

„Fantje izpod Grmade“ so pod vodstvom Iva Kralja iz Slivnega pozdravili razigrano množico s Prešernovo „Zdravljico“. Koroška plesna skupina iz Sel pod Košuto je zaplesala po koroško, prekmursko in gorenjsko. Mladinci sobotne šo-

Občestvo v cerkvi, polno
Sv. Duha...

le v Stuttgartu so nastopili z orkestrom in venčkom plesov po narodnih melodijah. V točki „Pokaži, kaj znaš!“ je posebno navdušil mladinski sekstet „Alpe Adria“ pod vodstvom mladega Soršaka iz Waldkraiburga na Bavarskem. Prav tako sta bila desetletna Irena Kovač iz Schwaikheima in sedemnajstletni Jože Balažič iz Leonberga deležna za igranje na harmoniko močnega ploskanja.

Ne kaže pozabiti tujih povabljenec: zastopstva krajevnih Cerkev, organizacije Caritas, Zveze katoliških delavcev, okraja Böblingen in tovarne Daimler-Benz.

Kar zašumelo je po dvorani, ko so začeli prodajati srečke za sre-

„Fantje z Grmade“ pozdravljajo z „Zdravljico“.

Korošci in Korošice iz Sel pod Košuto med plesom.

„Alpe Adria“ z Bavarskega je zaigral.

„Kako je zlato to jutro!“ pojeta mamicam v čast Podjavorškovi Anita in Hajdi.

čolov, saj je ta ponujal 600 dobitkov, med njimi barvni televizijski aparat, stereo gramofon in radio, harmoniko, šivalni stroj in kitaro.

Veš čas pa petje in kramljanje in doživeto igranje priljubljenega „Planinskega kvinteta“ in ples in smeh in dobra volja, kranjske klobase in božja kapljica.

Na posebej za to priložnost tiskanih razglednicah so udeleženci poslali 1200 pozdravov po svetu.

Kot vsa leta so se tudi to pot jeli ljudje v poznih nočnih urah razhajati, polni najlepših doživetij in hvaležni prirediteljem, posebno g. župniku Cirilu Turku iz Stuttgarta, ki je moral prevzeti glavno breme

srečanja. Za doživetje tako spontanega veselja je treba na binkoštno srečanje. V Sloveniji menda česa takega že zdavnaj več ne poznajo.

NEUSS OB RENU

Sončno, sveže binkoštno popoldne. Ravno nasproti svojemu „mlajšemu bratu“ Düsseldorfu leži med zelenicami na levem bregu Rena mesto Neuss. V njem v bogatih barvah žari mestni park z imenitno dvorano „Stadthalle“.

Ko vstopiš v veliki prostor, te prevzame ljubka scena na odru: slovenska kmečka „hiša“ s pečjo, starinska ura na steni in bogov kot. Nad odrom je z notami vred na veliko napisano geslo letošnjega srečanja SLOVENSKEGA DUHA — SRCA. Z ostalih sten dvorane te s pritrevanjem gledajo velike podobe obrazov slovenskih velmož, očetov naše kulture: Gallusa, Prešerna, Baraga, Slomška in drugih.

(Za vso pomenljivo kuliserijo gre zahvala rojaku iz Belgije, „arhitektu“ Kazimiru Gabercu.)

Tega lepega božjega dne smo se torej Slovenci zbrali v svatovsko okrašeni mestni dvorani. Iz Severnega Porenja in Vestfalske smo prihiteli k poslušanju božje besede, k obhajanju svete evharistije, h kulturnemu programu in k domači zabavi. Zaželeli smo si domače besede, pesmi in znanih obrazov. Bilo nas je najmanj za tisočnijo, pa še „morje“ otrok zraven. Tukaj na severu je bilo to že peto tovrstno srečanje v okviru enajstih srečanj za binkošti v Nemčiji.

Že pri maši ob štirih popoldne

Slovenski „pušeljc“ pred cerkvijo. (Kar 36 „cvetov“ je bilo!)

V dvorani je bilo živo kot v panju.

Župnik Rot pozdravlja navzoče v Neussu. Zadaž pevski zbor „Sv. Barbare“ iz Belgije.

„Vesela mladina“ iz Belgije je odlično odplesala stare slovenske plesse.

je bilo v dvorani zasedenih skoro dve tretjini mest. Glavni mašnik je bil g. Vinko Žakelj iz Belgije. So-maševali so štirje duhovniki. Maš-na govornika sta se dotaknila dveh bistvenih misli: moč z višave, Sv. Duh, naj nam pomaga, da se bo-mo imeli resnično radi med seboj, postali zreli kristjani in se čutili odgovorne za našo mladino; Sv. Duh, vez edinosti, naj poveže Slo-vence in Nemce med seboj, da bo-

mo drug drugega duhovno boga-tili. Med mašo so prepevali vsi lju-dje, vmes pa je nastopal tudi me-šani pevski zbor „Sv. Barbare“ iz Belgije.

Takoj po maši je stopil na slav-nostni oder glavni organizator sre-čanja župnik Ludvik Rot iz Kölna. Pozdravil je drage goste iz Belgije in Nizozemske. Pozdravil tudi priš-leke iz premnogh nemških krajev. Vse je pozval, naj bi se imeli vedno bolj radi med seboj. Ljudje so ne-navadno pozorno poslušali in nav-dušeno ploskali.

Še bolj so ploskali, ko je me-šani pevski zbor sv. Barbare iz Bel-

gije občuteno zapel vrsto sloven-skih zborovskih skladb. Za njimi je nastopala v gorenjskih narod-nih nošah plesna skupina „Vesela mladina“ in prav tako navdušila dvorano. Nato so nastopili v pro-stem programu „Pokaži, kaj znaš!“ naši otroci in mladina.

Ko so končno postavili na oder svoje instrumente in zvočnike god-ci priznanega kvinteta „Staten-berg“ iz Hildna, je po dvorani za-

nadaljevanje s 27. strani

Prvoobhajansko slovesnost smo imeli v Stuttgartu v nedeljo, 19. ju-nija. Slavnosti se je udeležilo 11 slovenskih otrok, 5 deklic in 6 fant-

Kričjevi v Oberstenfeldu po krstu hčerke Aleksandre.

kov. Po maši smo povabili prvo-obhajance v naš dom na malico. Dobili so tudi spominke slike.

K poroki čestitamo dvema pa-roma: V Aldingenu sta se poro-čila Gabrijel Bencek iz Bednjice in Hilda Serdinšek iz Žetal, v Stutt-gartu pa Hubert Laussegger iz Slo-venjega Plajberka in Nada Goje-vič, rojena v Veliki Babini gori.

H krstom čestitamo: v Reichen-bachu Janezu in Ljudmili Sever k sinku Tomislavu; v Leinfeldnu Bru-nu in Justini Turnšek k sinku Aleksandru; v Schwäbisch Gmündu Francu in Jožici Satler k sinku Robertu; v Stuttgartu Jožici Vre-čun k hčerkici Petri ter Petru in Danici Dokl k sinku Robertu.

Žalostna vest: V Wendlingenu je 15. maja umrla 29-letna rojakinja in mati dveh otrok Hermina Poljan-

šek, rojena Lipovnik. Pokojnica je bila doma v Slovenski Bistrici. Za-radi obolenja na raku je morala zadnje leto ponovno v bolnišnico v Tübingen in v Kirchheim/T. Do

Pok. Hermina Poljanšek, roj. Lipov-nik, iz Wendlingena v Nemčiji.

Nabito polna dvorana pozornih poslušalcev.

„Slovenskega duha — srca“ so do konca vžgali šele godci ansambla „Statenberg“ iz Hildna.

šumelo kot v panju. Ob zvokih slovenske polke se je naše „slovensko srce“ zavrtelo, nožice poskočile in duh veselja je napolnil vse kotičke. Pripovedujejo opazovalci iz domovine, da ni doma v Sloveniji nikjer več mogoče videti takega sproščenega in nehlinjenege navdušenja nad vsem, kar je slovensko, kakor tukaj v tujini.

Da naš „slovenski duh“ ni omagal, je dobro poskrbela „samopostrežba“ z izbranimi domačimi vini

in kranjskimi klobasami po zelo solidnih cenah.

Med veselim truščem je razglasil zvočnik: „Halo, halo, velika loterija se pričinja! Kupite srečke! Glavni dobiček je pečeni prašiček! Uboji prašiček je tako hitro povlekel iz žepov denarce, da so bile srečke v rekordnem času razprodane.

Vsem, ki so poskrbeli za nepozabno popoldne in večer, iskrena zahvala! Posebej zahvala 56 sodelavcem iz Hildna in od tam nakrog za izredno solidarnost in pripravljenost prijeti za vsakršno delo. In kar je bilo največ vredno: ne-

kdo, ki bi ne znal razbrati niti črke, za kaj sploh gre, bi kaj lahko prebiral na obrazih veselih ljudi, tole: Poj, veseli se, Slovenka, Slovenec, darov lepote in vsakršnega bogastva, ki je bilo nasuto že v vajino zibko! Hvaležna bodita svojim dedom, slavnim, ki so vama predali vrednote vere in kulture, da sta taka, kakršna sta — saj se tujina ponaša z delom vajinih rok in s kulturo vajinega srca!

zadnjega ni izgubila upanja, da bo v njej zmagala želja po življenju, saj je bila tako navezana na dobrega moža Janeza in na oba otroka. A pomoči ni bilo. Ob lepi udeležbi rojakov smo jo položili v grob na pokopališču v Dettingenu/Teck, kjer bo v krščanski veri pričakala nove življenjske zore. Soprogu, gospodu Janezu, in vsem sorodnikom izrekamo iskreno sožalje!

Dekliška folklorna plesna skupina Slovenske sobotne šole v Stuttgartu je na materinsko nedeljo, 8. maja, v narodnih nošah počastila matere — to pot je bila dvorana nabito polna — s plesi in petjem. Takt jim je dajal s harmoniko naš gimnazijec Janez Kovač.

ko bi prišla k maši tretjina tistih, ki ostanejo v Münchnu in okolici, a kaj hočemo: siliti ni mogoče nikogar. Sedajle v septembru se bo pa spet običajna, od dvestoglava skupina vernikov nedeljo za nedeljo zbirala k daritvi.

Krščeni so bili: Anita Mlatej, hčerka Ignacija in Marije, roj. Kotar; Karmen Lipej, hčerka Vincenca in Anice, roj. Kostevc; Melita Bolčina, hčerka Danila in Marjane, roj. Pšeničnik; Tomaž Trilar, sin Janeza in Elze Marije, roj. Kuscher. Staršem čestitamo, otrokom pa želimo vse dobro v življenju!

FORSTINNING

Močno nas je prizadela 14. julija smrt našega dobrega rojaka g.

Pok. g. Anton Kozinc

Antona Kozinca. Pokojni je bil doma iz Studenca, Dolenjsko. Med vojno so vso družino preselili okupatorji v Nemčijo. Po vojni je ostal g. Kozinc s svojimi v tujini.

Po poklicu je bil rajni zidar, dobro poznan kot vesten in soliden delavec. Kot zaveden Slovenec in katoličan je bil vsa leta po vojni naročnik Naše luči in celovških mohorjev. Po značaju je bil skromen in ljubezniv. Moč za svoje življenje je črpal iz globoke vere.

Močno ga je prizadela smrt njegove žene pred petimi leti. Sedaj je pa tudi on v 79. letu starosti odšel po plačilo.

Naj mu Bog povrne njegovo zvestobo in dobroto! Vsem njegovim domačim pa naše globoko sožalje!

Slovenska prvoobhajanska slovesnost v Stuttgartu, 19. junija 1977. Prvoobhajanci po vrsti od leve proti desni: Brigita Metež, Tadeja Tomšič, Sabina Kucler, Gabrijela Laznik, Jasna Ivanek, Slavko Zorec, Srečko Rajh, Emil Podjavoršek, Bogdan Grager, Roman Laznik, De-genhard Oswald.

BAVARSKA MÜNCHEN

Sredi junija smo zaključili pri našem predšolskem in šolskem tečaju šolsko leto z izletom otrok in nekaterih njihovih staršev v Gozd pravljic v Wolfartshausnu in s triurno vožnjo po Štarnberškem jezeru. Vreme je bilo lepo, sonca skoraj preveč, razpoloženje pa tu-

di, kot se za izlet spodobi. Vožnja po jezeru je bila za otroke izredno doživetje.

Manj sreče z vremenom smo imeli na izletu odraslih en teden kasneje: kot za stavo je ves dan deževalo. Po maši v domači kapeli smo se odpeljali v Partenkirchen, kjer smo si ogledali sotesko Partnachklamm. Po kosilu nas je avtobus prestavil k Amerškemu jezeru. Dobro uro smo se vozili po njem. Harmonika in petje sta kljub slabemu vremenu poskrbeli za dobro voljo.

V cerkvi se je poleti pri slovenskih mašah poznalo, da so počitnice: julija in avgusta gre večina naših ljudi vsaj za nekaj tednov domov. Sicer bi bila cerkev kljub temu vsako nedeljo nabito polna,

Po birmi
gdč. Branke
Kuprešanin
pred cerkvijo
Svetega Duha
v Münchnu.

nizozemska

V nedeljo, 15. maja 1977 je Društvo sv. Barbare Heerlerheide Brunssum slavilo svoj **zlati jubilej**.

Slovesnost se je začela s službo božjo, ki se je vršila na Sittardeweg v Heerlenu ob 15. uri. Najprej so bile šmarnice. Vsa cerkev je zbrano sodelovala pri petih litanijah. Nato smo z Gallusovo „Glej-te, kako umira pravični“ počastili spomin naših rajnkih rudarjev, članov Društva sv. Barbare, ki so zgledno skrbeli za svoje družine in mnogo svojih moči posvetili slovenski skupnosti v tujini. To pesem zna „Zvon“ zapeti izredno doživeto. Sledilo je somaševanje, pri katerem so sodelovali gg.: msgr. Van Odijs kot zastopnik nizozemskega episkopata, p. dr. Jan Peters kot zastopnik škofa v Roermondu in domači slovenski duhovnik. Evharistično daritev je spremljala ubrana pesem mešanega zbora „Zvon“.

Eno uro pozneje smo se zbrali v župni dvorani v Heerlerheide k recepciji. Čestitke je sprejemal predsednik Društva sv. Barbare g. Franc Gril s člani odbora.

V uvodnem nagovoru pred kul-

turnim programom se je slovenski duhovnik spomnil rajnkih članov Društva sv. Barbare, ki so z ljubeznijo in čutom odgovornosti ob sodelovanju številnih izseljenskih duhovnikov postavili temelj temu, kar imamo sedaj. V nizozemskem nagovoru pa je naglasil, da morejo zrele in odgovorne osebnosti, kakršnih nujno potrebuje naš čas, zrasti samo iz svojih lastnih korenin. Zato je interes holandske skupnosti, da nas, ki smo slovenskega rodu, podpira v naporih, da ostanemo zvesti našim kulturnim izročilom.

Na odru so nastopili: „Zvon“, „Škrjanček“, Slovenska folklorna plesna skupina, maior in minor, „Veseli muzikantje“ g. Slavka Strmana, Slomškov mešani zbor iz Belgije, „Vesela mladina“ iz Belgije, Trio Kropivškovih in mladi Žardonov harmonikar. Pokazali so odlično kulturno višino. Občinstvo jim je z navdušenim ploskanjem izrazilo svoje priznanje.

Pri prosti zabavi se je spontano oglasila slovenska narodna pesem, ki je zvenela tako pristno kot kje doma pod staro lipo. Naj še pripomnim, da so pri tem petju navdušeno sodelovali tudi številni Holandci, ki so zvesti člani „Zvona“ in vztrajni obiskovalci tečaja slovenskega jezika, ki ga tedensko

Predragi bralci!

Pred kratkim je zapisala „Ameriška domovina“, ki izhaja v Clevelandu, da je slovenstvo takó povezano s katoliško miselnostjo, s katoliškim verskim izročilom, da ju ni mogoče ločiti brez škode za oba. (11. 2. 77).

Potem je nadaljevala:

„Slovenski list je bil takó, če je hotel biti res iz naroda in za narod, sam po sebi katoliški. Ni mu bilo treba tega poudarjati, ne se za to posebej prizadevati. Slovenski katoliški časnikar je včasih nezavestno, večinoma pa zavestno hodil pot, ki je služila utrjevanju in oblikovanju slovenstva, povezanega s krščanstvom, s katoliško vero, s katoliškim naukom in duhom, segajočim na vsa področja življenja.

To je veljalo za časnikarje in časnike doma v Sloveniji, pa tudi v zdomstvu in izseljenstvu. V Sloveniji se je na nesrečo v tem oziru po vzpostavitvi komunističnega režima vse bistveno preokrenilo, katoliški list je bil zatrt in, kar so ga kasneje dovolili, je pod ostrim in pazljivim očesom režima.

V takih razmerah pride večja odgovornost na slovenski tisk, ki izhaja v svobodnem svetu. On mora rad ali nerad prevzeti tudi del nalog, ki jih tisk v slovenski domovini ne more vršiti. „Ameriška domovina“ se je te svoje naloge in te svoje odgovornosti ves čas dobro zavedala.“

Tudi NAŠA LUČ se je ob njegova ves čas zavedala.

Lep pozdrav!

Uredniki

PRIPOMBA UREDNIŠTVA

Vsem dopisnikom oziroma sotrudnikom „Naše luči“ sporočamo, da smo morali v tej številki tista poročila, ki so bila nekoliko daljša, nekoliko skrajšati in v glavnem prihraniti za prihodnjo številko. Prav tako nismo mogli objaviti vseh slik, kjer jih je bilo več, in bodo prišle prihodnjič na vrsto. Te neljube „operacije“ smo morali izvršiti, ker je precej prostora zavzelo poročilo o binkoštnih srečanjih in prošnja uprave „Slovenskega doma“ v Parizu za podporo. Iz istega razloga je tudi manj romana kot drugikat.

Prosimo vse dopisnike in bralce za blagohotno razumevanje.

Uredništvo

vodi holandski učitelj g. Ad Hamers.

Zelo smo veseli, da se je zlati jubilej našega društva razvil v pravo narodno slavlje, pri katerem so sodelovali vsi člani naše skupnosti na Nizozemskem. Tudi Slomškova skupnost iz Belgije je pridno priskočila na pomoč. Društvo sv. Barbare je finančno šibko, ker ima redno več stroškov kot dohodkov, pa mu je za to priložnost priskočila na pomoč Slovenska folklorna plesna skupina in plačala vse stroške za pogostitev.

Hvala vsem, ki so sodelovali! Društvu sv. Barbare iskreno čestitamo k izvrstni organizaciji proslave!

PROSLAVA

50-letnice Društva sv. Barbare Lindenheuvel-Geleen:

Petek, 23. septembra: ob 20. uri sprejem, kateremu bo sledila prosta zabava, ki jo bosta vodila kvaritet „Calypso“ in trio „Patofra“.

Sobota, 24. septembra: 18.30 nastop Mešanega zbora sv. Cecilije iz Lindenheuvela; 19.00 nastop Mešanega zbora „Slomšek“ iz Belgije; 19.30 nastop Moškega zbora Sweikhuizen; 20.00 nastop „Vesele mladine“ iz Belgije; 21.00 vinska trgatev. Prosto zabavo bosta vodila: „Calypso“ in „Patofra“.

Nedelja, 25. septembra: ob 10. uri sv. maša v župni cerkvi Marije Pomočnice v Lindenheuvelu ob sodelovanju Mešanega zbora „Zvon“; 11.00 „Früschoppen“ ob sodelovanju „Veselih vaških godcev“; 18.00 Mladinski zbor „De Zonnestraaltjes“; 19.00 Harmonija iz Lindenheuvela; 20.00 nastop Slovenske folklorne plesne skupine, nizozemskega prvaka za narodne plese; 21.00 prosta zabava ob sodelovanju „Veselih vaških godcev“.

Ker ni dovolj velike dvorane na razpolago, se bodo vse slovesnosti razen službe božje vršile pod velikim šotorom, ki ga bodo postavili poleg cerkve O-L-Vrouw van Altijddurende Bijstand v Lindenheuvelu.

Pridite in povabite prijatelje!

Vabi odbor

švedska

ČETRTO SREČANJE SLOVENCEV OB GROBU SVETE BRIGITE V VADSTENI NA ŠVEDSKEM

Letošnje *binkoštno srečanje* Slovencev v Vadsteni lahko prišteva mo med najlepša. Več okolnosti je pripomoglo k uspešnemu poteku romanja, predvsem obisk visokih cerkvenih dostojanstvenikov.

Letošnji binkoštni pobožnosti so prisostvovali kar trije duhovniki kot gosti: dr. Josip Žabkar, apostolski nuncij za Finsko in Islandijo ter apostolski delegat za Dansko, Švedsko in Norveško, nadalje kanonik dr. Ivan Merlak, odgovorni urednik verskega lista „Družine“, ki je prišel iz Ljubljane kot zastopnik škofa Leniča, zadržanega zaradi birmanja v domovini. Iz Pariza je prihitel misijonar Jože Flis, nekdanji naš stalni duhovnik. Vsi navzoči smo bili zares prijetno presenečeni nad obiskom visokih cerkvenih dostojanstvenikov in upam, da se lahko zahvalim v imenu vseh romarjev za njihovo pozornost.

Konec maja je navadno lep in sončen v skandinavskih deželah. Vreme se nam tudi tokrat ni izneverilo, bilo je kot pri nas v aprilu. Tu in tam je med potjo porosil osvežujoč dežek, nato je posvetilo pomladansko sonce v vsej svoji severni lepoti.

Naš dobri pater Sodja je šel na dolgo pot iz Münchna več kot poldrugi mesec pred binkoštnimi prazniki. Širok po Švedski je obiskal Slovence skoro v vseh krajih, kjer živimo. Dal nam je priliko, da smo se pogovorili z njim; možnost smo imeli, da se pogovorimo z Bogom v materinem jeziku, da prisostvujemo slovenski maši, da se pogovorimo po službi božji v župnijskih dvoranah, da si ogledamo njegovo „potujočo“ knjižnico, da si za skromne denarje nabavimo versko literaturo, pa tudi kakšno povest iz življenja naših ljudi v izdaji Mohorjevih družb in drugih. Ob takih prilikah smo našli čas za slovensko pesem ob kavi in prigrizku.

Saj imamo na Švedskem nekaj katoliških duhovnikov, izredno prijaznih ljudi, vendar beseda steče le s težavo v švedščini; le otroci, ki obiskujejo tukajšnje šole, se spuščajo brez zadrege v pogovor z domačini, odrasli pa smo kot odrezani od sveta. Najboljše obvladovanje jezika ne zadostuje, za stike med ljudmi je potrebna dolgoletna vaja v pogovoru, za to pa delovni ljudje nimajo časa, velikokrat pa tudi ne prilike.

Z leti pa seveda uhaja v večjem ali manjšem obsegu materinščina. Na Švedskem je ta problem posebno težak. Dežela je prostrana, naselja so redka, Slovenci živimo zelo raztreseno. Otroci rastejo v drugem okolju, drugem jeziku, spoznavanje postaja vedno težje. Pri otrocih materinščina sčasoma zakrni, starši pa ne morejo slediti jeziku okolja, v katerem živijo.

Poslanstvo Cerkve je v takih primerih neprecenljive vrednosti v verskem in jezikovnem pogledu. Naši duhovniki povezujejo Slovence po širnem svetu brez ozira na daljave, pomagajo nam, da ne utonemo v tujem svetu, zadržujejo prehod v odtujitev. Cerkev nam tudi sedaj stoji zvesto ob strani kot vselej v toku naše burne zgodovine!

Po končani sveti maši nas je nagovoril nadškof dr. Žabkar z besedami, ki nam bodo še dolgo ostale v spominu. Gospodov mir nam je zaželel v uvodu, vsakemu izmed nas in vsem Slovincem v tujini in doma. Bodril nas je, naj s popolnim zaupanjem zremo v bodočnost in naj se ne damo streti zaradi trenutnih težav in nadlog, ki prej ali slej ne prizanesejo nikomur. Spomnil nas je na prestane preizkušnje v preteklosti v več kot tisoč letih naše zgodovine. „Kvišku srca!“ nam je dejal nekajkrat. „Pred nami gre Bog kot Bog pred Izraelci,“ je citiral Župančiča z zagotovilo, da nas spremlja na naši življenjski poti blagoslov škofov in duhovnikov ter molitev naših prednikov.

Za vzpodbudne besede smo nadškofu vsi iz srca hvaležni, saj smo

jih biti potrebni, hvaležni smo pa tudi našemu patru Sodji za ves trud, saj se predobro zavedamo, kako težko je zbrati naše rojake v določenem času na določenem mestu iz vseh koncev prostrane Švedske, ki se po tukajšnji navadi selijo kot lastovke, ne da bi koga o tem obvestili. Hvala Vam, pater Sodja!
B. P.

Dragi slovenski rojaki na Švedskem!

Po petih letih sem letos spet imel priliko priti med Vas ob priliki binkoštnega srečanja v Vadsteni. Bil sem prijetno presenečen, ko sem videl, kako ste podjetni v verskem in kulturnem življenju in zlasti, da se radi in v velikem številu zbirate na binkoštnih srečanjih, ki so tako važna za Vas v obeh ozirih. Saj je to prilika, da se vsaj enkrat na leto zberete v tem duhovnem središču Švedske, ki naj bi postalo tudi Vaše duhovno središče. Vztrajajte še naprej zvesti veri in svojemu narodu, čeprav živite daleč od domovine!

Zahvaljujem se vsem, s katerimi sem se srečal. Zlasti pa iskrena hvala rojakom v Kōpingu za gostoljubnost in za dar, ki ste ga zame zbrali.

Bog Vam daj vse dobro, pa še kdaj na svidenje!

Jože Flis,
Vaš bivši dušni pastir.

Trinajst slovenskih otrok je bilo 19. junija v Zürichu pri prvem svetem obhajilu.

Švica

Slovinci radi romamo na Marijina božja pota. Letos smo iz Švice za binkoštno praznike zopet priredili *romanje v Lurd* z vlakom. Leta 1974 nas je bilo 88, letos pa 57 romarjev. Udeležili smo se maše v baziliki sv. Pija X. Somaševalo je 10 škofov in preko 500 duhovnikov raznih narodnosti. Maša je bila v latinskem jeziku po novem obredu.

Marsikoga je prevzela procesija s sv. Rešnjim Telesom in blagoslov bolnikov ter procesija z lučkami. Pri Marijini votlini smo izročili nebeški Materi vse svoje prošnje in zahvale. Tudi križev pot ni smel izostati. Opravljali smo ga tako, da je vsako postajo molil nekdo drug. Zvečer pred odhodom smo še enkrat pohiteli k votlini ter priporočili Mariji sami sebe in vse, ki so nam pri srcu.

V Zürichu smo doživeli velik praznik 19. junija. Ta dan je 13 naših slovenskih otrok pristopilo k prvemu sv. obhajilu. To je bila prva večja skupina otrok, rojenih v Švici. Do sedaj še nismo imeli tako velikih otrok za prvo sv. obhajilo. Pred cerkvijo Guthirt se je zbralo 9 fantkov in 4 deklice. V spremstvu duhovnika in svojih staršev so šli v procesijo v kripto in zasedli prve sedeže. Naše pevke so jim zapele „Bodi pozdravljen, zlati moj dan“. Sv. maša je bila namenjena prvoobhajancem in vsi navzoči so vneto sodelovali. Berilo je bral en ministrant in g. Martin, ki je postal že kar lektor v Zü-

richu. Prošnje so izrekli starši in prvoobhajanec. Darove so tudi prvoobhajanci prinesli na oltar. Na koncu maše se je patru misijonarju, staršem in vsem navzočim z lepo deklamacijo zahvalil prvoobhajanec Edvard Kus.

Po maši smo se zbrali v lepo okrašeni dvorani, kjer je bila še posebej lepo pripravljena miza za prvoobhajance. Njihove mamice so z veliko ljubeznijo poskrbele za dobro okrepcilo. Zatem je zadonela naša slovenska pesem, ki pač ne sme manjkati za takšne slovesne dni.

Mi Slovenci iz Švice smo se 26. junija peljali na izlet na *Mägisalp*, ki je 1708 m visoko. Želeli smo imeti mašo v naravi, pa ni bilo mogoče zaradi nestalnega vremena. Zato smo se ob povratku iz *Mägisalp*a ustavili v Haslibergu ob lepi novi kapelici in tam z vso zbranostjo in pobožnostjo sledili sveti daritvi. Ko smo se naužili naravnih lepot, smo iz srca zapeli ob koncu maše „Hvala za smelet ti vrhove, hvala za jezera planin...“. Petje in prijetno razpoloženje nas je spremljalo vse do doma.

Po vrnitvi z dopustov se bomo pripravljali na naše *vsakoletno romanje v Einsiedeln*, ki bo 25. septembra. Letošnje bo že deveto. Vabljeni ste vsi rojaki iz Švice in tudi iz sosednih dežel, da se ga udeležite v čim večjem številu!

Otroci iz okolice Züricha ob Marijinem znamenju na materinski dan so nam predstavili enodejanko „Marija, zavetnica in vodnica naša“.

domača šola

ZIVALI SO BOŽJE STVARI

„Mijav!“ Čigav glas je to? Mačkov, ja, mačkov. Kdo je mačka navil, da mijavka? Nihče. Kaj ni igračka? Ne. Kaj pa je? Živa stvar, živalca, muca. Ali je narejena v tovarni? Ne. Raste, se debeli, skače, mijavka, jé, pi-je, praska.

Poznamo še druge žive stvari. Poglejte muho! Kako leti! Kdo ji je dal moč, da leti? Veliki Bog, ki lahko naredi vse, kar hoče.

Mogoče imate doma ribo ali kanarčka ali psa. Koliko je živali in kaj vse znajo! Vse je ustvaril vsemogočni Bog za nas, ker nas ima rad.

A živali tudi čutijo: zebe jih, lačne so, žejne, boli jih. Zato moramo biti do njih dobri. Našo dobroto nam bodo poplačale s svojo: pes z zvestobo, kanarček s petjem, konj z delom.

Hvala vsemogočnemu Bogu, da nam je podaril živali: pomagajo nam in razve-

SOLSKI ZVONEC

Solski zvonec glasno kliče:
„Cicibani, kje pa ste?
Čez zelene vinske griče
že jesen v deželo gre!“

*Strašno dolgčas je v razredu
šolski tabli in klopem,
strašno dolgčas zemljevidu,
dolgčas knjigam in rečem.*

*Na pero že zvezek čaka,
tabla krede si želi,
v razred škili zvita sraka,
da se česa nauči.*

*V prvi razred že hitijo
urne črke a, be, ce
in številke se lovijo
slepe miši ena dve.*

*Zvonec kliče, zvonec kliče!
Čas poletni je minil.
Nosi že jesen čez griče
polne torbe hrušk in sliv.*

*Bomo se sladkali z njimi
in veseli v šolo šli.
Zagotovo že pozimi
bomo učenjaki vsi.*

Kajetan Kovič

KRUH

Žačel sem hoditi v šolo. Hitro sem opazil razliko med bogatimi in revnimi otroki. Bogatejši so nas očitno prezirali in ponavljali besede, ki so jih slišali od staršev. Nosili so za kosilo s seboj poleg kruha še potice, meso in med, mi

revni pa sam črn kruh, zaradi katerega so nas zasmehovali.

Običaj je bil, da so otroci med seboj zamenjavali kruh. Nekoč, v začetku, ko sem vstopil in še nisem tako živo pojmoval vsega tega, sem hotel tudi jaz barantati. Želel sem si pogače, ki so jo drugi trosili po klopih in ki sem jo okusil doma le ob največjih praznikih. In nekoč — nesrečneži! — sem rekel dečku iz sosednje klopi:

„Ti, menjajva kruh!“

„Pokaži svojega!“ je odvrnil in položil svoj velikanski kos pogači podobnega kruha predse na klop.

Boječe in s trepetajočimi rokami sem izvlekel kruh iz torbe in ga položil na klop. Kaka razlika! Njegov visok, bel, moj nizek, črn in drobeč se, poln osin in plev.

„Nočem. Tvoj je pregrd!“ je sošolec prezirljivo rekel čisto naglas in spravil svoj kruh. Neki razposajanec poleg mene pa je udaril z roko po kruhu, da se je v drobtinah razletel po tleh, drugi so se krohotali in skakali po njem. Meni pa so tekale solze jeze in sramu, ko sem pobiral drobtine iz prahu.

Odslej nisem več poskušal menjati kruh in, kadar sem ga jedel, sem se skril, da me ni videl nihče izmed tovarišev.

Prežihov Voranc

JESEN

NAD POLJEM LEŽI MEHKOBA
JESENSKIH DNI. PO POKOŠENIH

TRAVNIKI SE KRIŽEM PASEJO
KRAVE.

PRIŠEL JE ČAS, KI JE NAJLEP-
ŠI ZA PASTIRJE. NA OBRONKIH
GOZDOV GORIJO OGNJI, V ŽER-
JAVICO JE ZAKOPAN KROMPIR,
NEKDO POKA Z BIČEM, DRUGOD
SPET NEKDO POJE.

PO TRAVNIKI JATE ŠKORCEV
IN VRAN POBIRAJ KOBILICE.

DIVJI GOLOBJE LETIJO IZ GO-
ZDA NA PROSIŠČE IN SE VRA-
ČAJO V GOZD NA ŽELOD, KADAR
JIH KDO PREŽENE S PROSIŠČA.
PO ZOREČIH AJDAH SE OGLA-
ŠAJO PREPELICE: KLIČEJO SE NA
VELIKO ROMANJE NA JUG.

Miško Kranjec

ŠKOREC

Škorec je tatič,
škorec je tatič,
s svojo četo potepinov,
s svojo vojsko pobalinov
hodi dan na dan,
hodi dan na dan,
dokler ni vinograd
naš do čistega obran.

Gitica Jakopin

LISICA KMETICA

Lisica, volk in rak so najeli sta-
ro njivo. Tedaj je rekla lisica: „Aj-
me, botrčka, bolna sem. Skopljita
vidva, jaz bom pa oplela.“

„Prav, botrica, midva bova sko-
pa, oplela boš pa ti.“

Ko je bil čas pleti, se je izgovo-

rila, da jo kličejo na sodnijo:
„Oplevita vidva, jaz bom pa obra-
la.“

In ko je prišel čas za obiranje,
se spet ni dobro počutila: „Po-
magajta mi, vidva oberita, jaz bom
pa razdelila.“

In lisica je naredila tri kupčke:
enega raku, enega volku in enega
sebi. Tedaj je rekla: „Jaz imam
premalo. Kaj zdaj? V gozdu nabe-
rimo drv in jih zažgimo! Kdor bo
skočil dlje čez ogenj, bo vse nje-
govo.“

Zakurili so. Volk je skočil prvi,
nad ognjem se mu je vnel rep. Rak
se je skrivaj oprijel lisičjega re-
pa. Lisica je vzdignila rep viso-
ko visoko in skočila. Srečno je pri-
stala na drugi strani in poklicala
raka: „Nujte, botrček, skočite še
vi!“

„O, botrica, jaz sem že tu!“

Ozrla se je za glasom. Rak je
bil res skočil dlje od nje in tako
zmagal.

Ljudska

UGANI

Nikogar ne prenočujem,
čeprav sem hišni gospodar,
le po svetu krog potujem,
vendar sem doma vsekdar.

(žlōd)

Veliko imam oči,
pa sem vendar slep;
pri vsakem očesu
mi zraste rep.

(krompīr)

seljujejo nas. Vedno bomo
do njih dobri in usmiljeni.

Ivanček in Marjetka sta
se v sobi Ivančkovih staršev
skupaj igrala.

Sredi igre je potrkalo po
oknu: „Pik, pik, pik!“

„Že spet ta neumni ptič!“
je zagodrnjal Ivanček in ga
začel poditi.

„Ne podi ga preč! Morda
je lačen ali pa ga zebe. Od-
pri okno, da bo lahko pri-
letel noter!“ je prigovarjala
usmiljena Marjetka.

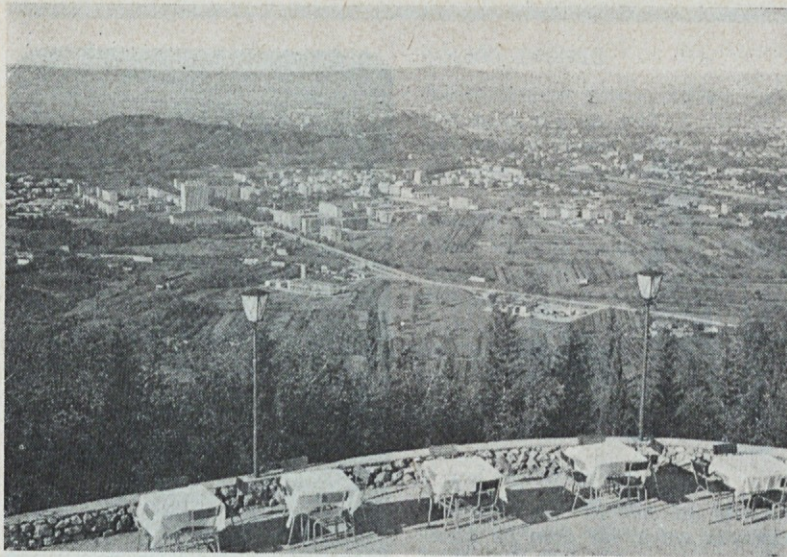
A Ivanček si ni dal dopo-
vedati. Splazil se je do okna
in čakal ugodne prilike. Zamahnil je, da bi ptička u-
daril, a je zgrešil. Ptiček je
odletel. Ivančkova roka pa je
udarila z vso silo na okenski
rob. V hipu se je pokazala
na njej modra oteklin.

Dobra Marjetka je pove-
zala Ivančkovo ranjeno roko
in ga tolažila, naj neha jo-
kati. Ko bi bila taka, kot je
bil Ivanček do ptička, bi se
iz njega norčevala.

Potem se je tiho poslovila.
Na domačem oknu je takoj
natresla zrnja. Naj se ubogi
ptiček pri njej najé! In res
je priletel. In potem še več-
krat. Ko je prišla lepa po-
mlad, je na drevesu pred
Marjetkinim oknom dan za
dnem čudovito prepeval.

Pred Ivančkovim oknom
pa je ostalo vse pusto in
prazno, saj se ni hotel tja
ptiček nikdar več vrniti.

Nariši doma fantka pri
odprtem oknu, na oknu pa
ptička! Risbo lepo pobarvaj!
Potem pa nariši vsak dan
na okensko polico na risbi
toliko drobtin, kolikor dobrih
dejanj boš storil!

Nova Gorica je mesto v razvoju na zelo pomembnem stikališču Vipavske in Soške doline.

hudičev advokat

nadaljevanje s str. 19

Slikar se je zasmejal, da se je Meredith začudil.

„Meyer je moral biti zelo dobra priča, monsijor. Kaj vam je še povedal o meni?“

„Ali to ni zadosti?“ je dejal Meredith z vso mirnostjo. „Vi počenjate nekaj gnusnega. Vaše zasebne pregrehe so stvar, ki mora ostati med vami in Vsemogočnim. A kadar nameravate pokvariti tega dečka, delate zločin proti naravi...“

Komaj je spregovoril te besede, ga je Black naglo ustavil.

„Vi ste me že sodili, Meredith, ali ne? Zbrali ste vse umazane čenče na vasi in me obsodili, preden ste slišali eno samo besedo v mojo obrambo.“

Mereditha je občila rdečica. Obtožba se je preveč bližala resnici. Pohlevno je dejal:

„Če sem vas zmotno sodil, Mr. Black, obžalujem. Srečen bi bil, če bi vi mogli zanikati te... govornice.“

Slikar je zardel od ogorčenja:

„Ali bi radi, da se branim? Vrag naj me vzame, ko bi to storil! Pač pa se nahajava na vašem terenu. Vzemiva, da sem to, kar vsi govorijo: protinaraven moški, kvarilec mladine. Kaj mi nudi Cerkev v imenu vere, upanja in ljubezni?“ Svoj obtožujoči kazalec je naperil proti duhovniku: „Razumiva se, Meredith! Vi se lahko postavljate pred svojimi spokorniki in pridobivate zase svoje nedeljsko poslušalstvo, a mene ne boste premotili. Jaz sem bil katoličan in poznam vso lažno spretnost. Veste, zakaj sem zapustil Cerkev? Zato, ker ima vse odgovore, razen tistega, ki ga človek potrebuje... Vi pravite, da delam greh proti naravi, ker mislite, da imam rad tega dečka. Preglejva to! Če mi morete dati zadovoljiv odgovor, vam obljubim, da bom pospravil svoje kovčke in odšel od tukaj s prvim razpoložljivim vozilom. Ste za to?“

„Ne morem se pogajati z vami...“ je dejal na kratko Meredith. „Poslušal vas bom in vam skušal odgovoriti. To je vse.“

Nicholas Black se je grenko nasmehnil.

„Se že izvijate. Vidite. Vendar, naj bo že kakorkoli, sprejem. Poznam vse vaše dokazovanje o pravilni rabi in zlorabi telesa. Bog je oblikoval telo v prvi vrsti, da bi rodilo otroke, potem pa za ljubezensko občevanje med moškim in žensko. To je namen. Vsa de-

janja morajo biti v skladu z namenom, drugo je greh. V skladu z naravo je greh dejanje, ki presega naravni nagon..., kot spati z dekletom, preden se z njo poročiš, ali poželeti ženo drugega moža... Poželeti otroka v isti obliki je greh proti naravi...“ Posmehljivo se je zarežal, ko je videl duhovnikov blede in pozorni obraz. „Ali vas presenečam, Meredith? Tudi mene so natrpali s tomistično filozofijo. Toda je neko vprašanje in ravno nanj hočem, da mi odgovorite. Kaj naj napravim s svojo naravo? Jaz sem se rodil takšen, kot sem. Bil sem dvojček. Če bi vi poznali mojega brata, bi videli dovršenega samca, nadpovprečnega samca, če hočete. Pa jaz? Ni bilo čisto jasno, kaj bom. Vendar sem hitro zvedel. V moji naravi je bilo, da me bolj privlačijo moški kot ženske. Jaz nisem bil zapeljan v kopališču ali izsiljen v zabavišču. Jaz sem takšen. Ne morem se spremeniti. Nisem prosil, da bi bil rojen. Nisem prosil, da bi bil rojen takšen... Bog ve, koliko sem pretrpel zavoljo tega. Toda kdo me je napravil? Po vašem je bil Bog! Kar potrebujem in kar počenjam, je v skladu z naravo, ki mi jo je On dal...“

V napetosti dokazovanja se je njegovo vedenje spremenilo iz pikrega sramotjenja v prošnjo za razumevanje. Sam se tega ni zavedal, a Mereditha, ki je Blacka opazoval, je postalo znova sram zavoljo lastne nerodnosti. Tu je bilo mesto za to in čas, a že drugič ju je slabo izbral zavoljo pomanjkanja modrosti in simpatije. Slikar se je pognal naprej in grenke besede so kar vrele iz njega:

„...Nase pogledjte! Vi ste duhovnik. Predobro veste, da bi bilo vaše mnenje popolnoma drugačno, ko bi hotel jaz zapeljati kakšno dekle namesto mladega Paola. Jasno je, da ne bi tega odobraval. Napravili bi mi govor o nečistovanju in vsem drugem: vendar se ne bi čutili hudo nesrečni. Jaz bi bil normalen..., v skladu z naravo. A jaz nisem takšen. Bog me ni ustvaril takšnega. In potrebujem manj ljubezni? Potrebujem manj zadoščenja? Imam manj pravice živeti zadovoljno, ker je Vsemogočnemu spodletelo nekaj ob stvar-

jenju? Kaj mi odgovorite na to, Meredith? Kakšen je vaš odgovor zame? Naj napravim voz in igram badminton, dokler me ne spremene v angela v nebesih, kjer ne potrebujejo več teh reči? Jaz se čutim osamelega! Potrebujem ljubezni kot kateri koli drugi človek! Svoje vrste ljubezni. Ali moram živeti, dokler ne umrjem, v samotni celici? Vi ste Cerkev in Cerkev ima vse odgovore. Dajte mi mojega!"

Prekinil je in počakal in njegov molk je bil za Mereditha hujše izzivanje kot hudournik žaljivk. Meredith je opazoval mali neurejeni kupček drobtin na krožniku in izbiral besede, da bi oblikoval odgovor. Skušal je moliti za to dušo, ki se mu je razgalila, toda njegova molitev — kot tudi njegovo dokazovanje — se mu je zazdela čudno suhoparna in nemočna. Čez čas je dejal resno:

„Vi pravite, da ste bili katoličan. Tudi ko ne bi bili, razumem besede in njihov pomen. Za vašo težavo in za mnoge druge ni odgovora, ki ne bi vključeval skrivnosti in dejanja vere. Ne morem vam razložiti, zakaj vas je Bog napravil takšnega, kot ste, kot vam tudi ne morem povedati, zakaj je položil v moj želodec raka, zavoljo katerega bom umrl v bolečinah, medtem ko drugi ljudje umirajo mirno med spanjem. Ustroj stvarstva ima ves čas svoje pogoje, se zdi. Rojevajo se otroci z dvema glavama, družinske matere prihajajo ob pamet in napadajo z nožem, ljudje umirajo za kugo, lakoto in strelo. Zakaj? Sam Bog ve.“

„Če je Bog.“

„Sprejemam če,“ je dejal mirno Meredith. „Če ni Boga, je vesolje zmešnjava, ki nima smisla. Živi tedaj življenje, kolikor se le da, na najprijetnejši način in ožmi mu sladkosti do poslednje kaplje! Vi bi šli s svojim Paolom in uživali z njim, ko bi vam le policija in družbene navade to dopuščale. Ne morem vam oporekati. Toda če je Bog, in jaz verujem, da biva, tedaj...“

„Ne govorite mi ostalega, monsinjor,“ je dejal trpko slikar. „Tisto znam na pamet. Čeprav je stvarstvo krvava potegavščina, jo je tre-

ba lepo mirno sprejeti, ker je pač križ, ki nam ga je Bog naložil na rame. Če ga nekdo vdano prenaša, ga napravijo za svetnika, kot Giacoma Neroneja. To ni odgovor, Meredith.“

Odmaknil je stol, vstal od mize in brez sleherne besede odšel v hišo. Blaise Meredith si je s prtičkom otrl potne srage z roke in spil požirek vina, da si je ovlažil suhe ustnice. Začudil se je, ko se mu je nenadno zazdela vino grenko kot kis.

XII. POGLAVJE

Istega popoldneva se je v koči, skriti med drevjem, Nina Sanduzzi pogovarjala z monsinjorjem iz Rima. Sedela sta na nasprotnih straneh mize, med odprtimi vrati in veliko posteljo, na kateri je nekdanje ležal Nerone in na kateri je bil rojen njegov sin. Po bleščečem žarenju zunaj hiše je bila soba sveža in temačna in celó čričanje murnov je bilo komaj slišno kot enolična simfonija.

Pot po klancu navzdol je upehala Mereditha; obraz je imel sivkast in ustnice brezkrvne in boleč vozil mu je stiskal želodec.

Nina Sanduzzi ga je gledala s sočutjem. Ni imela veliko izkušnje z duhovniki in tisti, ki jih je poznala, kot oče Anzelm, ji niso navdihovali spoštovanja. Toda ta je bil drugačen, ta bo pokazal razu-

Celovec (zahodni del), slovensko in versko središče koroških Slovencev. V ozadju del Vrbskega jezera.

mevanje in rahločutnost. Ne bo nasilno posegal v njeno zaupnost z Giacmom. Vseeno je ostajala zadržana in, ko jo je on začel spraševati, so bili njeni odgovori kratki in brez razlage. Meredith s svoje strani je bil tudi skrajno tenkočuten.

„Hočem, da najprej razumete eno stvar: dolžan sem vas spraševati. Nekatera vprašanja se vam lahko zde čudna in celo surova. Stavil vam jih bom, ne ker bi mislil slabo o Giacomu Neroneju, ampak ker moram skušati zvedeti vse, dobro in slabo, o tem človeku. Me razumete, gospa?“

Prikimala je z mirno preudarnostjo.

„Bolje je, da me kličete po imenu: Nina. Doktor me tako kliče in vi ste njegov prijatelj.“

„Hvala. Informiran sem, Nina, da sta kmalu po Neronojevem prihodu v Gemello vidva živela skupaj.“

„Ljubila sva se,“ je dejala Nina Sanduzzi. „Ni isto.“

Meredith, človek zakonov, se je nasmehnil, ko bi ob drugi priložnosti namrščil čelo. Nadaljeval je:

„Vi ste katoličanka, Nina. Giacomo je bil tudi. Niste mislili, da je bilo to greh proti Bogu?“

(bo še)

mali oglasi

● JANKOVIČ, 17 rue de Belgrade, 54 Tucquegnieux, Francija, posreduje uradne prevode in prošnje. Pišite mu!

● PREVAJALSKA PISARNA v Münchnu uredi uradno prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč: Dipl. filolog JOSEPH ARECH, 8 München 50, Pfeilschifterstr. 21, telefon (089) - 14 13 702.

● OVERJENI PREVODI iz slovenščine in srbohrvaščine ter pravna pomoč: M. GRATZA, 8 München 50, Menzingerstr. 195, BRD; tel. 812 12 20.

● PREVAJAM iz slovenščine v nemščino in obratno. Vse prevode sodno overim. Prevode opravi hitro in poceni: MONIKA ZIBELNIK, Franz-Albert-Str. 12, 8000 München 50, tel. 812 30 59 — zvečer.

● Več GOZDNIH DELAVCEV išče-mo za takojšnji nastop sredi Zah. Nemčije. Stalna zaposlitev in dober zaslužek! Pismene ponudbe pošljite na upravo „Naše luči“!

● Zaposlim takoj ŠOFERJA za UNIMOG-vlačilec za spravljane lesa k cesti v gozdovih sredi Zahodne Nemčije. Zaželeno je znanje v gozdarski stroki. Dober zaslužek in stalna zaposlitev! Kasneje možnost prevzema obrti. Pismene ponudbe pošljite na upravo „Naše luči“!

● Potujete v RIM? Dobrodošli v hotelu BLEED, Via S. Croce in Gerusalemme 40, 00185 Roma, tel. (06) 777 102. Na razpolago so Vam komfortne sobe s kopalnico, klimatičnimi napravami in radijem, lastni parkirni prostor in restavracija v alpskem slogu. Zagotovljeno Vam je prijetno občutje

med slovenskim osebjem. Lastnik Vin-ko Levstik.

● Dragi rojak! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. Obrnite se na naslov: Gebr. HORZEN — Möbeltransporte, Biesenstraße 30, 4010 Hilden bei Düsseldorf, telefon: 02103 - 23 62. Informacije dobite pismo ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

● KUPIM HIŠO, novo, srednje velikosti, v okolici Ljubljane ali Škofje Loke. — Ponudbe na: Marjana Can- kar, Geranienstr. 11, 7030 Böblingen 4, BRD.

● LEPO HIŠO, enonadstropno, z velikim vrtom in centralno kurjavo, v prijaznem predelu Celja, ugodno prodam. — Naslov posreduje uprava „Naše luči“, če pošljete pošto pristojbino, navedeno v barvnem stolpcu te strani spodaj. (Štev. 15)

● Majhna VRSTNA HIŠA, moderno obnovljena, z nekaj zemljišča, v Bovcu na Tolminskem zaradi smrti na prodaj. — Ponudbe na: Anton Čujec, 2643 Louviere, Quebec, G1V 2A6; Canada.

● ENONADSTROPNO HIŠO, novo (10 × 10 m), z 800 m² zemlje, v Račah pri Mariboru, blizu postaje, lepa lega, 12 km od Maribora, prodam za 80 milijonov starih dinarjev. — Ponudbe na: Karolina Kajnc, Rače 67, 62327 Rače pri Mariboru, Slovenija.

● HIŠO z vrtom na razgledni točki v Krškem ugodno prodam. Klet, voda, elektrika v hiši! — Pojasnila daje: Angela Pirc, Podgora 31, YU-68270 Krško, Slovenija.

● TROSOBNO STANOVANJE s pri-tiklinami, prazno, površina 100 m², staro 45 let, potrebno delne adaptacije, napredaj za 45.000 DM (takojšnje plačilo). — Samo resni kupci naj pošljejo ponudbo na: Anton Bradula, Rostocker Str. 52/198, 7 Stuttgart 50, B. R. Deutschland.

pozor!

PREVODE DOKUMEN-TOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se ve-dno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mese-ce: Javite se en mesec pred poroko pri duhovni-ku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in do-kumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po na-rodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri iz-polnjevanju vseh formu-larjev napišite pri rojst-nem kraju vedno: Slove-nija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred na-slednjo številko. Oglas! smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih oglasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 100 avstrijskih šillingov, vsaka nadaljnja beseda pa 3 avstrijske šillinge (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredni-štvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih o-glasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za na-slov oglaševalca, naj po-šlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštih kuponih pristojbino za dvoje pismen za tujino.

Družinska pratika 1978

je izšla. Letos vas prijazno pozdravlja v novi „obleki“. Naslovna štiri-barvna slika predstavlja prav tako kot vsa leta dosedaj sv. Družino, delo znanega slovenskega slikarja Ivana Groharja (1867—1911). (Dosedanja slika je zaradi izrabljenosti postala neuporabna.) Tudi letošnja Pratika nudi mnogo zanimivega, koristnega in zabavnega berila. Nekaj glavnih naslovov: „Število in bivališče Slovencev na Koroškem“; „K pastoralni v dvoje-zičnem delu škofije“ (napisal lani umrli zelo zaslužni koroški rojak dr. Vin-ko Zwitter); „Andrej Einspieler, slovenski šolnik“; „Atomska energija — da ali ne?“; itd. Seveda ne manjka smešnic in ugank. — Dragi rojaki, se-gajte pridno po njej! Dobite jo pri Vašem izseljenkem duhovniku ali pa jo naročite neposredno pri upravi: Družba sv. Mohorja, Viktringer Ring 26, A-9020 Klagenfurt-Celovec, AUSTRIA. (Cena 30.— šil.)

povejmo po domače!

glave je nova; ta stavek nima ne glave ne repa; ob glavo so ga dejali; z glavo je plačal; glavo so mu vzeli; glavo je na prodaj nosil (= tvegal je); gre mu za glavo; glavo stavim; glavo je izgubil zaradi nje; glave so stikali; kolikor glav, toliko misli; ima dela čez glavo; čez glavo mu raste; glavo si razbija; glavo si beli; kaj si padel na glavo?; v glavo si je vtepla; dela z glavo; ta je svoje glave; to mu ne gre v glavo; hoče z glavo skozi zid; kdor nima v glavi, ima v petah; glavo mu je zmešala; je brez glave; ne ve, kje se ga glava drži; za živo glavo ne!; dobre glave je; je odprte glave; je počasne glave; ima glavo za računstvo; ima glavo na pravem koncu; zna iz glave; on je glava zarote; pet glav živine imajo; solata gre v glave, dela glave.

HUD —

hud mož, pes, poper, mraz, jezik; hudi duh; huda ura; hud očitek; hud čas; huda bolezen, nesreča, slutnja, krivica, kazen; hud biti na koga; hude krvi je; hudo gleda; hudo se drži; hudo potreben je; hudo rad uboga; hudo mu je postalo; huda mu prede; hudo je za denar; hudo mi je po njem; hudo mi je zanj.

IHTA —

ihta ga trese, razganja; ne bodi taka ihta; ihten človek; biti ihtave narave, ihtavo jokati; ihtavec, ihtavka; ihtenje.

JEMATI —

jemati kaj v roke, jemati zdravila; jemati koga pod streho; jemati za ženo, za svojega; jemati iz peči; jemati v trgovini; jemati podkupnino; jemati naposodo; jemati komu čast, dobro ime; slovo jemati; jemati kaj na znanje; jemati koga

v roke zaradi česa; v strah jemati koga; jemati v poštev; jemati v ozir; jemati si kaj k srcu; jemati besedo zares; jemati za zlo; voda breg jemlje, bolezen jemlje človeka, sneg jemlje vid, sapo mu jemlje.

MAČEK —

maček praska, kupiti mačka v vreči; to je star, zviti, skušen maček; mačka imeti, preganjati (= zdraviti slabo počutje), moralni maček; mačja godba, po mačje komu zagosti; je ves mačkast (= zdelan po krokanju).

napake

(Najprej je navedena napačna raba, potem pravilna.)

istosmerni tok → enosmerni tok;

italjanski → italijanski;

ura gre naprej → ura prehiteva;

gre se za kaj → gre za kaj;

stal je izza, izpod, iznad, izpred nas → stal je za, pod, nad, pred nami;

izdaleka → izdaleč, zdaleč;

izgubiti na časti, ugledu, teži, vplivu, veljavi → izgubiti čast, ugled, težo, vpliv, veljavo;

pravkar izišla knjiga → pravkar izšla knjiga;

smena → izmena;

iznašati očitke → nastopati z očitki proti komu, očitati komu;

iznašati predloge → predlagati, staviti predloge;

iznesti vprašanje → načeti, sprožiti, postaviti, zastaviti vprašanje;

naobrazba → izobrazba

v izogib posledicam → da se izognemo posledicam;

igra je lepo izpadla → igra je uspela, se je posrečila;

izpit položiti → izpit napraviti, opraviti, narediti;

izpit polagati → izpit delati;

na izpitu biti → biti pri izpitu.

beseda literatov

MOJ BOG

O Bog svetlobe, stvarnik harmonije, tvoj izgubljeni sin je zopet tu; o, daj mu izgrešenega miru v bližini svoje svete domačije!

O, naj mu žarek milosti zasije v tem osamelem, osamelem dnu srca in duše, da po dvojnem zlu zapoje zopet prejšnje melodije!

Glej, menil sem, da mogel bi živeti brez tebe kdaj, brez svojega Boga; a naj li rastejo vonljivi cveti

brez sonca sredi jasnega neba? Zato prešini me, o Bog, zaneti mi večni, žarki ogenj v dnu srca!

Dragotin Kette

DRAGOTIN KETTE

(1876—1899)

se je rodil na Premu pri Ilirski Bistrici. Gimnazijo je obiskoval v Ljubljani in Novem mestu. Iz Trsta se je vrnil od vojakov bolan v ljubljansko cukrarno, kjer je umrl star 23 let. V svojih pesmih je otožen in igriv, opisuje pa predvsem ljubezen in iskanje višjega življenjskega cilja.

Erscheinungsort: Klagenfurt

Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt

P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Msgr. Ignacij Kunstelj, 62 Offley Road, London S. W. 9. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstraße 1, 4053 Haid bei Ansfelden.

Martin Belej, Enzenbach, 8112 Gratwein bei Graz. (Tel. 03124 - 23 59).

P. Štefan Kržišnik, Zisterzienser Stift, 6422 Stams, Tirol.

Ivan Tomažič, Albertgasse 48 („Korotan“), 1080 Wien VIII.

Slovenski socialni urad, Seitzerg. 5/II, 1010 Wien I. (Tel. 0222 - 63 25 07).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04).

Socialni urad za tuje delavce, Bahnhofstraße 13, 6800 Feldkirch,

Vorarlberg. (Tel. 05522 - 21 5 85).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen.

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, B-6001 Marchinelle.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 636-80-68).

Jože Flis, 7 rue Gutenberg, 75015 Paris. (Tel. 577-69-93).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680. Mericourt.

Anton Dejak, 33 rue de la Victoire, 57710 Aumetz.

Msgr. Stanko Grims, 259 bis Avenue de l'Europe, 57800 Freyming-Merlebach.

Franjo Pavalec, 8 Avenue Pauliani, 06000 Nice.

ITALIJA

Jure Rode, Collegio Pio Latino, Via Aurelia Antica 408, 00165 Roma.

NEMČIJA

Dr. Janez Zdešar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Ivan Ifko, 43 Essen-Altenessen, Bausenhorststr. 2. (Tel. 0201 - 34 40 45).

Pavel Uršič, 42 Oberhausen 11, Oskarstraße 29. (Tel. 0208 - 64 09 76 ali 64 11 72).

Ludvik Rot, Hochdahler Str. 14, 5657 Haan 1. (Tel. 02129 - 13 92).

Mirko Jereb, 6 Frankfurt 70, Textorstr. 75-II. (Tel. 0611 - 61 37 22).

Stanko Gajšek, 68 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 2 85 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 7 75 25).

Dr. Franc Felc, 798 Ravensburg, Raueneeggstr. 13. (Tel. 0751 - 2 20 00).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3 1/2. (Tel. 0841 - 3 44 74).

Jože Bucik, 89 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c. (Tel. 0821 - 9 79 13).

P. Janez Sodja, 8 München 80, Röntgenstr. 5. (Tel. 089 - 98 19 90).

Dr. Branko Rozman, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Martin Mlakar, 8 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Dr. Štefan Steiner, 1 Berlin 61, Methfesselstr. 43 (Kolpinghaus), (tel. 030 - 785 30 91 do 93), in 1 Berlin, Kolonnenstr. 40. (Tel. 030 - 784 84 34).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guil. Lambert laan 36, Eisden, 3630 Maasmechelen, Belgie.

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Postfach 191, Seebacherstraße 15, 8052 Zürich. (Tel. 01/50 31 32).

P. Angel Kralj, Kapuzinerkloster, 4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).